

Ε. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΦΤΕΡΟ

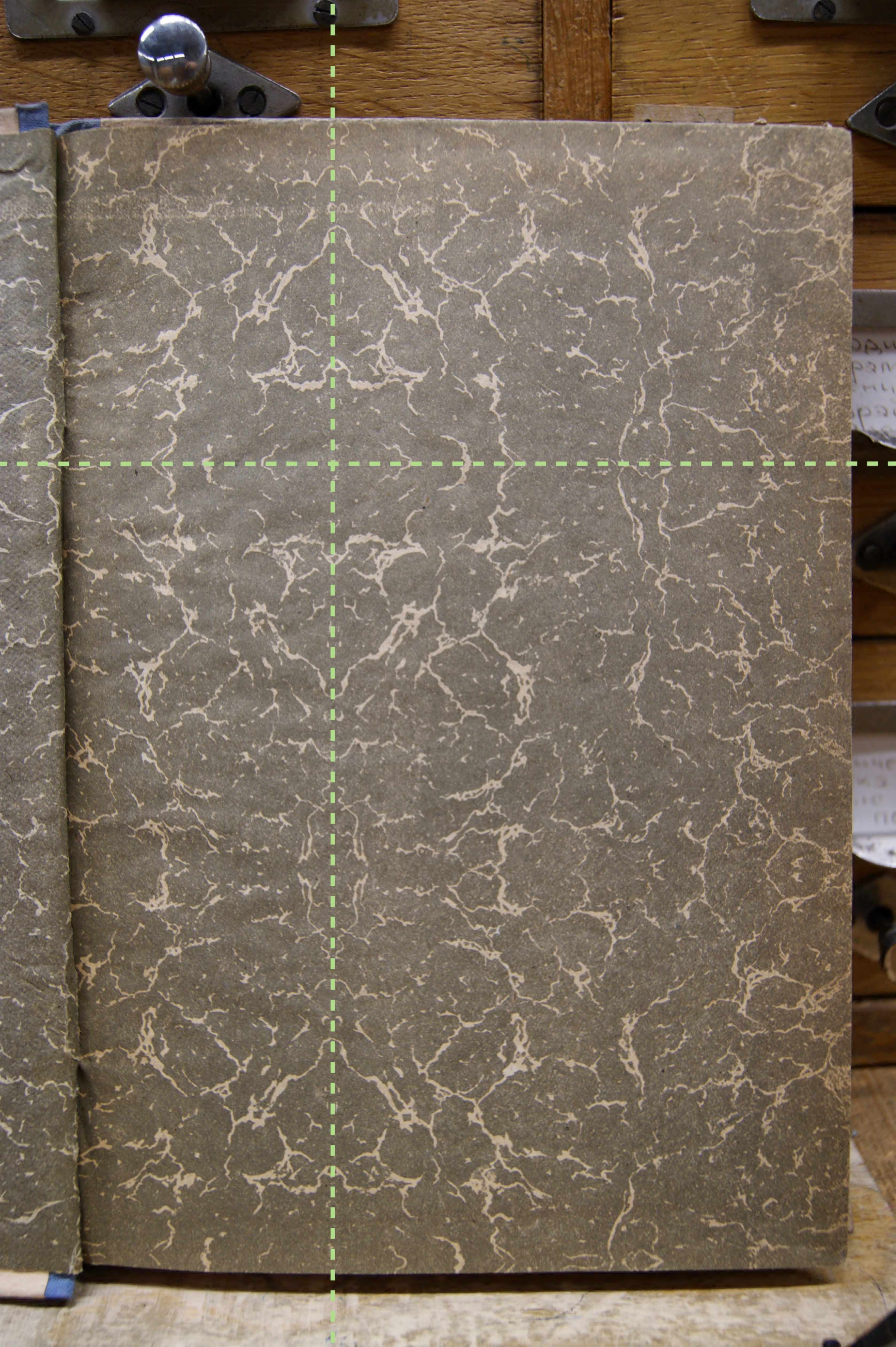

ΥΚΡΑΝΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ
ΜΙΟΝΟΤΙΤΟΝ

ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ

—1933—

□ 19
18 - 2

1901

Π 19

18-2

50

Ε. Γ. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ

ΜΕΡΟΣ ΙΙ.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΑΘΗΣΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΑΠΤΙ ΡΟΥΚΙ ΕΚΔΟΣΙ, ΠΥ ΕΠΙΚΙΡΟΘΙΚΕ
ΑΠΤΙΝ ΚΟΛΕΓΙΑ ΤΥ ΑΚΜ ΤΙΣ ΡΟΥΣΔ

ΕΠΙΚΙΡΟΘΙΚΕ ΑΠΤΙΝ ΚΟΛΕΓΙΑ ΤΥ ΑΚΜ ΥΣΣΔ

1901

Π

Γ. Β. в Лнгр.
У. 1934 г.
Лит № 123

ΥΚΡΑΝΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΝ
ΜΙΟΝΟΤΙΤΟΝ

МАРІУПОЛІ
—1933—

— Δόθηκε για στιγιοθέτις 20/VIII—33.—
— Επιτάπηκε για εκτίπος 3/IX—33. †
Εκδοτικό εθνικόν μιονοτ. 30-Ε.Τιράζ 4200
Γορλίτ 1607. Αριθμος παραγγελίας 5717.

ΠΕΡΕΒΟΔ Π. ΛΕΒΚΟΠΥΛΟΣ
ΛΗΤ. ΟΒΡΑΒΟΤΚΑ Α. ΔΗΜΗΤΡΗΥ
ΟΤΒΕΤ. ΡΕΔΑΚΤΟΡ Λ. ΛΕΟ

ΤΟ ΠΡΟΙ

Με κόκκινο χρώμα
προβάλ'ι αβγί.
Σκοτάδι ακόμα
σκεπάζι τι γι.

Τα λώλυδα γέρνουν
στι γι δροσερά.
Τα πρόβατα θόσκουν
σε χόρτα χλορά.

Ο ΠΑΛΙΚΑΡΑΣ

Ο Κόστας με το Σοφρόνι πήγανε στο όρος. Στι στρα-
τα ο Κόστας λέι:

— Σοφρόνι, φοβάσε τος λίκυς;

Κι' ο Σοφρόνις μαχταέφτικε:

— Γιατί να τος φοβιθό; Τος χτιπό με το κσίλο στο
κεφάλι, — τος σκοτόνο.

Μπίκανε στο όρος. Στο όρος ίτανε σκοτινά απ' τα δέν-
τρα, ο ήλιος δε φενότανε. Κάτο απ' τα ποδάρια-τους σπάνανε
τα κσερά κσιλάκια, τα φίλα κάνανε θόριβο.

Ο Σοφρόνις ντρανά ολόγισρα, πιάνι τον Κόστα απ' τα χέρια.

Ο Κόστας, τυ λέι:

— Φοβάσε;

Κι' ο Σοφρόνις ντρέπετε να πι πως φοβάτε, κάνι τον
παλικαρά:

— Κε γιατί να φοβιθώ; όπως ντρανάς, εγώ δεν ήμε μικρός.
Τότε ο Κόστας φώναξε πρέφτικα:

— Λίκος!

Ο Σοφρόνις απ' το φόβο-τω κάθισε στον πάτο:

— Μα-α-α-μά!

Κι' ο Κόστας το γελάει:

— Βρέ, Σοφρόνι, παλικαρά!

Ι ΒΡΟΧΙ

Πέφτι, πέφτι ι βροχόλα.
Τί χαρά κε τί όροσύλα!
Μαλακόνι πια ι γι.
Τα αλέτρια κε τα τράκτορ
ι κολχόζνικι 'τιμάζυν
κε στα τζόλια πια τα θγάζυν.
Βγένυν όλι στο χοράφι
για να σπύρυν το ζιτάρι,
το κριθάρι, το γυλάφι...
Ε, κολχόζνικι, δουλέψτε
στα κολχόζικα χοριά-σας.
Σαν υντάρνικι παλέψτε.
Περισέψτε τι σοδιά-σας!

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

*Λοε στράτες εβδομίντα χιίδιμε
το φασίγι, μανίς δεν το σορέβι,
μανίς μεσ' στο σαυίγι.*

Μερκυλβεβα
Μεροπριγтя

Ι ΜΠΟΡΑ

Όταν ήμωνα μικρός με σίλανε στο όρος για μανιτάρια.
Πήγα στο όρος, σόρεπσα μανιτάρια κε θέλισα να γιρίσο σπίτι.
Άκσαφνα έγινε σκοτία, έβρεκσε κε θρόντισε. Φοβίθικα
κε κάθισα κάτω από μια μεγάλη θαλανιδιά.

Γιάλιζε ι αστραπί τέτια φοσερί, όστε πονέσανε τα μά-
τια-μου κε τα σφάλικσα.

Πάνο απτο κεφάλι-μου, κάτι έτρικσε κε θρόντισε. Ίστερα
κάτι με χτίπισε στο κεφάλι. Έπεσα κάτω κε κσαπλόθικα
όσπου να σταθί ι βροχί.

Όταν άνικσα τα μάτια-μου, στάζανε τα δέντρα σ' όλο
το όρος, τραγυδύσανε τα πυλιά, κ' έπέζε ο ήλιος.

Ι μεγάλη θαλανιδιά τσακόθικε, κ' έβγενε από κι καπνός.
Ολόγυρά-μου ίτανε κοράτια απ' τι θαλανιδιά.

Τα ρύχα-μου ίτανε όλα θρεμένα κε κολνύσανε στο κορ-
μί-μου. Στο κεφάλι-μου ίχε ένα πρίκσιμο, κε πονύσα λίγο.

Ίθρα το καπέλο-μου, πέρα τα μανιτάρια κ' έτρεκσα στο
σπίτι. Στο σπίτι δεν ίτανε κανίς. Ήίρα απτο τραπέζι πσο-
μί κ' ανέθικα πάνω στην πέτζκα.

Όταν κσίπνισα, ίδα απτιν πέτζκα, ότι τα μανιτάρια-μου τα
πρίσανε, τα θάλανε πάνω στο τραπέζι κε θέλανε πια να τα φάνε.

Εγώ φόνακσα:—Γιατί τρότε δίχος εμένα!

Εκίμι λένε:—Εσί δεν κινάσε; Έλα γλίγορα, φάγε!

ΓΙΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ

Σίκο, ντράνα, Γιόργι, Βάνια

Τα πεδιά με τι σιρά,
με σακόλια, με καλάθια

παν' στο όρος με χαρά.

Μές' στο όρος μεγαλόνουν
τα χυδάτα μανιτάρια.

Τί ζμιγμένα πυ φιτρόνουν
στα ολόδροσα χορτάρια.

ΜΕΥΚΣΙΝΑ

ΜΕΛΑΜΕΔΙ

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Μειρό, ωροιομένο, μέσα αιώ
το γόμα θραυμένο, με νόμνο
παιθέρο φορεμένο.

ΤΟ ΠΟΤΑΜΑΚΙ

Σαν πυλί στο κλαδί
το νερό κελσιδί.
Σε βραδιά σιγαλί
το ποτάμι ριλί.
Κε τιν όμορφο μέρα
μές' στον ίσιχο αγέρα
αντιχί σα φλογέρα.
Σαν πεδάκι γελά.
Βλέπι τ' άστρα πσιλά,
τα πυλιά, τα μαμύδια.
Μας χαρίζι τραγύδια,
δέντρα, χόρτα, λυλύδια.

ΤΟ ΦΙΔΙ

Μια φορά ε' εμάς θερίζανε πίσο απ' τον μπαχτζέ. Εγώ
μ' όλι πι φόρα ρίχτικα στο τζαράνι κε κιλίστικα μέσα στο
μυροδάτο πιτζάνι. Ι θεριστάδες ήτανε μακριά. Το σκιλί-μας—
ο Βολτζόκ, πλάγιαζε πάνο στι θιμονιά κ' έτρογε στόδι. Κιλί-
στικα ε' ένα τζαράνι. Άκσαφνα κάτι κριο κε γλιστερό χτί-
πιζε στο χέρι-μυ.

Πίδισα. Κε τί ντρανό; Ένα μεγάλο φίδι βγήκε απ' το

πιτζάνι, σικ
χτί πάνο-μ
ντρανά με

'Ακσαφ

δισε πάνο
τυ, κε το
σκιλί κε στ
γορα τα κ

Ο Βολ

πάλι ι φον
θεριστάδες
πυ ακόμα

Ο Βο

μέρες. 'Ιτα
ίπε, πως
δακσίματα

πιζάνι, εικόθηκε πάνω στο υράδι-τυ και ήτανε έτοιμο να ρι-
χτεί πάνω-μυ. Αντίς να φύγο, στέκο σαν πέτρα και το φίδι με
ντρανά με τ' άχρομα μάτια-τυ.

Άξαφνα ο Βολτζόκ πετάχτηκε απ' το τζαράνι και πί-
δισε πάνω στο φίδι. Το σκιλί κσέσκισε το φίδι με τα δόντια-
τυ, και το πατίσε με τα ποδάρια-τυ. Το φίδι έθακνε το
σκιλί και στο πρόσωπο, και στο στίθος, και στην κιλιά. Μα γλί-
γορα τα κοράτια τυ φιδιού ήτανε πεζμένα πάνω στον πάτο.

Ο Βολτζόκ πήρε όρομο και χάθηκε. Μόνο τότε μυ ήρθε
πάλι η φωνή: άρχισα να φονάζω και να κλέο. Τρέκσανε η
θεριστάδες και με τις κόσες χτυπίσανε τα κοράτια τυ φιδιού,
που ακόμα τζαπαλανέφκυνταν.

Ο Βολτζόκ γίρισε στο σπίτι-μας μόνο έστερα από δέκα
μέρες. Ήτανε φτοχός, πιναζμένος, μα γερός. Ο πατέρας
ήπε, πως τα σκιλιά γιαιτρέβουντε, με κάπιο χορτάρι απ' τα
δακσίματα τυ φιδιού.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Πουματάρις ίνε
έρι με μιμά,
το γτυώντε τα ισοδιά.
Γιατί γτυώντε το
ναμμένο,
Γιατί ίνε φτυομένο.

Εγώ
στο
μας—
Κιλί-
χτί-
απ' το

ΤΟ ΤΟΠΙ

- Στρονκινό, σφιγτό-μυ πόπι,
τί χτιπός τιν Πινελόπι;
Ή τρελές δουλιές μω κάνις;
Τα λυλόδια πάντα σπάνις.
Ντράνα, κάθισε καλά.
Θα με θάλις σε μπελά.
Σι θα σπάσις το γιαλί
— το κακό θε να με θρι.

ΤΟ ΛΥΣΙΜΟ

— Ελάτε, πεδιά, να θράσουμε ψαρόσυπα!

Τα πεδιά ανάψανε φωτιά, θάλανε πάνο ένα καζανάκι κε πήγανε να λυστόνε. Κολιμπόσανε πιός πιάνα να περάσι. Μόνο ο Πέτρος δεν μπορούσε να κολιμπίσι.

— Θα κολιμπίσαμε να πάμε στο σπίτι με τα σανίδια, —
ίπε ο Στέφανος.

— Ο Πέτρος δεν μπορεί να κολιμπίσι, αφτός τ' ανκίστρια
θα κυθαλίσι στο σπίτι.

— Νά γνωστικί! Πάνο στο σανίδι κ' εγώ μπορό να
κολιμπίσο.

— Καλά. Τ' ανκίστρια θα τα μολόσουμε ίσαμε άθριο,
πίσο απ' τα δεντράκια.

— Να πήγενες Πέτρο, καλύτερα πεζά, γιατί μπροστά
ίνε μέρι θαθιά, — ίπε ο Στέφανος.

— Κε γιατί μω φορτόνεστε; Αρπάζο κανένα σανίδι κε
θγένο, μεγάλη δουλιά!

Αργίσανε νά κολιμπόνε.

Ο Πέτρος δεν απόμενε πίσω απ' τους άλους. Μα άκσα-
φνα έπεσε απ' το σανίδι, τίνακσε τα χέρια κε θύτισε στο
νερό.

Το σανίδι έφυγε μακριά απ' αφτόνα, κι' ο Πέτρος χά-
θηκε κάτω απ' το νερό.

Πιδήσανε τα πεδιά απ' τα σανίδια-τους, θγάλανε τον Πέ-
τρο κε κολιμπήσανε αντάμα-τω στην ακροποταριά.

Ο Πέτρος πλάγιαζε, σαν πεθαμένος.

— Κυνίζτε-τον, πεδιά, τινάκστε-τον!

Ο Πέτρος άνιχε τα μάτια κε είκωσε το κεφάλι-τω.
Μόνο τότε τα πεδιά θιμιθίκανε για τα σανίδια-τους. Ντρανά,
τα σανίδια μόλις φένουντε πια.

— Για ζένα χάσαμε όλο-μας τό στόλο — ίπε ο Στέ-
φανος.

— Μι φοβάσε, τόρα. Θα μάθις να κολιμπάς.

ΤΟ ΤΑΓΜΑ ΣΤΟ ΛΑΓΕΡ

Ντρανάς

εκέ πέρα

μια πόλι

ασπρίζι.

Φισά

ο αγέρας

κ'ι πόλι

θυίζι.

Σπιτάκια

πανένια,

με κσίλα

στιμένα.

Γιμνά

τα κορράκια.

Γερά

τα πεδάκια.

Κσιπόλιτα

τρέχουν.

Αρόστους

θεν έχουν.

Εκέ ζι

αντάμα —

πιονέριχο

τάγμα.

Ι ΒΟΙΘΙ

Σίνεφο, κε τί ζίνεφο!

Ι κοιλχόζνικι σπυδάζανε να ζορέψουνε το πιτζάνι κε να
το θάλουνε πάνο στ' αμάκσια. Ντρανόνε, τρέχουνε τα πεδιά με
κόκινες γραβάτες.

— Για-ζας, ζίντροφι! φονάκσανε οινατά τα πεδιά. —
Γοθαρε να σας βοιθίσουμε.

Μεσημέρι
Μελαριά

— Στον κερό ίρθατε. Μπράβο-σας!
Η δουλιά άναψε. Σμύσανε τ' αμάξια, αρχίσανε να τα φορτόνουνε.

— Γιά ας θγι κάποιος από σας άπάνο για βοήθια!
Ο μπάρμπα—Ζαχαρίας τράβηξε πάνω στο αμάξι διο πεδιά.

— Τόρα, πεδάκια-μυ, πατίστε καλά, για να χορέσι πε-
ρισότερο πιτ'άνι.

Έτσι κε τελιόσανε τι δουλιά ίσαμε ν' αρχίσι ι θροχί.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ

Με τα μακριά μυστάκια
τα χλορά τα κρομιδάκια.
Τα δανκάνις κε αρχί-ις
σαν κλαψιάρις να δακρί-ις.

Νά κε λάχανα μεγάλα.
Τόνα φίλο πάνω στ' άλο.
Τα κοτσάνια-τυς χομένα
μές' στο χόμα, ριζομένα.

Γ' ανκυράκια οριμά-ουν
κε το χόμα μεταλά-ουν.
Γ'ν' αφτά τα ανκυράκια
με τυς κάτικυς σπιτάκια:

επόρι μέσα-τυς κλιζ-μένι,
στο σκοτάδι μαντριζ-μένι
κι' ας μιν έχυνε κλιόι—
δεν μπορί κανίς να θγι.

Παραπέρα ι ντομάτες
ζυμερές κε μισοδάτες.
Κραπλομένες κοκινί-ουν.
Το περβόλι-μας στολί-ουν.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Δίγος ωόρτες με ωαραδιράμα
Πόζμο ωιδος έρν τα δωτάμα
Μόσα-τω μιά πόρι ίνε
μαντριζμένι,
Ποι ωχεινύδα-τις ουσο στι
στρατίτσα θρένι.

ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΛΙ-ΜΑΣ

Όλο το καλοκέρι το περιβόλι μας φαίξε. Κε για το
χιμόνα από κι εσρέψαμε ζαπάσια.

Ακόμα νορίς το καλοκέρι αρχίσαμε να τρώμε πράσινα
κρομιδάκια. Τα τρώγαμε κε με το κβας, κε με το πσομί, κε
με τις καρτόπλες.

Γλίγορα αρχίσανε να οριμάζυνε κε τ' ανκίρια. Νόστιμα
ανκίρια, πυ τα πέρναμε ίσια απ' τις θραγιές! Τα τρώγαμε
κε στο μεσημερινό το φαί κε στο θραδινό.

Κ' ίστερα αρχίσανε ι πρόιμες καρτόπλες. Βγάξαμε απ'
το χόρα πρόιμες καρτόπλες, τις πλίναμε κε τις πσίναμε. Ι
πσιμένες καρτόπλες ίνε νόστιμες, το καθυρντιμένο καπόχι-
της, τρέλι!

Κοκινίσαμε κ' ι ντομάτες. Ε, κε τ' καλός πυ τ'νε! Νό-
στιμες, ζυμερές! 'Γνε καλό να τις θάμεις κε στο μπρόστ'α,
να τις τρος κε με καρτόπλες, ι μόνο να τις αλατίσεις κε
να τις τρος με ψομί!

'Γρθε ο Σεπτέβρις, πρέπι απ' το περιθόλι όλα να τα
ζορέπει κανίς για ζαπάσια. Μπροστά απ' όλα ζορέψαμε
τις ντομάτες, — γιατί αφτές φοβόντε το αγιάζι. Κσερίζαμε
τα κρομύδια, τα δέσαμε σε δεράτια κε τα κρεμάσαμε σιμά
στο φόρνο για να κσεραθύνε. Σα δεν τα κσεράνεις καλά —
όλα ζαπίζουνε.

Αρχίσαμε να θάζουμε στα ποντθάλια τα ρεπάνια, τις
μορχόφκες κε τα κοκινογύλια κε να ρίχνουμε πάνο κσερό άμο.

'Ιστερα καταπιαστήκαμε με τις καρτόπλες. Απ' αφτές
ίχαμε πολές. Καλά, πυ κι' ο κερός ίτανε κσερός, κ' ι καρ-
τόπλες κσερές — μπορέσαμε ίσια να τις θάλουμε στο ποντθάλι.

Τελιόσαμε τις καρτόπλες, αρχίσαμε τα λάχανα. Τα
κόψαμε, τ' αλατίσαμε, ολάκερα κεφάλια τα κυθαίσαμε στο
ποντθάλι, για να έχουμε κε το χιμόνα φρέσκα λάχανα.

Τα επιμάσαμε όλα — κε δε φοβόμαστε το χιμόνα!

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Ο περιβογάρης Γέντιας
μαυριά τα μίτι έγι,
όων κι' αν γηρίσι το νερό
αυτό κι κε τρέγι.

ΤΙΣ ΡΙΖΕΣ Ι ΤΙΣ ΚΟΡΦΕΣ

Τον παλιό κερό ε' εμάς κανίτ δεν έιχερε να φιτέπει πατάτες (καριόπλες). Δεν κσέρανε ακόμα, κε τί ίνε.

Διάβασε ένας πομέστζικος, ότι πέρα απ' τι θάλασα ίνε ένα λαχανικό—ι πατάτα. Έγραψε να τον στίλωνε πατάτες, κε τις φίτεπσε στο περιβόλι-του.

Φίτροσε ι πατάτα δινατί, γερί κι' όλι σκεπάστηκε με λυλύδια.

Πέσανε τα λυλύδια. Στον τόπο-τους φάνίκανε σκληρά, στρονκιλά σφεράκια, πυ ίτανε μεγάλα σαν ένα καρίδι.

Σορέπσανε αφτά τα σφεράκια, τα καθυρντίσανε μέσα σε θύτιρο.

Προσκάλεσε ο πομέστζικος τυς γνόριμύς-του, για να τυς φαίσι με το νέο φαί. Πίρανε ι μωσαφίριδες στο στόμα από ένα καθυρντιζμένο σφεράκι, μασώνε, ζαρόνυνε το πρόσωπο. Δοκίμασε κι' ο ίδιος ο νικοχίρις στράβωσε το στόμα-του απ' αφτό το φαί. Θίμοσε ο νικοχίρις κε λεί:

— Βγάλτε με τις ρίζες-του κε πετάχστε αφτό το παλιόχορτο!

Τιν άλι μέρα κσεριζόσανε το φυτό. Ντρανόνε — στις ρίζες-του κάτι κυβαράκια.

— Ελάτε ας πσίσουμε αφτά τα κυβαράκια!

Τα δοκιμάσανε, ίτανε νόστιμα.

Το αρέσανε κε τυ πομέστζικυ:

— Ε, μα τί αγμάκις πυ ίμωνα! — λεί, — έπρεπε να σορέπσουμε τις ρίζές, κ' εγώ καθύρντισα τις κορφές.

επιβάτες βγήκανε έκσο να ντρανόνε—τί ίνε. Φάνικε, ότι όλι
ι σιδεροδρομική γραμί σε μεγάλη απόστασι σκεπάστηκε από πολλές
χοντρές κάρπιες.

Ι τροχί τυ τρένου πατίσανε άπιρες κάρπιες, μα κι' απ'
αφτό γλιστρώσανε πάνω στις ράγιες κε γιρίσανε στον τόπο-
τυς. Το τρένο στάθηκε.

Αφτές ίτανε κάρπιες άσπρις λαχανο-πεταλιόδας.
Κε στις διο μεριές τυ δρόμου φενόντανε τα λαχανο-χόραφα.
Μα αντίς λάχανα ε' αφτά μίνανε μονάχα τα κοτζάνια, πυ
τα φάγανε όλος διόλου. Ι κάρπιες φάγανε όλα τα λάχανα.
Τώρα περάσανε ε' άλλο τόπο—πυ δεν τον πιράκσανε ακόμα.

Ι ΚΑΜΠΙΑ

Σέρνετε μικρή καρπίτσα
Πάνο στι χλορί μιλίτσα.
Στα κλαδιά-τις ανεθένι.
Τρόι φίλα, δε χορτένι.
Πάντα τρόι, μεγαλόνι.
Στρονκιλένι κε φυσχόνι.

Το δεντράκι-το καιμένο
στεκι τόρα μαραμένο.
Φαγοθήκανε τα φίλα.
Πάνε, πέσανε τα μίλα.
Μα ι κάρπια δε χορτένι
ε' άλλο δέντρο πια διαθένι.

Ο ΒΑΤΡΑΧΟΣ

— Βάτραχος, βάτραχος! χτιπίστε-τον! — πιχτά φονά-
ζονε τα πεδάκια.

Δεν κσέρυνε, ότι ο βάτρα-
χος ίνε φίλος τυ ανθρώπου. Κα-
νένα κακό δεν κάνι— μονάχα
μιν τον πέρνετε στα χέρια-σας.
Όλο το κορμί τυ βατράχου ίνε
από κρεατοελιές. Απ' τις κρεα-
τοελιές βγένι φαρμακερό ιγρό.
Απ' αφτό κνίθετε το δέρμα.

Τιν ημέρα ο βάτραχος κινάτε σε κανένα σκοτινό, ιγρό
τόπο. Φιλάγι το βράδι. Το βράδι βγένι στο κινίγι.

Μεικταινά
Μελαμιά Γ

Νά ζέρνετε κανένα σκυλίκι ή κάμπια. Ο θάτραχος το
ίδε κε το σιδόνι κρυφά σα γάτα. Μόλις σιδόσι, πιδάι. Νά
σα να χτίπιζε κάποιος λαφρά με τα δάχτυλά-του, κε το σκυ-
λίκι χάθηκε. Δεν ντρανάς πιος βιε, πο χτίπιζε. Χτίπιζε ή
γλώσσα του θατράχου. Η γλώσσα του θατράχου ήνε ένα θαμαστό
πράμα. Ήνε κολιμένοι στο στόμα όχι με τιν πισινί άκρι, μα
με τιν μπροστινί. Η πισινί άκρι τις γλώσσας-του ήνε λέρτερι.
Ο θάτραχος τι θγάει έκσο. Όλι ήνε σκεπαζμένοι με φτίμα,
πο κολνάι. Το κινίρι πιάνετε ε' αφτίνα πολί λαφρά. Χτιπαί
ο θάτραχος μ' αφτίνα το σκυλίκι ή το μαρύδι κε το τραβάι στο
στόμα. Το τραβάι, σφαλίζει τα μάτια-του κι' αρχίζει να το κατα-
πίνι. Το καταπίνι κε πάλι ντρανάι, κανένα άλλο ακόμα να χτιπίσι.

Όλι τι νίχτα ο θάτραχος καταστρέφι κάμπιες, σκυλίκια,
σαλιάνκους, μαρύδια, τις νίχτας—τα θλαθερά ζόα τον περιθο-
λιόν, τον χοραφιόν, τον λιθαδιόν κε τον μπαχτζέδον.

Η θάτραχι ήνε φίλι το ανθρώπου. Να φιλάγετε τους θά-
τράχους.

Ο ΜΠΑΧΤΖΕΣ

Με γλικό ζυμί γεράτα
Τόρα ζέρνουν μισοδάτα
τα μιλάκια κε τ' απίδια.
Κιτριλίζουν τα καρίδια.

Τα ερίκια φορτομένα
στα κλαδιά-τους κρεμαζμένα.
Ήτον φιλάκσανε καλά
τον μπαχτζέ-μας τα πειδιά.

ΤΟ ΚΣΕΝΟ ΚΛΑΔΑΚΙ

Φίτροσε στο όρος μια άγρια μιλιά. Ίρθε στο όρος ο μπαχτζεβάνις με το τσαπί-τυ, ίδε τι μιλιτσα κε λεί:

— Νά όμορφο δεντράκι, αφτό θά μυ χριαστί.

Έσκαψε προσεχτικά τι μιλιτσα, δεν έβλαπσε τις ρίζι-τρες-τις, τιν έφερε στον μπαχτζέ κε τι φίτεψε.

Τον άλο χρόνο ίρθε ο μπαχτζεβάνις με ζαροτό μαχέρι.

Έκοψε όλι τιν πράσινη κορφή τυ δέντρου κι' αφίκε μονάχα τον κορμό. Έσχιζε από πάνω τον κορμό κε ετι σκιζμάδα μέσα έχοσε νέο βλαστάρη από καλή μιλιά. Ίστερα ο μπαχτζεβάνις σκέπασε τι σκιζμάδα με πιλό κε τιν έδεσε με πατζαβύρα. Κάρφωσε ολόγυρα στο νέο βλαστάρη πασάλια κ' έφίγε.

Αρόστισε λίγο ι μιλιτσα, μα ίτανε νέα κε γερί. Γλίγορα καλιτέρεψε. Κε το κσένο κλαδάκι μεγάλονε μ' αφτίνα.

Πίνι το κλαδάκι το ζυρί τις μιλιτσας κε μεγαλόνη γλίγορα: βγάξι όλο νέα μπουμπόκια κε φίλα. Βγάξι όλο βλαστάρια, κλαδάκια.

Ίστερα από τρία χρόνια το δεντράκι σκεπάζτικε μ' ασπρο-τριανταφιλένια λυλύδια.

Πέσανε τ' ασπρο-τριανταφιλένια πέταλα τυ λυλυδιού, κε στον τόπο-τυς φάνικε ι πράσινη αβγοθήκη. Το φτινόπορο απ' τιν αβγοθήκη γίνανε τα μέλα. Κι' όχι πια κσινά αγριόμιλα, μα μεγάλα, κόκινα γλυκά μέλα.

Κε τέτια ομορφύτσικη έ έγινε ι μιλιτσα, όστε απ' άλυς μπαχτζεδες ερχόντανε να πάρυνε απ' αφτίνα νέα βλαστάρια για μπόλιαζμα.

Το μίσο
 Ήν' αιώ ζυμί γιομάτο.
 Τι γυμιό νε μροδάτο.
 Κουμίζε στο-μαδί,
 Θα το φάν το υεδί.

Η σπόρι στην Ελένη, το καπόκι στον Αλέκο, η καρδιά
 σε ζένα, το μισό σε μένα.

ΣΤΟΝ ΜΠΑΧΤΖΕ ΤΥ ΜΙΤΖΥΡΙΝ

Ο Μιτζύριν ήνε φμιζμένος μπαχτζεθάνις. Αφτός κάνι
 λογιό λογιό πιράματα για να μεγαλόνυνε κενύργιο λογιό δέν-
 τρα. Πολεμάι για να πάρι καλό λο-
 γιό φιά, πυ δε φοβόντε απ' το χρίο.

Νά μια θραγιά από δεντράκια. Ήνε
 δέντρα-κάρλικα απιδιάς. Απ' τα χαμιλά
 δέντρα μπορούμε να σορέψουμε κι' άλλο
 λαφρά τυς καρπός. Το ντράνιμό-τυς
 ήνε κι' άλλο λαφρό. Νά ένα κλαδί με
 φίλα αγριοκερασιάς, κε' πάνο-τυ ήνε θί-
 ρινα. Σε κάθε λαθόιτσι ήνε όγι από
 διο θίρινα, όπος πάντα, μα από 50-60

θίρινα. Απ' την αγριοκερασιά κε τι θιρινιά ο Μιτζύριν πήρε
 νέο καρποφόρο δέντρο.

Νά ένα δεντράκι θιρινιάς. Μεγαλόνι μέσα στι γλάστρα

Μεροπριγιάτσια

πάνο στο τραπέζι. Αφτά τα μικρύτσικα δεντράκια σχεπα-
στάχανε με μεγάλα κε ζυμερά φρύτα. Για τα δέντρα-κάρλικα
χριάζετε πολί λίγος τόπος, μα δίνουνε
πολύς καρπύς.

Ίνε τέτιες μιλίες στον μπαχτζέ του
Μιτζόριν, που φοβόντε να κινόντε από
κάτο ι φίλακες. Αν πέσι κανένα μίλο
απ' τι μιλιά, θα κσιπνίσις με μεγάλο
πρίκσιμο.

Για να βαστάκσις τέτιο μίλο, χριά-
ζετε ν' ανίκσις πλατιά τιν παλάμι-συ.

Στον μπαχτζέ του Μιτζόριν ίνε κε πολές γιάγοντες. Ι
γιάγοντες ίνε χοντρές, ζυμερές.

Ι μαλίνα ίνε τέσερις φορές μεγαλύτερι απ' τι σινιθιζμένι.
Ίνε γιάγοντα δινατί, δε φοβάτε το κυβάλιμα, δεν παραβρά-
ζι.

Ίνε πολά όμορφα πράματα στον μπαχτζέ του Μιτζόριν.
Πάνε εκί ι μπαχτζεβάνιδες να μάθουνε πως φιτρώνουνε κε
μεγαλόνουνε τα νέα φρύτα, τα λαχανικά, ι γιάγοντες.

Ο ΦΙΛΑΚΑΣ

Τέλιωσε το καλοκέρι. Στον κολχόζικο μπαχτζέ φένουτε
χοντρά ζυμερά μίλα κι' απίδια.

Κάθε νίχτα ο παπύς Ιγνάτις φιλάγι τον μπαχτζέ.
Κάθε θράδι τον σιμόνι ο Σένιας:

— Πάρε κ' εμένα αντάμα-συ να φιλάγο, πάρε-με
παπύ!

— Μα εσί θα κινιθίς, τρελόπεδο, — μωρμυρίζι ο παπύς.

— Όχι δε θα κινιθό, εσί μόνο πάρε-με!

Στο στερνό ο παπύς το δέχτικε.

— Πάρε πια! Ας ντρανό, τί φίλακας θα ίσε.

Ίτανε ισιχία στο μπαχτζέ. Βγήκε το φενκάρι. Ο παπύς

Μεϊκκίμα
Μελαμέρα, Γ

πήγε στην καλίθα και έπε στο Σένια να τον φονάξει, σαν ακούσει τίποτα.

Άρχισε να νυνίζει ο Σένιας, ότι άθριο θα πις' όλα τα πεδιά, πως δεν κινίθικε όλη τη νύχτα, φίλαγε τον μπαχτζέ με τον παπού.

Νυνίζε ο Σένιας και ντρανούσε το φενκάρι. Ντρανούσε, ντρανούσε, κι' αφτό έγινε πια όχι φενκάρι, μα μεγάλο κίτρινο καθόνι. Θέλει ο Σένιας να πιάσει το καθόνι, απλόνη ε' αφτό τα χέρια-του, μα δεν μπορί να το φτάσει με κανένα τζαρά.

Άκσαφνα το εκύντιζε κάπιος.

— Μορέ φίλακας!

Ακού ο Σένιας τι φονί το παπού.

Τί ένε;

Σικόθικε ο Σένιας κ' έτριβε τα μάτια-του.

Ντρανά μπροστά-του ένε ο παπούς Ιγνάτις, και στον υρανό βλέπει όχι πια το φενκάρι, μα τον ήλιο.

Γελάι ο παπούς: Μορέ φίλακας!

Ι ΑΛΛΕΤΙ ΜΥΣΑΦΙΡΙΔΕΣ

Το καλοκέρρι ι λαγί δεν μπένυνε στον μπαχτζέ. Μα το χιμόνα δεν ένε έτσι.

Το χιμόνα ι λαγί πι-νύσανε. Ζιτίσανε κάτι να φάνε και θρεθίκανε στον μπαχτζέ. Στον μπαχτζέ μεγαλόνανε νέες μιλιτσεσ. Ήρθανε ε' αφτές κι' αρχί-σανε να τρόνε το καπού-κι-τους. Σε κάμποσες μι-λιτσεσ φάγανε όλο το κα-πούκι ελόγισα στον χορμό.

Θα γί-
χίστε να
από μέσα
Τα ελά-
στέλνουνε απ-
το καπούκι
ένε κορμένι.
ζες φτι απ-
νε, και το δ-
Πός πρ-
Δοκιμά-
με άχρισ, μα
Κι' ακόμα μ-
σανε να τρό-
σανε να δέν-
Βοήθισε. Ι λ-
ρές θελόνας
Σ' άλλο
πιδύνε σμα
μπαχτζέ. Και
Σ' ένα γ-
ριό φενότανε
νανε λυλύδια
διόν πετύσαν
και το χαρμό-
ανάμεσα στα
Μα να ε-
τον πιλιδόν. Τ-
σανε πια εκί.
Ήρθε το
άνικσι. Μα στα

Θαρθί ι άνικσι, θα θυλέπυνε ι ρίζες τις μιλιάς, θ' αρχί-
χίςυνε να ρυφόνε το ζυμί απ' τι γι κε να το δένυνε πσιλά
από μέσα απ' τον κορμό στα φίλα.

Τα φίλα πάλι θ' αρχίςυνε να σορέθυνε φαί κε να το
στέλνυνε απ' το καπόκι κάτω στις ρίζες. Θαρθί το φαί απ'
το καπόκι ος τον τόπο, πυ έφαγε ο λαγός, — ι στράτα
ένε κορένι. Πιο μακριά να πάι δεν μπορί. Φιλάγυνε ι ρί-
ζες φαί απ' τα φίλα, μα το φαί δεν έρχετε. Θα κσεραθύ-
νε, κε το δεντράκι θα χαθί.

Πός πρέπι να ιπερασπίςυμε το δεντράκι απ' τως λαγός;

Δοκιμάςανε ι κολχόζνικι να δέςυνε ολόγυρα τα δέντρα
με άχιρο, μα ι λαγί λαφρά κοματιάζανε το δεμένο άχιρο.
Κι' ακόμα μέσα στ' άχιρα σορεθόντανε κε ποντίκια. Αρχί-
ςανε να τρόνε το καπόκι κ' ι λαγί κε τα ποντίκια. Αρχί-
ςανε να δένυνε ολόγυρα στα δέντρα κλαδάκια από έλατο.
Βοίθιζε. Ι λαγί φοβόντανε να μι τσιμπιθύνε απ' τις συθλε-
ρές θελόνες τυ έλατυ κε δεν πιράζανε το καπόκι.

Σ' άλλο κολχόζι φράκσανε πιχτά τον μπαχτζέ. Ι λαγί
πιδύνε σιμά στο φράχτι, μα δεν μπορόνε να μπύνε στον
μπαχτζέ. Κε τα δέντρα απομίνανε ολάκερα.

Ι ΠΙΣΤΙ ΦΙΛΑΚΕΣ

Σ' ένα χοριό ίτανε τόσι μπαχτζέδες, όστε όλο το χο-
ριό φενότανε σαν ένας μεγάλος μπαχτζές. Τα δέντρα φέρ-
νανε λυλύδια τιν άνικσι, κε στην πιχτί πρασινάδα τον κλα-
διόν πετύσανε τα πυλιά. Ολόγυρα αιδονίζανε τα τραγύδια
κε το χαρόμενο κελάδιμα. Κε το φτινόπορο κυνιόντανε
ανάμεσα στα φίλα μίλα, απίδια κε κοκίριλα.

Μα νά σορεφτίκανε τα πεδιά κε χαλάσανε τις φολιές
τον πυλιόν. Τα πυλιά αφίκανε τως μπαχτζέδες κε δε γιρί-
σανε πια εκί.

Ίρθε το φτινόπορο, ίστερα ο χιμόνας. Ίρθε ι νέα
άνικσι. Μα στις μπαχτζέδες ίτανε ισιχία κε λίπι.

Εκί μεγαλόσανε θλαθερές κάρπιες, που τις χάνανε πρό-
τα τα πουλιά. Αφτές τρόγανε απτα δέντρα όχι μόνο τα
λυλούδια, μα κε τα φίλα. Κε τα γυμνά δέντρα στεκότανε
το καλοκέρι λιπυμένα, όπος το χυμόνα.

Ίρθε το φτινόπορο. Στους μπαχτζέδες δεν ήτανε ότε
μίλα, ότε απίδια, ότε κοκίμιλα.

ΤΑ ΣΤΑΡΟΠΥΛΙΑ

Σταροπόλια σταχτερά,
με τραγύδια, με χαρά
στίζανε τρελό χορό.
Τσίρι-τσίρι-τσιριτρό.

Στα σταφίλια-μας πετόν
κε τις ρόγες-τους τσιμπόν.
Πίνουνε ζυμί γλικό.
Τσίρι-τσίρι-τσιριτρό.

Τα αμπέλια-μας τριγύν.
Φτερουγίζουν κε πιδούν.
Έχουν πέταμα λαφρό.
Τσίρι-τσίρι-τσιριτρό.

ΤΟ ΣΤΑΡΟΠΥΛΙ ΣΤΙ ΦΟΛΙΑ (ΠΑΡΑΜΙΘΙ)

Μια φορά κ' ένα κερό ήτανε ένα κιτρινόστομο σταρο-
πόλι, που το λέγανε Πόντικ, κε ζύσε πάνο απ' το παράθι-
ρο του λωτρώ, πίσο απ' το περβάζι, σε ζεστή φολιά.

Ακόμα δε δοκίμασε να πετάξει, μα κυνύσε πια τα
φτερά-του, κι' όλο ντρανύσε απ' τι φολιά.

— Τζιβ, τζιβ; — το ροτύσε ι μάνα-του.

Αφτό κυνύσε τα φτερά-του, ντρανύσε τι γι κε κελαδύσε:

— Ίνε πολί μάθρι, πολί μάθρι. Πέταχσε κε ίρθε ο
πατεράκισ-του, έφερε στον Πόντικ μαμύδια κε μαχτανέφκινταν:

— Τζιβ... — τζιβ...

Με...
I μάννα-του το δέχτηκε.

— Τζιθ, τζιθ.

Κι' ο Πόντικ κατάπινε τα μαμύδια.

Κι' όλο ριχονότανε ψιλά απ' τ'ι φολιά, όλο ντρανίσε.

— Τζιθ, τζιθ, — ανισιγύσε ι μάννα-του.

Έτσι όλο κε πήγενε, μα τα φτερά δε σπυδάζανε να μεγαλώσουνε.

ΕΝΑ ΚΑΚΟ

Φίσιζε μια φορά ο άνεμος.

Ο Πόντικ καθότανε στην άκρι τις φολιάς κ' έπεσε κάτω. I μάννα από πίσο-του, κ' ι κσανθί γάτα, με τα πράσινα μάτια θρέθηκε αμέσος εκί. Φοβίθηκε ο Πόντικ, άνικσε τα φτερά-του, κυνίετε στα σταχτερά-του ποδάρια κε τζιθίζι. Κ' ι μάννα-του το σπρόχνι στην πάντα, τα πόπουλά-τις ριχοθίκανε πάνω — άγρια, άφοβι, άνικσε το στόμα-τις κε ριμάδεψε στα μάτια τις γάτας.

Ο φόβος ρίκοσε απ' τ'ι γι το σταροπούλι. Πίδισε, κύνισε, τα φτερά-του κε με μιας ίτανε πάνω στο παράθυρο.

Πέτακσε εκί κ' ι μάννα-του, δίχος υράδι, μα με μεγάλη χαρά κάθισε ριμά-του, το τσίμπισε με τ'ι μίτι-τις στην τζαγάδα κε λεί: — Τζιθ, τζιθ.

Κ' ι γάτα κάθετε πάνω σ'τι γι, καθαρίζοντας απ' τα νίγια-τις τα πόπουλα τις μάννας του σταροπουλιού. Το ντρανά ι κσανθί, πρασινομάτα κε με λίπι μιαυλίζι:

— Μιαυ-τέτιο σταροπούλι, σαν ποντίκι... Μιάυ, μιάυ

Κε όλα τελιόσανε καλά, αν λιζμονίσαμε μόνο, ότι ι μάννα απόμινε δίχος υράδι.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Μουρός γρέφτις με γίνα
σταχτερί.
Τρέρι δὲ κ' εὐί για να βρι φαγι

ΠΡΙΝ Κ' Ε ΤΟΡΑ

ΠΡΙΝ

Το άλογο πσόφια
τ' αλέτρι τραβύσε.
Το μάθρο το χόμα
λαφρά τσουνκρανύσε.
Στο τζόλι σκιμένος
σκιρά πολεμύσε
ο δόλιος χοριάτις
κε πάντα πινύσε.

ΤΟΡΑ

Κολχόζικο τζόλι
πλατιά απλομένο.
Με άλογα, τράκτορ

βαθιά οργομένο.
Καθάριο σιτάρι
στ' αβλάκια σπαρμένο,

σε χόμα αφράτο
καλά δουλεμένο.
Γερμίσι τ' αρπάρια.
Το κράτος πλουτένι.
Κολχόζια ριχόνι.
Τον κόζμο χορτένι.
Περνόνε κολόνες

ατέλιστες τόρα.
Νικάς, δυναμόνις
υντάρνικι χόρα.
Σφιχτά το τιρόνι
στα χέρια κρατύνε
γερί τρακτορίστες,
μπροστά μας τραβύνε.

ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΥ ΒΑΛΤΥ

Πήγανε τα πεδιά στο όρος για να χαντραίσινε τ' άλογο.
Πάνε στην άκρι τυ όρους κε ντρανόνε: κάθετε ο μπάρμπα
Μαθθέος, αναπάβετε.

— Γιά-συ, μπάρμπα Μαθθέο! Δεν ίδες τ' άλογό-μας;

— Χόθικε τ' άλογό-σας στο βάλτο ίσαμε τ' αφτιά, —
χορατέβι ο μπάρμπα Μαθθέος.

— Σε πιό βάλτο;

— Μα τί νυνίζετε, εδό πάντα τζόλι ίτανε; Στον πα-
λιό κερό, στον κερό τυ τζάρυ, εδό ίτανε βάλτος. Ίτανε βύρ-
κος, φυρκιζόντανε πρόβατα, αλογάκια. Μια φορά λίγο από-
μινε να φυρκιστί κε χτινό.

— Κε πως μπίκε εκί το χτινό;

— Πήγενε, πήγενε, κε χόθικε στο βάλτο ίσαμε τα κέ-
ρατα.

— Μπάρμπα Μαθθέο, κε πό πήγε ο βάλτος;

— Τον κάνανε να τρέκσι στο ποτάμι, νά πυ. Αφτό πια
το κάνανε στον κερό τις ροβιετικίς εκσυσίας. Ίρθανε απ' την
πόλι ντρανεσαν ολόγισρα όλα, ίστερα αποφασίσανε: «να κσε-
ράνυνε το βάλτο».

Πολός καθγάδες τότε κάναμε. Πολές φονές:

«Εμís δεν κάναμε το βάλτο, εμís δε χριάζετε να τον
κσεράνουμε. Όφελος γιά θάνε, γιά όχι, μα λίγισε τι ράχι-
συ, ρκάπσε χαντάκια». Μα πάλι κσεράνανε το βάλτο, κε
τόρα αρχίσανε εδό ν' αλετριζυνε.

Μετακίνητος
Μετακίνητος

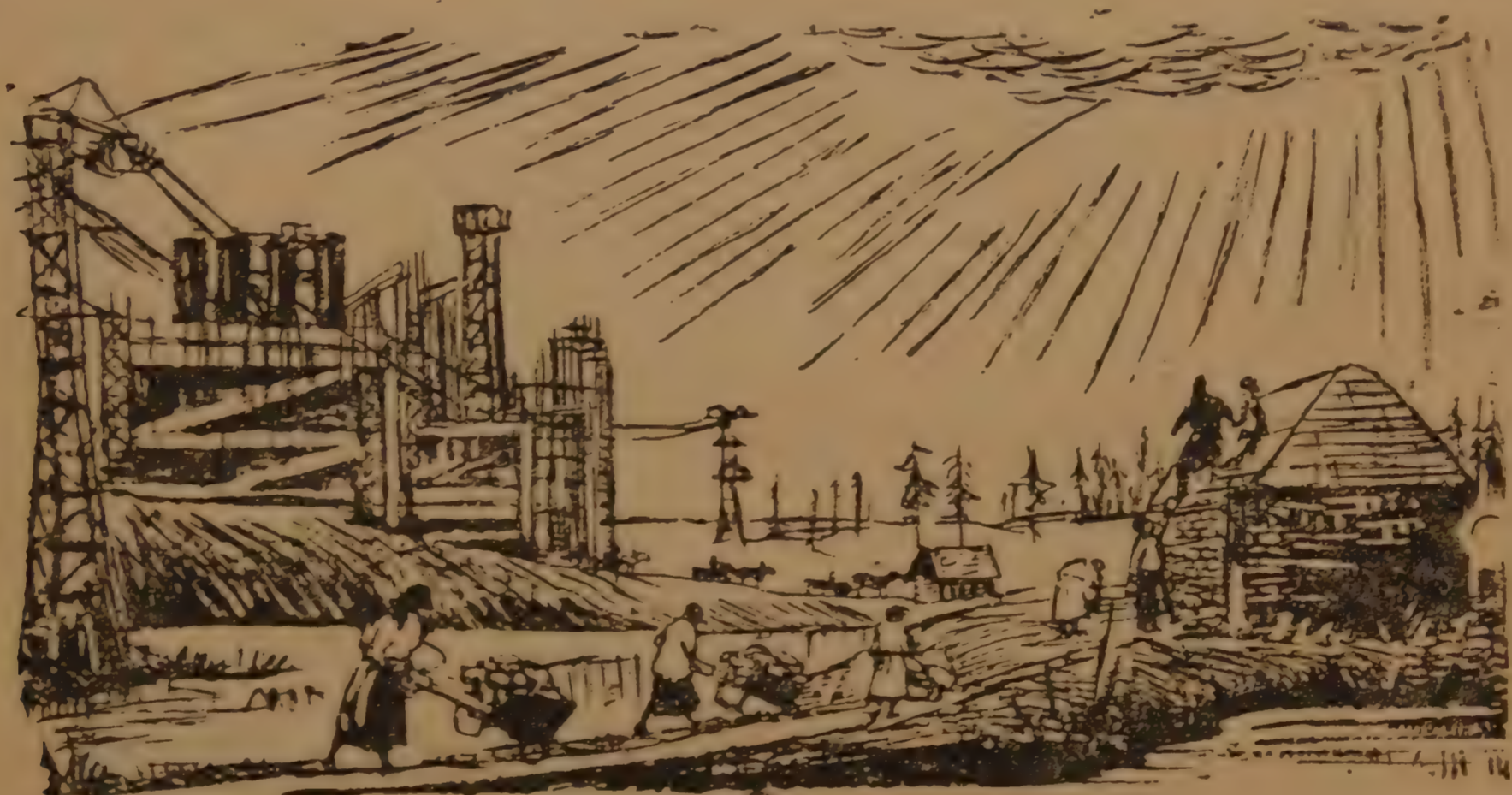
Τα πεδιά μίλιεσαν κε τρέκσανε ίσια εκί, όπου ίτανε πριν ο θάλτος, κι' ο μπάρμπα Ματθέος τράβηκε το λυρί το αλέτρι:

— Εμπρο-ο-ός! — κε πήγε ν' αβλακιάσι το χοράφι με τ' αλέτρι, για να το ετιμάσι για τιν ερχόμενι ζουδιά.

ΙΛΕΧΤΡΟΣΤΑΝΤΣΙΑ

Περάσανε τρία χρόνια.

Σ' αφτό το χοράφι φισύσε κε θροντύσε το τράκτορ με τ' αλέτρια. 'Αφινε πίσο-τυ πλατιά μάθρι λυρίδα από σικομένο χόμα. Απ' το όρος ακυότανε το τρίξιμο τον πριονιόν κι' ο κρότος, πυ θγάζανε τα τσεκύρια. Εκί, πίσο απ' το όρος, στο θάλτο τις τόρφας χτίζανε ιλεχτροστάντσια.

Διο πεδιά ερχόντανε απ' το όρος. Αντίκρι-τυς ίρθε ο μπάρμπα Ματθέος με το τσεκύρι στο ζονάρι.

— Γιά-συ, μπάρμπα Ματθέο!

— Από πύ έρχεσε τρεχάτα;

— Πίγαμε συ στάντσια.

— Έτσι! Λένε πως γλίγορα θα χτίσουνε τιν ιλεχτροστάντσια—ίπε ο Ματθέος.

— Ολόγισα ε' όλα τα κολχόζια θα δόσι φος. Κε στο μιλάρι πάλι θα δίνι δίναμι.

Μετρώρει
Μετρώρει

Νε, παιδιά, όταν ήμυνα στα χρόνια-σας εγώ κε στο όρα-
μά-μου δεν ήδα κίνο, πυ βλέπετε τώρα εσίς. Εγώ, από μι-
χρός αλέτριζα το χοράφι με κσιλένιο αλέτρι. Στα σιδερένια
αλέτρια δέκα χρόνια σινιθίζαμε. Μα τώρα νά βγήκανε τα
τράκταρ. Κάθε χρόνο—κι' όλο νέα πράματα έχουμε.

ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟ

Σε θράχυσ άγριως, σε θάλτυς,	Το ρέμα τρέχι με τα τέλια,
σε τόπυς έριμυς, γυμνός	γυρίζι τόνυς, μηχανές,
γυγάντι σίμερα φητρόνυν,	θαγόνια σέρνι κε ανάθι
μεγάλυς χτίζουμε σταθμός.	τις λάμπες τις ηλεχτρικές.

Ο ΗΛΕΧΤΡΙΖΜΟΣ

Στο χοριό-μας φέρανε ηλεχτριζμό. Κ' εμίς στυν καλίθα-
μας κρεμάσαμε διο λαμπίτσες. Μα ο παπός-μας ήδε, ότι κρε-
μάζυνε τις λαμπίτσες κι' άρχισε να θρίζι.

— Εσίς,—λεί,—κάνετε τυς διαθόλυς να χέρυντε, κ' ι φύ-
σκες-σας δε θ' ανάθυνε.

Κ' εγώ πάλι δεν πίστεθα, όταν τις θάζανε. Ήτανε πο-
λί θαμαστό. Νκάζι δε χριάζετε κε σπύρτα δε χριάζυντε.

Μόλις αφίκανε φος στις διο λαμπίτσες, όλι χαρίκαμε.

Τότε ο πατέρας μάς ήπε:

— Νά, παιδιά, ος πύ σόνυνε ι άνθρωπι: φος πολύ, κε
δεν καπνίζι. Μπορί κανίς κε τι σόμπα ν' ανάπσι δίχως κσι-
λα,—με τον ηλεχτριζμό, ότι φαί θέλις μπορίς να μαγιρέ-
πυς. Κε το χοράφι δεν ήνε ανάνκι ν' αλετριζίς με τ' άλογα,
μπορί να κάνι κανίς κε ηλεχτρικό αλέτρι: μόνο-τυ θα πι-
γένι.

Βγήκανε όλι απ' τυν καλίθα, εγώ δεν έχο ιπομονί, θέλο
καλά να μάθο: ανάθι ι δεν ανάθι ι τρίχα μέσα στυ φύσκα.
Πάνο απτυ φύσκα κάνανε μάθρο κεφαλάκι, κε στο κεφα-
λάκι μικρό χερύλι.

Γίρισα το χερύλι στα δεκσιά — φάνικε φος. Το γίρισα

μια φορά ακόμα πάλι στα δεξιά—έγινε σκοτάδι.

Νά θάμα!

Τότε πέρα κε κσεβίδοσα τι φύσκα απ' το κεφαλάκι. Το φως έξβισε.

'Αρχισα να πασπατέβο το κεφαλάκι από κάτω, όπου βιδόνετε ι φύσκα, κε τότε κάτι με σκύντιζε στα δάχτυλα. Φοβίθιχα κε φώναχσα:

— Πιος με σκυντάι;

Πασπάτεπσα κίνο τον τόπο στο κεφαλάκι ακόμα μια φορά κε πάλι με σκύντιζε. Πάλι φώναχσα. Μπίκε κι'ο πατέρας στην καλίθα, ροτάι:

— Γιατί φονάξις;

Εγό τυ ίπα:

— Κάπιος με χτίπιζε στα δάχτυλα.

Ο πατέρας μυ ίπε:

— Κξεβίδοσες τι λαμπίτσα, μα δεν κλίδοσες τον ιλεχ-τριμό. Στο τέλι, όπου κρέμετε ι λαμπίτσα, ίνε ιλεχτρικί δίναμι. Νά αφτί κε σε χτίπιζε στα χέρια. 'Αλι φορά δίχος εμένα να μιν κξεβιδόνις τι λαμπίτσα, γιατί μπορίς να μας κάνις κανένα κακό. Ι ιλεχτρικί δίναμι κι' άλογο ακόμα σκοτόνι.

ΔΙΟ ΛΑΜΠΕΣ

Ι ΛΑΜΠΑ ΤΥ ΝΚΑΖΙΥ

Δίχος πονιριά ανάβο
μ' ένα σπύρτο σαν κερί.
Νκάξι για φαρί μυ δίνουν.
Φυσκοτό φορό γιαλί.

Δε μπορίς εσί ν' ανάπεις
μ' ένα σπύρτο σαν κ' εμένα.
Τί μυ λες, πως ίσε λάμπα;
— 'Ισε ράτσα τιποτένια.

Ι ΙΛΕΧΤΡΙΚΙ ΛΑΜΠΑ

Πιος πιστέθι κυταμάρες:
Το φιλίλι-συ καπνίξι.
'Εχισ χάλια! Κε το φός-συ
τρεμυλιάρικα φωτίξι.

Κίτα τόρα το δικό-μυ:
βγάξι λάμπει δινατί.
Μάθε, αδερφί πως έχο
τιν υράνια αστραπί.

Δε χριάζουμε φιλίλια,
με τα τέλια, θρε κυτί,
ρέμα δυνατό μυ στέλνι
στάντσια ιλεχτρικί.
Για να ζμίκσυνε τα τέλια

— να γιρίσις το κλιόι
κι' ο καθένας σαν αστράπσο
θα φονάκσι κε θα πι:
«Γί μεγάλο φος, πυ τ'όχι!»
— Το κατάλαθες γιά όχι;

ΜΥΣΑΦΙΡΙΔΕΣ ΑΠ' ΤΙ ΜΤΣ

Μέσα απ' το κολχόζικο χοράφι πήγενε μια κοίλωνα από τράκτορ. Δεκαπέντε κοράτια.

— Ντράνα κι, πόσο πλατί τόπο πιάνυνε! — φονάζανε τα πεδιά.

— Κε πόσο βαθιά!

Όταν τέλιωσε ι δουλιά ο τρακτορίστας σταμάτιζε το τράκτορ.

— Εμπρός, καθίστε, όπιος ίνε πιο άφοβος.

Σορέθουντε τα πεδιά, σκυντάι ο ένας τον άλλο.
Γί πιο άφοβι—ο Θανάσις με τον Κόστα—βγίκανε πάνο
στο τράκτορ κε διαθίκανε.

Τί καλά! — Γελόνε.

Ίστερα απ' αφτός κε τ' άλλα τα πεδιά θέλανε να πάνε με το τράκτορ. Όλα παρακαλέσανε :

— Βάλε κ' εμένα, μπάρμπα, να καθίσο, βάλε-με να καθίσο!

Γλίγορα ε' όλα τα τράκτορ πάνο φενόντανε τα κεφάλια τον πεδιόν.

Ίστερα όλι πήγανε στο ποταμάκι να λυστόνε. Στο ποτάμι τα πεδιά κ' ι τρακτορίστες κάνανε τύμπες, θυτύσανε μέσα στο νερό. Ι μυσαφίριδες αμέσος γίνανε όχι κσένι, μα δικί-τους, καλί γνόριμι.

— Μπάρμπα, κι' από πύ ίρθατε ; — αρχίσανε να ροτόνε τους τρακτορίστες.

— Απ' το Ποτιόρκιν, απ' τι στάντσια.

— Από πιά στάντσια;

— Απ' τι μιχανο-τρακτορικί. Τι λένε ΜΤΣ. Κάθε κολχόζι δεν μπορί να έχι όλες τις μιχανές. Κε στι ΜΤΣ ίνε τράκτορ, σπαρτικές, θεριστικές κι' αλονιστικές μιχανές. Αφτές ι μιχανές καματέθυνε τι γι, σορέθυνε τι σοδιά στα κολχόζια. Νά ίρθαμε κε στο δικό-σας το κολχόζι.

Στα ΜΤΣ έχυμε κε βιβλιοθήκι: εκί θρίσκυντε εφμερίδες κε βιβλία. Ίνε' κε ράδιο κε κινό κε θέατρο.

Ελάτε κε ρις, πεδάκια, έχυμε πολά να ρας δίξυμε, — τα λαλύσανε ι τρακτορίστες.

ΣΤΟΝ ΠΑΛΙΟ ΚΕΡΟ

Το χειρόνα, όταν δεν ίχε φαγύρα ο πομέστζικος έδοσε άγγρα στους χοριάτες. Εκίνοι έπρεπε γι' αφτό να δουλέψυνε το καλοκέρι για τον πομέστζικο από διο ντεσετίνες κάθε σπίτι.

Στι «μίρα-μας» έπεσε ένα κομάτι ριμά στιν τάραμά. Το χόρα εκί ίτανε ίσα κάτω γιομάτο από αγριοχόρταρα. Προς το βράδι έπεσε μικρί βροχί, φύντοσε το χόμα.

Ο πατέρας χάρικε:

— Όπος-όπος θα μπορέσουμε... Νά κε τ' αλέτρι χόνετε στο χόμα σα σε βύτιρο!

Φάγαμε το βραδινό φαί κε πέραμε να κινιθόμε κάτω απ' το αράκι. Τ' αλόγο-μας με δεμένα τα ποδάρια το αφήχαμε να θόσκι στο θεριζμένο λιθάδι.

Τι νύχτα με κσιπνίσανε φονές κε θρισιές. Πέτακσα το κοντογόνι-μου, άνικσα τ' αφτιά-μου κι' άκουα.

— Τί, στο σπίτι-σου ίρθες;— ακυότανε μια κσένη φονί.

— Θα σου δίκσο...

— Πύ ίνε το χανιάρι; Δός—το γλίγορα!

Ίστερα χτιπίσανε τέσερα ζεβγάρια ποδάρια, θύσανε τα δεντράκια σιμά στην ταραμά, κ' έγινε ισιχία.

Το προί, με το κσιμέρομα, όταν εγώ ακόμα κινόμενα, ο πατέρας έτρεκσε στο σπίτι τυ αφεντικού να παρακαλέσι να τυ θόσουνε τ' αλόγο, τυ καρταχολίσανε απτιν οτάβα τυ αφεντικού.

Γίρισε πίσσο ο πατέρας ίστερα από μια όρα, πανιάρις, κυραζόμενος. Κάθισε σιμά στο αράκι δίχος να πι λέκσι, άρπακσε με τα διο χέρια-τυ τα μαλιά κι' άρχισε να κλεί:

— Από πύ θα πάρο τιν τριάρα; Γιατί-ι; Κε γίρισε

το κεφάλι-τυ. Κάτω απτο αριστερό-τυ μάτι ίχε μεγάλη με-
λανάδα, στο αφτί-τυ κσεγδαρμα.

Προτύ να φάμε το προί, ο πατέρας πήγε πάλι στο
σπίτι τυ πομέστζικυ κε πολύ κερό δε γίριζε. Κ' εγό καθό-
μυνα σιμά στο αμάκσι κε τονε φίλαγα.

Ο ήλιος βασίλεπσε, κοκίνισε ο υρανός. Ίρθε ο πατέρας
με κατεβαζμένο το κεφάλι.

— Έφαγες;—με ρότισε.

Πίρε το πσορί, τσάκοσε μικρό κομάτι κε το μαζύσε δί-
χος ισστάχ, ίστερα ίπε:

— Πάμε στο σπίτι!

— Μα το άλογο;—τον ρότισα.

Εκίνος ζόπασε.

Ι μάνα στο σπίτι έκλεε, όταν γιρίσαμε αργά το θράδι:
έμαθε για το κακό, πυ πάθαμε.

Τι δέφτερι κε τιν τρίτι μέρα τ' αφεντικό δε μας έδωσε
πίσο τ' άλογο.

Τιν τετάρτι μέρα ι μάνα-μυ ι ίδια πήγε να παρακαλέσι
τ' αφεντικό. Μα τιν έδακσε το σκιλί τυ πομέστζικυ κε γί-
ρισε πίσο με δάκρια. Αφύ φάγαμε το μεσιμερινό φαί, ο πα-
τέρας πήγε πάλι—δέφτερι φορά αφτί τι μέρα.

— 'Οτι θέλετε κάνετέ-με, — ίπε στον πομέστζικο. — Εγό
χάνο το χρόνο. Κε κάθισε πάνο στο χόμα σιμά στο μπαλκόνι.
'Αμα έμαθε, ότι ο πατέρας αλέτριζε τι γί-τυ, ο πομέ-
στζικος ίπε να τυ δόσυνε τ' άλογό-τυ πίσο δίχος χρίματα,
τότες μόνο, αν καρατέπσι ο πατέρας μισί ντεσετίνα περι-
ζότερι. Ο πατέρας έπεσε στα πόδια τυ πομέστζικυ κε ίρθε
στο σπίτι χαρόμενος.

Το πιναζμένο άλογο ρίχτικε στο άχιρο κι' ο πατέρας
ίπε σι μάνα-μυ:

— Δός-μυ γλίγορα πσορί, γιατί θα πάο να τελίόσο το
αλέτριζμα. Κ' έτσι σκεδόν μια εβδομάδα χάθικε...

Τ' ΑΘΕΡΙΣΤΟ ΧΟΡΑΦΙ

Φίγανε πια τα πυλιά κι' όλο θρέχι.

Φίλα το δάσος πια τόρα δεν έχι.

Ένα μονάχα χοράφι μικρό

δεν το θερίζει κανίς στο χοριό.

Σα να μιλόνε τα στάχια θλιμένα:

«Τί θα γενόμε εμίς τα καιμένα,

έτσι θα γέρνουμε πάντα έτι γι

να μας ριμάξι ι κρία θροχί;

Λέμαργα κάθε στιγρί μας τσιμπόνε

τα σταροπούλια. Λαγί μας πατύνε.

Άγρια μπόρα μας δέρνι. Γιατί

δε μας θερίζουν ος τόρα, γιατί;

Πέστε πύ θρίσκετε ο ζεβγολάτις;

Δε θα μας έσπιρε δα ο χοριάτις

για να κιλύμαστε κάτω στι γι.

Πέστε-μας νάρτι γιατί δε μπορί;»

Λέι ο άνεμος τότε στα στάχια:

«Ζθίςανε πια τυ χοριάτι τα μάτια.

Στάθικε πια, δε χτιπά ι καρδιά.

Σόπασε πια ι φονί ι γλικιά,

πυ τραγουδύσε εόνια θλιμένος,

πάνο σ' αλέτρι κσιλένιο σκιμένος.

Προότα ίγανε υσιγένιο αρέτρι.

Δηέβανε χοριστά με ωινισανε.

Τόρα έργυμε μιρανές, δηέβυμε

αντάμα με χτύβυμε τυ γόραμας

ΠΟΣ ΔΥΛΕΒΑΜΕ ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

ΣΤΟΝ ΚΕΡΟ ΤΥ ΤΣΑΡΥ

(Ανάμνιζες εργάτι)

Δύλεβα στο μηχανικό εργοστάσιο.

Στις 6 το προί ι εργάτες πιγένανε στο εργοστάσιο. Βαστύσανε στα χέρια-τους μποχτζάδες με φαί. 'Αλο λογιά δεν μπορούσανε να κάνυνε. Ι εργατική μέρα βαστύσε 12 ώρες.

Τα κέρδι-μας ήτανε τιποτένια. Ο εργάτις κέρδιζε το μίνα 17—18 ρύβλια. Τυς βάζανε να δυλέψυνε κε παραπάνο, απ' ότι έπρεπε.

Ι δουλιά ήτανε βαριά. Στο εργαστήρι-μας έμπενε το ρέμα τυ αγέρα. Τα τραπέζια τις δουλιάς το χιμόνα τα σκέπαζε το χιόνι. Κι' όταν έβρεχε, το νερό απ' τι στέγι έτρεχε πάνο στα κεφάλια-μας.

Ο ΒΛΑΔΙΜΙΡ ΙΛΙΤΖ ΛΕΝΙΝ

Σιμόνανε ι μέρες τυ γιορταζμού τις Οχτοβριανίς επανάστασις. Ι δασκάλα άρχισε στο μάθημα να λεί στα πεδιά, προς ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ οδήγισε τυς εργάτες στον αγόνα,

κε ρότιζε τα πεδιά:

— Στο σπίτι σας ήτανε τίποτα για το Λένιν;

Ι 'Ολγα σίκοσε το χέρι-τις κε λεί:

— Ο πατέρας μυ ίπε πολλά. Ο ίδιος ίδε το Λένιν.

— Πές-μας, λιπόν τί άκουσες.

'Αρχισε ι 'Ολγα να λεί, μα δεν τάλεγε πολί καλά. Ήτανε ακόμα μικρί, τις ήτανε βαρί.

Ι δασκάλα λεί:

— Νά εμís θα παρακαλέσουμε τον πατέρα-σου να έρθι
στι βραδιά-μας, για να τον ακύσουνε όλι. Εσί προς νυνίεις,
θάρθι;

Γ 'Όλγα απαντάι:— θάρθι, θάρθι. Δε θα πι όγι.

Ο πατέρας τις 'Όλγας κι' αλίθια ίρθε στι βραδιά. Ίτανε
εργάτις, στα χρόνια, πενίντα χρονό, με μαλιά μισόασπρα,
με δερμάτινι κύρτκα. Βγήκε μπροστά στα πεδιά κι' άρχισε
να λεί:

— Λιπόν, νεί πολίτες τις Σοβιετικίς ρεσπούμπλικας,
θέλατε ν' ακύσετε, — ακύστε λιπόν.

— Αφτό έγινε πριν 30 χρόνια κε παραπάνο. Ίμυνα
τότε νέο παλικάρι, δύλεθα στο εργοστάσιο μηχανόν. Πατέρα
δεν ίχα, τονε σκότοσε στο εργοστάσιο ι μηχανί. Ζύσανε μαζί-
μυ ι μάνα-μυ κι' αδερφί-μυ, κε το μικρό αδερφάκι-μυ.

Ζύσαμε τότε πολί στενόχορα: όλι ι ικογένιά-μας ίτανε
στριμογμένι σε μια κάμαρα στο ποντβάλι. Γ τίχι ίτανε ιγρί,
τα παραθιράκια μικρά, κε θγένανε σε τίχο από τύθλα,
συβαντιζμένο. Στην κάμαρά-μας καριά φορά ο ίλιος δεν έμπενε.
Ίτανε σκότινά κε πνιχτικά.

Κάθε μέρα, πολί προί, προτύ να κσιμερόσι, ακυότανε
το μακρόσιρτο σφίριγμα. Φόναζε τυς εργάτες στο εργοστάσιο.
Κ' εμís όλι τρίθαμε τα μάτια, πιθύσαμε πάνο. Γ μάνα-μυ
πια ίτανε σικομένι, έβαζε γλίγορα το σαμοβάρι κι' έχονε στο
φύρνο τα τρυκάλια. Πίναμε τσάι με μάθρο ψομί, δίχος
ζάχαρι, κε πιγέναμε γλίγορα στι δουλιά. Κ' ι δουλιά ίτανε
θαριά, από δέκα όρες τι μέρα. Κε πέρναμε λίγα καπίκια γι' αφτί
τι δουλιά. Εμís λίγα καπίκια, κι' ο νικοκίρις πολά κέρδι.

Μια φορά στο εργοστάσιό-μας ι εργάτες κάνανε ταρα-
χές. Αρχίσανε να ζιτόνε να μεγαλόσουνε τι ραστσένκα. Μα
πού! Ο νικοκίρις δε θέλι ότε να τ' ακύσι. Σορεφτίκαμε όλι
σιρά στιν πόρτα τυ εργοστάσιου. Βγήκε ένας εργάτις κε λεί:

— Δε θα πάμε στὶ δουλιὰ, οσότου δὲν πάρουμε περίερα
το μεροκάματο!

Ἐρὶς ἀκούαμε, λέγαμε το νε-νε, γιατί αὐτός μιλῶσε
γνωστικά. Ἀκσαφνα ακυστίκανε φόνες:

— Ἰ κοζάκι! Ἰ κοζάκι!

Ἰρθανε ἰ κοζάκι πάνω στ' ἄλογα κι' ἀρχίσανε νὰ μας
χτιπῶνε με ναγάικες. Στι ράχι-μου ἔπεσε δύο φορές ἰ ναγάικα.
Κε τόσο δυνατά, ὅστε ὅλο το πυκάμισό-μου ἴτανε σαν κομένο,
κε στο κορμί-μου πάνω φανίκανε ματομένες χαραματιές. Σκορ-
πίστηκε ὁ κόσμος, ὁ καθένας ὅπου μπόρεσε. Ἰ κοζάκι πιάσανε
ἴκοσι ἀνθρώπους κε τὺς καθίσανε στὶ φιλακί.

Ἐτσι κε πῆγε το ζίσμό-μας.

Μόνο μια φορά με προσκάλεσε ὁ μεγαλύτερός-μου εἰντροφος:

Ἐλα, — λεί, — το θράδι ε' εμένα.

Πῆγα στο σπίτι-του. Ἐκί σορεφτίκανε ὁς ἴκοσι ἀνθρώπι.
Ἰ περισσότερι ἴτανε εργάτες. Ἀνάμεσα ε' αὐτός ἴτανε ἕνας
ἀνθρώπος με κσανθά γενάκια. Αὐτός ἀρχισε νὰ μας λεί:

— Ἐσὶς ἴστε φτοχί, γιατί ἀπ' τὶ δουλιὰ-σας πλυτένι ὁ
νικοκίρις.

Οσότου δὲν καρτακολίσετε τὺς νικοκίριδες, δε θα λα-
φρίνι ἰ ζοί-σας. Κάτο ἰ νικοκίριδες! Δυλέπστε για τον εαφτό-
σας, ἀντάμα, φιλικά, χέρι με χέρι.

Κ' ερὶς τὺ λέμε:

— Σοστό ἴνε. Μα πὸς νὰ καρτακολίσαμε τὺς νικοκί-
ριδες; Ἀντάμα-τὺς ἴνε ἰ πολίτσια. Ἀντάμα-τὺς ἴνε ὁ ἴδιος
ὁ τσάρος.

Κι' αὐτός μας λεί τότες:

— Πρῶτα πρέπει νὰ καρτακολίσαμε τον τσάρο. Κε γι' αὐτό
χριάζετε ἰ εργάτες νὰ οργανοθῶνε κε νὰ κάνουε δικί-τὺς
πάρτια. Ἀν σικοθί στο πόδι ὅλος ὁ εργατικὸς κόσμος, — ὁ
τσάρος δε θα μπόρεσι νὰ κάνει τίποτα.

Ἀκόο κε νυνίζο μόνος-μου.

— Σοστά λέι.

Ίστερα πια έμαθα, — ότι αφτός ίτανε ο ίδιος ο Λένιν.
Έτσι εγώ πρότι φορά ίδα το Λένιν.

Περάσανε από τότες ίκοσι χρόνια. Ίρχισε ο πόλεμος με τι Γερμανία. Πολί κόζμο στίλανε στον πόλεμο. Κε από κι γριζάνε πίσο άλλος δίχος χέρια κι' άλλος δίχος ποδάρια. Κι' άλλος παραχόσανε κάτο στο χόμα.

Κ' εμένα με πίρανε τότε στρατιότι. Κε για τί πολεμούσαμε; Για τον τσάρο, για τυς πομέστζικυς, για τυς φαμπρικάντες. Μόλις αρχίσανε να μας δίνυνε φιλάδια, τυ περνύσανε από χέρι-σε χέρι. Σ' αφτά ίτανε γραμένο:

«Κάτο ο πόλεμος! Πολεμίστε ενάντια στις πλύσιυς».

Κε τα φιλάδια αφτά ερχύντανε απ' το Λένιν.

Ζύσε τότε αφτός στο εκσοτερικό κι' από κι μας έστελνε χαμπάρια.

Τρία χρόνια πολεμούσαμε, κε στο τέλος δε μας έμινε δύναμι. Κεσεκοθίκανε ι εργάτες, κεσεκοθίκανε κ' ι στρατιότες. Ίπος μας έμαθε ο Λένιν, έτσι κε κάναμε.

Τον τσάρο τον καρτακολίσαμε, μα πός πρέπι να κυμαντάρυμε τον εαφτό-μας, αμέσδς δεν το νυνίσαμε. Έγινε τότε Προσορινί κιβέρνισι. Μα απ' αφτίνα ο εργατικός κόζμος ίχε λίγο φαιντά: σιφόνισε αφτί ι κιβέρνισι με τυς καπιταλιστές. Αρχίσανε να μαλόνυνε: ο ένας θέλι τιν Προσορινί κιβέρνισι, ο άλλος δεν τι θέλι. Βλέπο, ότι δε θα βγι σε καλό-μας, αν άλλος ο εργατικός κόζμος δε θα πάι σαν ένας άνθρωπος. Κε γράφτικα στην πάρτια τον μπολσεβίχον. Στην πάρτια ίτανε πολί δυλιά. Σ' όλες τυς επιχίρισεσ τότε κάναμε σινεδρίασεσ κε λέγαμε στις εργάτες:

«Ένοθίτε, σίντροφι! Σορεφτίτε όλι ολόγισα στην εργατικί-σας πάρτια. Ο αγόνας μόλις αρχίζι».

Μια φορά ακόμη:

«Ο Λένιν έρχετε απ' το εκςοτερικό».

Πίγαμε να τον προιπαντίσουμε στη στάντσια. Όλι την πλατία τι γερμίσανε εργάτες, στρατιότες. Πάμε, κ' ι καρδιάμας έτσι κε χτιπάι.

Νά, στο στερνό σίμοσε κε το τρένο. Εδó άρχισε κίνισι, θόριβος.

Άκσαφνα ντρανό: κάπιος ανέβικε σε θορακίζμένο αφτοκίνιτο.

Ολόγισα όλι χτιπίσανε τα χέρια-τους.

Ντρανό κ' εγó: εκίνος ίνε, — ο Λένιν.

Αν κε περάσανε πολλά χρόνια, εγó αμέσος τονε γνόρισα.

Άρχισε να μας μιλάι απ' το αφτοκίνιτο:

«Μιν πιστέθετε στην Προσορινί κιθέρνισι. Αφτί πάι με τος πλύσιως. Πάρτε την εκςυσία στα χέρια-σας.

Όλι ι εκςυσία στα σοβιέτ! Χριάζετε να πολεμίσουμε όχι με τος γερμανός, μα με τος πομέστζικους, με τος νικοκίριδες, με την μπυρζυαζία».

Κ' εγó νόνιζα:

«Τόρα πια θα μπορέσουμε να κάνουμε κίνο, πυ θέλουμε. Έχουμε αρχιγó. Κςέρουμε—για τί να πολεμίσουμε».

Έτσι κε θγίκε. Περάσανε ακόμα κάμποσι μίνες, κι' ο εργατικός κόσμος καρτακόλιζε την Προσορινί κιθέρνισι. Πίραμε τι γι απ' τος πομέστζικους. Τα εργοστάσια κ' ι γι περάσανε στα χέρια τον δουλεφτάδον. Καρτακολίσαμε τος νικοκίριδες απ' τα εργοστάσια.

Ο Λένιν μας έραθε να θάλουμε στο δρόμο τι νέα κυμάντα. Από τότες κυμαντάρυνε τα σοβιέτ τον δουλεφτάδον.

Από τότες δε δουλέθυμε πια για τος νικοκίριδες. Τόρα πια σ' εράς δεν κερδίει κανίς απ' τι δουλιά τω άλυ, ο καθένας δουλέθι για το κινό καλό.

Κι' όπιος δε θέλι να δουλέπσι, αφτός δεν έχει τόπο

ς' εμάς. Μα πός, όλα αυτά τα έκανε μόνος ο Λένιν; —
ροτίσανε τα πεδιά.

Ο εργάτις απάντιζε: — Ο Λένιν τάκανε όλα αυτά όγι
μόνος-τυ. Τα έκανε αντάμα με την πάρτια, πυ τράβιξε από
πίσο-τις την εργατική τάξι κι' όλος τυς δουλεφτάδες. Κι' ο
Λένιν έδixε τι στρατά, ο Λένιν έζιμικε την πάρτια, ο Λένιν
άνικξε τα μάτια-μας. Μας έμαθε κε για σας, τα μικρά
πεδάκια, ίπε: να μάθετε, να μάθετε κε να μάθετε. Εσίς
ίστε ι σμένα.

ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΥ ΛΕΝΙΝ

Παράχουσε θυνίξια μονοπάτια
ι άγρια ι χτεςινί χιονιά
κε σκέπαζε με χιόνι τα δεντράκια,
κι' από το θάρος γέρνουν τα κλαδιά.
Γραμί περνύσαν λόφους κε κιλάδες
θλιμένι για να διώνε το νεκρό.
Κε πέφτανε, κε πέφτανε νιφάδες
απάνο στο κιθύρι το λενινικό.

Ο ΑΠΟΧΕΡΕΤΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΧΙΓΟ

Ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν πέθανε στις 21 τυ Γενάρι
1924 στο χοριό Γόρκι. Πεθαμένο τον φέρανε στι Μόσχα.

Ίτανε δυνατό αγιάζι. Στις στρατές ανάθανε φοτιές. Στις
φοτιές σιμόνανε ι παγομένοι άνθρωπι για να ζεσταθόνε.

Στι μέσι τις πόλις από πολλές στρατές έτρεχε πολλές
κόζιμος. Στέκανε σα μακριές λέντες στι σιρά.

Κε στι μεγάλη σάλα τυ Σπιτιώ τον σορατίον μέσα σε
κασέλα ίτανε κσαπλομένος ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν.

Ακυότανε ι μουσική—λιπιμένα πέζανε το πένθιμο μαρς.
Ι εργάτες κι' όλι ι δουλεφτάδες πιγένανε για στερνί φορά
να διώνε τον πεθαμένο-τυς αρχιγό.

Πέντε μέρες ίτανε το χορμί τυ Βλαδίμιρ Ιλίτζ στο Σπίτι
τον σορατίον.

Στις 27 το Γενάρι φέρανε το καρμί το Β. Ι. στην Κόκινι πλατία, κε ι όρα τέσερις κιδέψανε τον αρχιγό.

Σ' αφτό τον κερό ε' όλι τι χόρα σφιρίζανε ι φάμπρικες, τα εργοστάσια, τα παροβόζια. Απ' τα σφιρίγματα όλι κσέρανε, ότι τόρα κιδέβυνε το Βλαδίμυρ Ιλίτζ.

ΑΡΧΙΓΟΣ, ΔΑΣΚΑΛΟΣ, ΦΙΛΟΣ

Πιγένανε σκιφτί ι δουλεφτάδες
τον αρχιγό να διώνε για στερνί φορά.

Αμίλιτα περνόςανε χιλιάδες
με δάκρια για τι μεγάλη σιφορά.

Σα θάλασα ολόγυρα ο κόσμος.

Κανένας έτσι δεν κιδέφτικε νεκρός.

Πεδιά, ο Λένιν ίτανε δικός-μας

Μεγάλος δάσκαλος, κε φίλος, κι' αρχιγός.

Ο ΙΟΣΙΦ ΒΙΣΑΡΙΟΝΟΒΙΤΖ ΣΤΑΛΙΝ

Στον Αντικάφκασο, σι Γρούζια, σιν ακροποταριά το Κόρα, ίνε μια μικρότσικι πόλι, ι Γόρι. Εδó στα 1879 σε ικογένια παπυτσά, το Βισαρίονα Δζζυγασσβίλι, γενίθικε ένα πεδί ο Ιοσίφ—ο μελοντικός αρχιγός το κομμουνιστικό κόμα-τος, τις εργατικίς τάχσις κε τον δουλεφτάδον όλυ το κόσμυ. Κίνο, πυ ίστερα αρχίσανε να τον λένε σίντροφο Στάλιν.

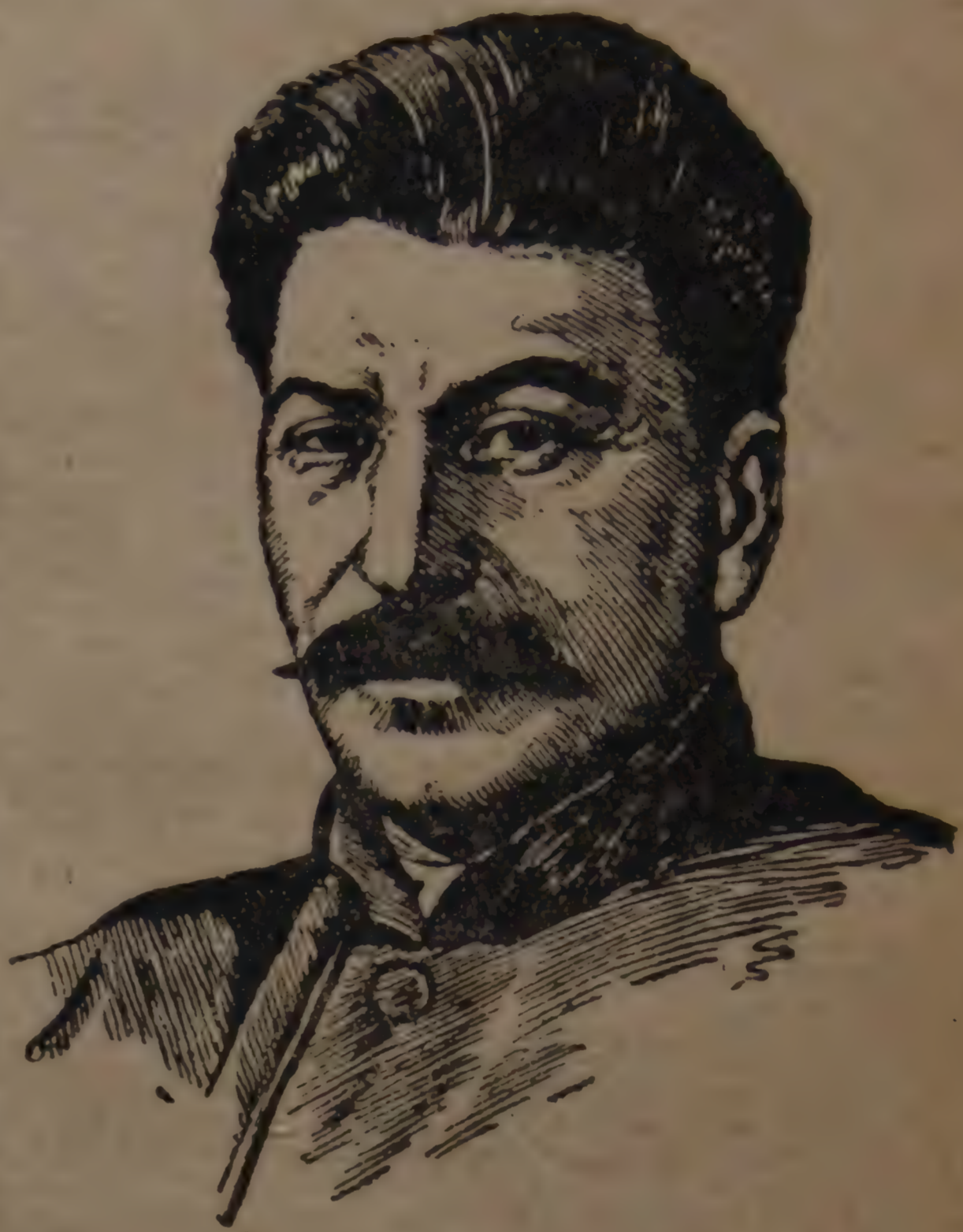
Από δεκαοχτό χρονό δόθικε ολόκληρος στον αγόνα για τιν απελευφτέροσι τον εργατόν. Έγινε επαναστάτις. Αφτός ένονε τυς εργάτες σε ομίλυς, πυ σορεβόντανε κριφά απ' τιν πολίτσια κε τυς νικοκίριδες. Αφτός κσιγύσε, πος πρέπι να πολεμύμε ενάντια στον τσάρο κε τυς νικοκίριδες.

Για να μυλοθί απ' τιν τσαρική πολίτσια ζύσε με λογιό-λογιό ονόματα. Κάποτε τον λέγανε «σίντροφος Δέβιδ», κάποτε «σίντροφος Κόμπα» κε κάποτες άλλο λογιό.

Ζιτά ι πολίτσια το σίντροφο Δέβιδ. Κ' εκίνος ε' αφτό

τον κερό κάπυ δουλέβι πια με τ' όνομα ζίντροφος Τζί-
ζζικοφ. Πέφτι ι πολίτσια ετ' αγνάρια τυ Τζίζζικοφ. Κι'
αφτός πια μιλάι μπροστά στις
εργάτες σα ζίντροφος Κόμπα.
Το στερνό-τυ όνομα ίτανε Στά-
λιν. Μ' αφτό τ' όνομα κ' έγινε
γνωστός ε' όλο το ντυνιά.

Τυ τίχενε όχι μια φορά
να πέσι στα χέρια τις πολί-
τσιας. Καθότανε πολί κερό ετι
φιλακί. Τον εκσορίζανε ετι Σι-
βηρία κε ε' άλλος μακρινός τό-
πος. Μα έφεβγε απ' τιν εκσο-
ρία κι' άρχιζε πάλι να δουλέβι
με νέο όνομα. Έτσι τέσερις
φορές μπόρεσε να φίγι απ' τιν
εκσορία. Πολές σκοτύρες έφερε ετιν τσαρική ζζανταρμέρια.

Σ' όλι-τυ τι δουλιά ίτανε ο πρότος βοιθός τυ Λένιν.

Πέθανε ο Λένιν. Το κομμουνιστικό κόμα ζζακολουθύσε το
έργο-τυ κάτο απ' τιν καθοδίγισι τυ ε. Στάλιν. Με τιν ιδέα
τυ Στάλιν χτιστίκανε χιλιάδες νέα εργοστάσια. Με τιν οδι-
γία-τυ ι χοριάτες ενοθίκανε σε κολχόζια για να δουλέψυνε
φιλικά κι' αντάμα. Ι μιχανο-τρακτορικές ετάντσιας κατά το
νέο ζίστιμα τόρα καματέβυνε τα τζόλια. Με το λάλεμα τυ
Στάλιν ι εργάτες κ' ι κολχόζνικι κάνυνε υντάρνικες μπρι-
γάδες. Πολεμόνε να δουλέβυνε καλύτερα, για να θγάλυνε
περισότερα απ' όλα, πυ μας χριάζυντε για να χτίσυνε γλι-
γορότερα τι ζοί κατά το νέο.

Ο Στάλιν μας μαθένι: ι εχτρί-μας λογαριάζυνε τι δου-
λιά για κατάρια, μα ε' εμάς ι δουλιά ίνε τιμί, παλικαριά,
κε προζμός.

Ο Στάλιν μας λαλί:

Κάτο ι τεμπέλιδες, ι οκνιάρηδες, ι χασομέριδες!
Δυλέπστε υντάρνικα κατά το νέο!
Ζίτο ο κομουνίζμός!

Ο ΟΧΤΟΒΡΙΣ ΚΣΑΚΟΛΥΘΑΙ

Αφτό έγινε στην Οχτοβριανή επανάστασι.

Διο κόκινι φρουρί στέκανε καραύλι στις πόρτες ενός μεγάλου σπιτιού με άσπρες κολόνες...

'Όταν ίπανε, ότι το παλάτι τυ τσάρου πάρθηκε, ότι ι εκσυζία περνάι στα χέρια τον σοβιέτ, ο ένας κόκινος φρουρός ίπε στον άλλο:

— Νά λιπόν κάναμε κε τιν επανάστασι!

— Στάσυ, αδερφάκι, μι σπυδάζις! ίπε ο δέφτερος, — ι επανάστασι ακόμα δεν τέλιωσε. Θα ντρανάς, εμής ακόμα θα πολερίσυμε...

Κε σοστά: ίστερα ίχαμε τον εμφίλιο πόλεμο.

'Ίστερα ίχαμε το χαλαζμό.

'Ίστερα από κάμποσα χρόνια ανταμοθίκανε. 'Έπιχε σ' ένα εργοστάσιο να ισιάζυνε κε να καθαρίζυνε τυς αργαλιούς, τυ σκυριάσανε στον κερό τυ εμφίλιου πολέμου.

Αφτί τι φορά ο δέφτερος ίπε στον πρότο:

— Νά τόρα τέλιωσε ι επανάστασι.

— 'Όχι, — ίπε ο πρότος, — εγό θα συ το πο με τα δικά-συ λόγια: ι επανάστασι κσακολουθάι... Χριάζετε όλυς αφτός τυς αργαλιούς να τυς μεταλάκσυμε με νέυς, καλύτερυς, χριάζετε, εμής από χόρα πισοδρομιμένι να γίνυμε χόρα προχοριμένι στον ντυνιά, αλιότικα ι εχτρί θα μας φυρκίσυνε. Ι επανάστασι κσακολουθάι...

ΧΤΙΖΥΜΕ

Απέραντι έχυμε χόρα.

Δυλιές ίν' μπροστά-μας πολές.

Υντάρνικα χτίζυμε τόρα

ζαθόντια, σταθμός, μηχανές.

Τα τράκτορ στα τζόλια βροντύνε,

κολχόζικι σκάφτυνε γι.

Εργάτες, χοριάτες τραβύνε

στι στρατά τυ Λένιγ μαζί.

ΕΧΤΕΛΕΣΑΜΕ ΤΙ ΔΥΛΙΑ

Υντάρνικα πήγενε ι δουλιά στο εργοστάσιο. Μα το τσεχ
το χιτίριω απέμινε πίσο.

Γιατί απέμινε πίσο το τσεχ το χιτίριω; Εκί ήτανε τεμ-
πέλιδες κε ρβατζί. Αποφασίζανε ι υντάρνικι το τσεχ το χι-
τίριω να κατασόςυνε τ'άλα τσεχ. Αποφασίζανε ι υντάρνικι
να τελιόςυνε τι δουλιά.

Τυς ζίμοσε ο ρβατζ κε ίπε:

Απ' τι δουλιά πλύσιος δε θα γίνις, μα καμπύρις θα γίνις.
— Ίπε κε πήγε στο σπίτι.

Τυς ζίμοσε κι' ο τεμπέλις:

— Πιγένετε να χιμιθίτε. Ι δουλιά δεν ίνε λίκος, κε δε
φέθγι στο όρος. — Ίπε κε πήγε, στο σπίτι.

Τυς ζίμοσε κε το πεδί το κυλάκυ.

— Ι δουλιά αγαπά τυς αχράκιδες.

Ίπε κε πήγε στο σπίτι.

Μα ι υντάρνικι κσακολουθόςυνε να δουλέθυνε. Ίτανε θα-
ρί. Ανανκαστίκανε να δουλέψυνε για όλυσ, πυ φίγανε.

Μα ι δουλιά έγινε στον κερό.

ΣΙΜΕΡΑ ΚΕ ΑΒΡΙΟ

Ντρανάς ζίμερα—άγρια τζάπια. Ντρανάς άθριο—σοβιε-
τικό εργοστάσιο.

Ντρανάς ζίμερα γιμνές στέπες. Ντρανάς άθριο — σοφ-
χόζι «Γίγαντας».

Πριν ντρανόςυες απ' το αεροπλάνο—τα χοράφια χαριλά,
σαν πάπλωμα με κοματάκια από λογιό-λογιό χρώματα: τε-
τραγονάκια, λυρίδες, κομένα κοματάκια. Σε κάθε κοματάκι
ίτανε νικοκίρις.

Ντρανάς τόρα — πλατιά απλόνυντε τα χοράφια σαν
πράσινα χαλιά. Ι τρακτορικές κολόνες τα ισιάκσανε, αλε-
τρίσανε τα ζίνορα κε τα χοριστά — κοράπια ζμιχτίκανε σε
κινά χοράφια το κολχοζιό.

Εκί, όπου πριν έτρεχε το ποτάμι, τώρα ίνε ηλεκτρο-
στάντσια.

Εκί όπου πριν ίτανε έρμιο, τώρα ασπρίζυνε τα χοράφια
του μπαμπακιά.

Εκί όπου πριν ίτανε πιχτά όρι, τώρα πέρασε σιδερόδρομος
στο εργοστάσιο, στο γιγαντένιο πριονιστήρι.

Κε παντό εργάτες, παντό μηχανές, φυγάρα, θόριβος
δυλιάς, παντό κίνισι κε χτίσιμο δίχος άκρι.

ΤΟΝ ΛΑΛΙΣΑΝΕ

Ίρθε κερός να πάι ο Πέτρος Νεφέντοφ στον Κόκινο
στρατό.

Ίεκλαπσε ι μάνα-τυ: Σε πέρνυνε απ' τον πατέρα κε τι
μάννα-συ! Κε πιος θα σε ντρανά εκί! Πιός εκί, πυλάκι-μυ, θα
σε δόσι να φας, να πιας!

— Σόνι, — ίπε ο μπάρμπα — Γιόργις, ο κλιδαράς απ'
το εργοστάσιο. Α δε θάνε ο Κόκινος στρατός, — θα μπύνε
ι εχτρί στι χόρα-μας, θα πάρυνε τα χοράφια-μας, τις φά-
μπρικές-μας. Δεν μπορόνε ι καπιταλιστές να υποφέρυνε,
πυ ε'εμάς ι δουλεφτάδες θαστόνε τιν εκσυσία στα χέρια-τυς.

Ο Κόκινος στρατός ίνε ι δυνατί υπεράσπισι τις χόρας-
μας. Δε χριάζετε να κλες, μα χριάζετε να μεγαλέφκεσε,
πυ ο γιός-συ πάι να εχτελέσι το χρέος-τυ. Ίοπος κσέρετε
ε'εμάς όλυσ δεν τυς πέρνυνε στον Κόκινο στρατό, τα πε-
διά τον κυλάκον εκί δεν τ' αφίνυνε να πάνε.

— Αφτό ίνε σοστό Γιόργι! — ίπε ο πατέρας στον Πέτρο.
— Δίχος στρατό το κράτος δεν μπορί να ίνε. Νε ίτανε
θαρί το στρατιοτικό ζίσιμο! Θιμόμε μια φορά: έστεκε το
δικό-μας το πολκ στιν Καλύγα. Πιγένο στι στρατά. Δεν ντρα-
νεσα, ότι αντίκρι-μυ έρχετε ένας οφιτσέρος. Πος χύλικσε
πάνο-μυ: «Γιατί δε με χερέτισες;!» Κε μυ έδοσε μια με
τι γροθιά-τυ στ' αφτί! Κ' εγό στάθικα σε προσοχί κε μόνο

του λέγο: «Με σιχορίτε, εβγενέστανε!» Κε με βάλανε τρεις
όρες να βαστό το τυφέκι.

— Μα έτσι ίτανε στον κερό του τσάρου. Στον Κόκινου
στρατό δεν ίνε τέτια σινίθια. Τώρα η ονομασία του κόκινου
στρατιότι ίνε τιμιτικί. Ο κόκινος στρατιότις έχει όλα τα δι-
κεόματα.

Κ' η κομαντίρι-μας καθόλου δε μιάζυνε με κίνους. Τότε η
οφιτζέρι ίτανε απ' τους κίρους, μα η δικί-μας κομαντίρι ίνε
από εργάτες κε χοριάτες.

ΣΤΙ ΦΡΥΡΑ

«'Υτε μια πιθαμί κσένι γι δε θέλουμε. Μα κι' απ' τη δικί-
μας γι, ύτε ένα θερσόκι απ' τη γί-μας δε θα δόσουμε σε κα-
νένα» — ίπε ο σίντροφος Στάλιν.

— Δε θα δόσουμε, — απαντίσανε η εργάτες.

— Δε θα δόσουμε, — απαντίσανε η κολχόζνικι.

— Δε θα δόσουμε, — απαντίσανε όλοι η δουλεφτάδες.

Ο Κόκινος στρατός-μας ίνε δυνατός. Ο Κόκινος στρατός
φιλάγι τη χώρα τον σοβιέτ.

ΓΡΑΜΑ ΚΟΚΙΝΟΥ ΣΤΡΑΤΙΟΤΙ

— Γιά-σας αγαπιμένε-μου πατέρα κε μιτέρα! Σας στέλ-
νο απ' τον Κόκινου στρατό το μαχιτικό-μου χερετιζμό. Τώρα
διάβασα το γράμα-σας. Τυ κάκνυ με πονίτε, που ιπιρετό στον
Κόκινου στρατό. Με λαλέσανε με το όπλο στα χέρια να
ιπερασπίσο τη Σοβιετικί-μας 'Ενοσι. Κ' εγώ γι' αυτό μεγαλέφ-
κνυρε σε μαχιτίς του εργατο-χορικό Κόκινου στρατό.

Ροτάτε, προς ζύμε;

Σιχονόμαστε στις 6 το προί με το σινιάλο. 'Ιστερα απ'
το νίψιμο κάννυμε γυμναστικί για να δυναμόσουμε το κορμί-μας.
Τρόμε το προί κε το μεσμέρι στη στολόβαγια. Ο καθένας
έχει δικό-του σερβίτσι. Τρόμε τρεις φορές τη μέρα. Το φαί-
μας πάντα ίνε καλό.

Τα ρύχα-μας κε τα παπούτσια-μας—όλα ίνε καλά. Στην
καΐ-άρμα-μας ίνε μεγάλη καθαριότητα. Δυλέβουμε οχτό όρες
τι μέρα. Μαθένουμε το τυφέκι, το πολιβόλο κε το προτιβο-
γάζ.

Εδó στον Κόκινο στρατό μας μαθένυνε γράματα, κά-
νυνε μαζί-μας κυθέντες. Διαθάζουμε εφμερίδες.

Το λέφτερό-μας κερó τον περνύμε στι λενινική γονιά.
Εκί έχι κε ντάμα κε εσάχματ, κε λογιό-λογιό πεχνί-
δια.

Πιχτά δίνουμε θέατρο. Ο κομαντίρος-μας πάλι πέζι αν-
τάμα-μας πάνω στι σκινί. Στι μάθισι κε στιν ιπιρεσία ίνε
νατζάλνικός-μας κε τον ακύμε δίχος λόγο. Μα στο λέ-
φτερο κερó αφτός για μας ίνε πρότος είντροφος κε δικός-
μας άνθρωπος.

Μένο ο γιός-εας

Πέτρος Νεφέντοφ.

Ο ΚΣΕΝΟΣ ΚΙ' Ο ΔΙΚΟΣ-ΜΑΣ

Σε μάχι άγρια, σκληρί μπλεγμένι
διο στρατιότες ίνε: ο δικός-μας
κι' ο κσένος, πυ τι σκέπσι θολομένι
για νάχι προσπαθάι ο εχτρός-μας.

Ο κσένος κσεσικόνι το τυφέκι
κε σμαδέβι ίσια στιν καρδιά.
-Θα δυς προς κσέρο πάντα το φισέκι
να το κορόνο ε' εχτρικά κορμιά.
Για στάσυ, στάσυ, είντροφε τί κάνις;
Τα μάτια-συ δε βλέπυνε εχτρό.
Εργάτι φίλο θέλις να κσεκάνις,
σαν το μπαμπά-συ κε τον αδερφό.

Κατέβαζε τ' ατσάλινο τυφέκι,
 που σύδωσαν ι άτιμι εχτρί.
 Το όπλο γίρισε κε το φισέκι
 ν' ανάπσις στου τσιράνου το κορμί.
 Εκίνους, που σε ρίξανε στη μάχι
 να τους νικηρίσις. Τότε τί χαρά!
 Κι' ο γιόκας-σου σαν το δικό-μου θάχι
 σκολιό, δουλιά, πσομί κε λεφτεριά!

Ι ΧΟΡΑ-ΜΑΣ

Ίνε στον ντυνιά μια μεγάλη χόρα. Αφτί ι χόρα ίνε ι
 ΕΣΣΔ.

Για να πάι κανίς ε' αφτίνα απ' τι μια άκρι στην άλι
 πεζά χριάζετε να περπατάι τέσερα χρόνια.

Ας ροτίσουμε τον κόζμο αφτίς τις χόρας, όλυς διαμιάς
 με το ράδιο:

— Τί όρα τις μέρίας έχετε:

Ο ένας θ' απαντίσι: ερίς έχυμε προί. Ο άλος θ' απαν-
 τίσι: ερίς έχυμε μεσιμέρι. Ο τρίτος θ' απαντίσι: ερίς έχυμε
 βράδι. Ο τέταρτος θ' απαντίσι: ερίς έχυμε νίχτα.

Ας ροτίσουμε τον κόσμο αφτίς τις χόρας, όλυς διαριάς,
με το ράδιο:

— Τί εποχί τυ χρόνου έχετε;

Ο ένας θ' απαντίσι: ερίς έχυμε άνικσι. Ο άλλος θ' απαν-
τίσι: ερίς έχυμε χιμόνα.

Ας ροτίσουμε τον κόσμο αφτίς τις χόρας:

— Τί πλύτο έχετε;

Ο ένας θ' απαντίσι: σίδερο. Ο άλλος: ζαιρέ. Ο τρίτος:
πετροκάρβυνο. Ο τέταρτος: μπαμπάκι. Ο πέμτος: νέφτι.

Ας ροτίσουμε τον κόσμο αφτίς τις χόρας:

— Τί δε σας ζόνι;

Ο ένας θ' απαντίσι: σίδερο. Ο άλλος: πσομί. Ο τρίτος:
πετροκάρβυνο. Ο τέταρτος: νέφτι. Ο πέμτος: μπαμπάκι.

Εχί όπου δεν ίνε πσομί — χριάζετε να στίλυμε.

Εχί όπου δεν ίνε μπαμπάκι, — χριάζετε να στίλυμε.

Εχί όπου δεν ίνε νέφτι, κάρβυνο, σίδερο — χριάζετε να
στίλυμε.

Ο ΣΙΔΕΡΟΔΡΟΜΟΣ

Έσκαπσε ο άνθρωπος τα τζάπια, ίσακσε τις ταραμάδες,
έχτισε γεφίρια. Έκανε ίσια, σα ζαίτα, τι στρατά.

Σ' αφτί τι στρατά έβαλε ατσαλένιες ράγιες. Πάνο στις
ράγιες έβαλε σιδερένια μηχανί με φυγάρο, καζάνι κε ζόμπα.

Στι ζόμπα θάζυνε κσίλα γιά κάρβυνα, στο καζάνι
θράζυνε νερό.

Κιλάι το παροθόζι δίχος άλογο έτσι, όστε με κανένα
άλογο δεν το καταζόνις. Πενίντα χιλιόμετρα τιν όρα.

Κιλάι το παροθόζι, τραθά θαζόνια. Σ' άλλα θαζόνια
πάνε ι άνθρωπι, κε στ' άλλα — θάκανε πολά πολά πράματα!

*Βρίμε το ισαρσόζι υ'ι
άνθρωποι σιμόζανε.*

Τ' ΑΤΣΑΛΕΝΙΟ ΙΠΙΚΟ

Ίδατε ποτέ
στις ατέλιότες στέπες ἔπος τρέχι,
στιν ομίχλι τις λίμνις κριμένο,
με ποδάρια χοντρά, σιδερένια,
με ρυθόνια πλατιά κι' ατσαλένια
αναζένοντας πάντα το τρένο;
Κι' από πίσο-του μές' στα χορτάρια,
σε γιαρίσι, θαρίς, γιορτινό
κσετινάζι πσιλά τα ποδάρια
κι' ὄλο τρέχι πυλάρι μικρό.
Τί αστίο, κυτό
αλογάκι
να περάσι το τρένο πυ ζίτιζε!
Πός δε θάζι στο νύ-του λιγάκι,
πος τ' ατσαλίνο πια ιπικό
τι γενιά-του τι νίκισε.

ΤΥΡΚΣΙΜΠ

Το Τυρκσίμπ ἴνε κενύργιος σιδερόδρομος ανάμεσα στι
Σιβιρία κε το Τυρκεστάν. Κάνανε πολί δουλιά για να φτιάσουνε
γλίγορα αφτό το δρόμο.

Στο Τυρκεστάν μπαμπάκι μεγαλόνι,
στι Σιβηρία βγένι το πσορί.
Τιν έριμο με τα θυνά ενόνι
σφιχτά ι σιδερένια-μας γραμί.

Περνύσανε μπροστά βδομάδες, μίνες
— το καραβάνι πήγενε αργά.
Ο σίφυνας βονκύσε κ' ι καρίλες
μυγκρίζανε κε τρέμανε σιχνά.

Μα τόρα πια τιν έριμο τι σκίζουν
βροντόντας σιδερένιες μηχανές.
Κ' ι έριμες—στι χόρα-μας ανθίζουν.
Χαθίκανε ι στρατες ι παλιές...

ΤΟ ΣΙΝΙΑΛΟ

Μια φορά ερχότανε ο σιδεροδρομικός φίλακας — ο Σι-
μεόν απ' το όρος. Ο ήλιος ήτανε πια χαμιλά. Ήτανε μεγάλη
ισιχία. Γλίγορα θα σίμονε στι σιδεροδρομική γραμί. Τυ φένετε
σα να χτιπái κάπυ σίδερο με σίδερο. Ο Σιμεόν πήγε γλί-
γορα. «Τί να ίνε»; — νυνίζι.

Βγένι πάνο σ' ένα πσιλό τόπο — μπροστά-τυ ίνε το
σιδεροδρομικό πσιλόμα. Ήσιλά, πάνο στι σιδεροδρομική γραμί,
καθότανε πάνο στα ποδάρια-τυ ένας άνθρωπος κε κάτι έκανε.
'Αρχισε ν' ανεβένι ο Σιμεόν αγάλια-αγάλια κε να το σιμόνι:
νύνιζε, προς ήρθε να κλέψει τις γάικες. Ντρανά, κί' ο άνθρω-
πος σικόθικε: κρατόςε στα χέρια-τυ λοςτό. Έβαλε το λοςτό
κάτο απτις ράγιες κε τις κινύσε στιν πάντα. Σκοτινιάσανε
τα μάτια τυ Σιμεόν, θέλι να φονάκσι, μα δεν μπορί. Τρέχι
πάνο γλίγορα, κί' ο άνθρωπος με το λοςτό κε το κλιδί
κατρακιλái απ' τιν άλι μεριά τυ πσιλόματος.

Έρχετε το επιβατικό τρένο. Μα δεν έχι με τι να το
σταματίσι: δεν έχι σιμέα. Τι ράγια δεν μπορί να τι βάλι
στον τόπο-τις. Με όφκερα χέρια δεν μπορίς τίποτα να κάνεις.

Ακόνι — στη φάμπρικα η σφίρινα σφίρικε — η ώρα 6. Κε στις 6 κε 2 λεφτά το τρένο θα περάσι.

Τρέχι σαν τρελός, έχασε το νό-τυ, ο ίδιος δεν κσέρι τί θα γίνι ακόμα. Έτρεκε ίσαμε τιν αναποδογιριζόμενι ράγια, όπου ίτανε πολά κσίλα. Έσκιπσε κι άρπακσε ένα. Ακόνι — σφίριγμα μακρινό, ακόνι — η ράγιες κανονικά κε σιγά αρχίσανε να τρομάζουνε. Για να τρέκσι πιο μακριά δεν έχι δίναμι. Στάθηκε εκατό σάζινες μακριά απ' το φοβερό τόπο. Εδó σα να φότισε το κεφάλι-τυ ένα φος.

Έβγαλε το καπέλο-τυ έβγαλε απ' αυτό το μπαμπακερό-τυ μαντίλι, έβγαλε το μαχέρι απ' τα τσανκία-τυ, χτίπιζε με το μαχέρι το αριστερό-τυ χέρι πσιλότερα απ' τον ανκόνα, — τινάχτικε το έμα, έτρεκε σα ζεστό ρέμα. Έβρεκε μέσα σ' αυτό το μαντίλι-τυ, το ίσιακσε, το άνικσε πάνω στο κσίλο κε σίκοσε πσιλά τιν «κόκινι σιμέα-τυ».

Στέκι, κυνάι τι σιμέα-τυ, κε το τρένο φάνικε πια.

Κε το έμα όλο τρέχι κε τρέχι. Σφίνκι ο Σιμεόν τιν πλιγί-τυ στα πλάγια. Θέλι να τι σφίκσι για να κλίσι, μα το έμα δε στέκι. Ένα νόνιζμα ίνε στο κεφάλι-τυ: «δε θα μπορέσο να σταθó, θα ρίξσο τι σιμέα». Σκοτινιάσανε τα μάτια-τυ κε πέτακσε κάτω τι σιμέα. Μα ο μηχανικός τον ίδε πια.

Το τρένο σταμάτισε. Ο κόζμος θήικε έκσο απ' τα θαγόνια, σορεφτίκανε πολί. Βλέπυνε — χίτετε ένας άνθρωπος, κε σιμά σ' αυτόνα μια ματομένι πατσαθύρα πάνω στο κσίλο.

Ο ΠΙΟΝΕΡΟΣ ΑΜΠΡΟΣΙΜΟΦ

Ο πιονέρος Αμπροσίμοφ πιγένοντας απ' το χοριό στο σχολιό, ίδε μια τσαχομένι ράγια. Πήγενε το τρένο. Ο Αμπροσίμοφ έβγαλε τι γραβάτα-τυ, τιν έδεσε πάνω στο κσίλο κ' έδεσε σινιάλο. Γλίτοσε το τρένο απ' το τσάχομα.

Προί, προί,
φτινόπορο,
ο Αμπροσίμοφ διάθενε
απτο χοριό-τυ
ς' άλλο κοντινό χοριό
για το κολχόζικο σχολιό.
Κε νά μπροστά-τυ φάνικε
μια ράγια τσακίζμένι.
Σε μια στιγμή τιν έβγαλε
τιν κόκινι γραβάτα-τυ,
πυ ίτανε σφιχτά δεμένι:
— Κε νά-με έτιμος!
Δεν ίμε, νε, μεγάλο
πεδί
για να γρίσο
το κλιδί,
μα δίνο το σινιάλο.
Τον ίδανε
δεκάδες μάτια.

Απάντισι
τυ έδωσε το φρένο
κε γλίγορα
σιμά-τυ
σταμάτισε το τρένο.
Εδώ αν άργιζε λεφτό,
μεγάλο
θα γινότανε κακό.
Τα εργαλία βγάλανε.
Χτιπίσαν τα σφιριά.
Στον τόπο-τυς τις θάλανε
τις ράγιες
κε τραβίκσανε μπροστά.
Κι' ανάμεσα απτις ράγιες
πιγένοντας σιμόνι
κε μπένι στο χοριό.
Ο πιονέρος τρέχι
κε πάι στο σχολιό.

Ι ΕΦΕΒΡΕΤΙΚΟΤΙΤΑ ΤΥ ΚΟΚΙΝΥ ΑΕΡΟΠΟΥ

Αυτό ίτανε στον κερό τυ πολέμου με τυς άσπρους. Απ' το ρσταμπ πέρανε διαταγή:

— Να πετάκσετε σε τόπο, πυ δεν έχι φόβο!

Κσέςπασε φοβερί μπόρα. Έπεφτε δυνατί θροχί. Κε το ιπικό τυ εχτρώ ίτανε πολί σιμά. Ι αεροπόρι αποφασίζανε να πετάκσυνε. Ίστερα από διο όρες πέταγμα σε φοβερί μπόρα κε θροχί ι αεροπόρι μπορέσανε να πετάκσυνε στον τόπο, πυ τυς ίπανε.

Άργισε μια όρα μονάχα ένας νέος αεροπόρος, ο Γύρτιν.

Ο Γύρτιν έχασε τι στρατα κε κατέβικε πίσο απ' τυς άσπρους.

Το αεροπλάνο το ίδανε ο κοζάκι. Δέκα κοζάκι τριγυρίζανε τον αεροπόρο. Μα δεν ίδανε τα κόκινα άστρα στα φτερά του αεροπλάνου και νομίζανε, ότι ο δικός-μας αεροπόρος ήτανε ενκλέζος. Ο Γύρτιν φορούσε ενκλέζικα ρύχα.

Άσκιμα μιλούσε ρύσικα, γιατί ήτανε απ' τη Λάτβια. Ο κοζάκι θαρέσανε, ότι ίνε ενκλέζος αεροπόρος. Τον ίπανε, ότι σιμά-τους, στη στάντσια θρίσχετε το ρσταπ τον κοζάκον.

Ίσανε τη στάντσια ίτανε κάπου τρία χιλιόμετρα. Ο κόκινος αεροπόρος δεν τάχασε. Παρακάλεσε τους κοζάκους να τον βοιθίσουνε να φέρι το αεροπλάνο στη στάντσια. Με τη βοίθια τον κοζάκον ο αεροπόρος κύρδισε το μοτόρ κι' άρχισε να πιγένι μπροστά. Σ' αυτό τον κερό απ' τη στάντσια φάνικε μεγάλο ιπικό απόσπαζμα τον άσπρον μ' οφιτςέρους. Κι' ο κόκινος αεροπόρος σαν πύλι πέτακσε πάνω απ' τον εχτρό.

Ίστερα από μισί όρα ο αεροπόρος ίτανε πια ανάμεσα στους δικός-μας.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

*Τρίμη με τριτσημας δεν ίνε,
ωεταί με ωηγι δεν ίνε,
μας νυβαγι με άγογο δεν ίνε.*

ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ

Αεροπλάνα,
αεροπλάνα!
Κε τί πολλά
πετόν πσιλά!
Γοργά πετόνε.

Νά-τά περνόνε
πια το χοριό—
Εφτά...οχτό.
Εχ, κι' ανεθένουν
στα ίπσι θγένουν.

Έχι, για διές,
στράτες στενές
δεν έχι. Πάνο
τ' αεροπλάνο

τρέχι, θυίξι
με φόρα σκίξι
τον υρανό
το γαλανό.

*Ποσές στράτες έρννε ι άνδρουι
για να πάνε ο ένας στον άγο,
μα ι στράτα στον αέρα ίνε
ωιό' ωγατιά αιθ' όρες.*

ΠΟΣΟ ΑΓΑΠΥΣΕ Ο ΓΡΙΓΟΡΙΣ ΤΟ ΡΑΔΙΟ

Ολάκερες μέρες ο Γριγόρις πολεμύσε: έκοθε τέλι,
πλάτινε με το σφιρί κάτι κομάτια από μέταλο.

— Τφυ, ισιχία δεν έχι, — θίμονε ι μανάκα, — κε γιατί
έβαλε κενύργια διαβολιά στο νό-τυ; Μόνο με σκυπίδια
γεμίξι τιν κάμαρα.

Τις βραδιές ο πάτέρας ροτύσε:

— Ε, προς πάνε ι δυλιές;

— Καλά, — με χαρά απαντύσε ο Γριγόρις, — μόνο νά
πυ δεν έχο τηλεφωνική τρύμπκα.

Τί να γίνι... φένετε θ' ανανκαστώμε ν' αγοράσουμε τρύμπκα...
Βοίθια δε χριάζεσε;

— Δε χριάζουμε, δε χριάζουμε, — κυνάι το χέρι-τυ ο
Γριγόρις, — θέλο εγώ ο ίδιος να το κάνο.

Περάσανε δέκα μέρες. Ο Γριγόρις έβαλε στον τόπο-τυ
όλο το μηχανισμό. Τιν άλι μέρα θήγικε πάνο στην κορφί τις
στέγισ, έθαζε τιν αντένα.

Το βράδι στο σπίτι σορεφτίκανε πολύ μουσαφίριδες. Χτί-
πιζε ι ώρα 8. Στην τρύμπκα ακύστηκε κάποια βραχνιαζμένι
φονί. Ο Γριγόρις έτρεχσε στο μηχανίζμό, έβαλε εκί το ρύπορ
κε φόναχσε:

— Σοπάτε, ζίντροφι, αρχίει πια...

Κι' απ' το ρύπορ κάπιος ίπε φοναχτά:

— Ντοκλάντ.

Κ' ίστερα άλι, φονί ίπε τι γίνετε στην Κίνα. Ίστερα
απ' το ντοκλάντ το ρύπορ άρχισε να λεί τέτια αστία πρά-
ματα, πυ όλι χαχανίζανε. Ίστερα ακύστηκε μουσική.

— Καλά! — ίπε ο Σιμεόν. — Νά τι θα κάνις τόρα:
κάθισε στο σπίτι κι' άκουε.

Πίγανε στα σπίτια-τους όλι άθελα, γιατί όλι περιμένανε
σινέχια, μα το ρύπορ σόπενε. Ο Γριγόρις ίπε, ότι ι ραδιο-
βραδιά τέλιωσε.

ΛΙΣΕ ΤΟ ΕΝΙΓΜΑ

Τόνε βάγατε στη στέγη
μι' ότι δεμ ειμί ανών:
αω' τα μαυρονά τα μέρη
μουσική με ζόγης φέρη.

Ο ΚΛΙΖΜΕΝΟΣ ΠΑΣΑΖΙΡΟΣ

Το γράμα δε μπορί
μονάχο
πυθενά να πάι.

Μα πέφτι στο κυτί
κε θάλασες,
βυνά περνάι.

Μπιλιέτο ακριβό
ο κολιμένος
πασαζίρος

δε θέλι.
Μ' έκσοδο μικρό
το κόσμου γίνετε ο γίρος.

ΣΤΟ ΤΑΧΙΔΡΟΜΙΚΟ ΒΑΓΟΝΙ

Πακέτα γραμένα,
με τάκσι θαλμένα.
Στι ζστράτα διαλέγουν, μετρούν
ι διο ταχιδρόμι
μαζί στο θαγόνι
τι νίχτα στο πόδι περνών.

Νά δέμα στι Μόσχα,
μια κάρτα στιν Όρσα,
γαζέτα, πυ πάι στο Όρσκ.
Σιμά-το θαλμένο
διπλά ριστιμένο
το γράμα πιγένι στο Τορσκ.

Ο, ΤΙ ΦΟΒΕΡΟΣ ΠΥ ΙΝΕ!

Στιν αβλί έπεξε το γατάκι. Μικρό, αδίνατο, πολί αδί-
νατο. Άκσαφνα φάνικε το ρκιλί. Πίδισε το γατάκι, καμ-
πύριασε τι ράχι-τυ, ρίκοσε όρθια τα μαλιά-τυ, τέντοσε τα
μυστάκια-τυ κε ρτέκι. Το ρκιλί πέρασε ριμά-τυ. Κι' όσο πί-
γενε, το γατάκι όλο ρ' αφτό γιρίξε τα μύτρα-τυ: «Νά,
ντράνα, τι φοβερό πυ ίμε. Μι θάλις στο νύ-ρσυ να με πιρά-
κσις, —θα τιν πάθις».

*Ο γάτα έρι τα νήμα-τις
μέσα στα ρσοροσζια!*

ΤΟ ΤΙΓΡΑΚΙ

Ο πατέρας έφερε απ' το κινίγι ένα τιγράκι. Ήτανε όσομισόχρονο χοντρό σκιλάκι. Ήχε μεγάλο το κεφάλι με στρουκιλά πρασινοπά μάτια, πλατί το κύτρο κε κοντά τ' αφτιά.

Τα μπροστινά ποδάρια-του ήτανε βαριά κε δυνατά, κε τα πισινα—πολί λιγνότερα. Χοντροκαμομένο, μικρό, ακυμπύσε στο πόδι του πατέρα κε τριβότανε σ' αυτό. Το πιάσανε μακριά μέσα στα καρίσσια, σιμά σε μια μεγάλη λίμνη. Το λέγανε Βάσια.

Όταν πήγανε να κμιθύνε αφίσανε το Βάσια μοναχό στην κάμαρα. Ο Βάσιος ντρανά: σκοτινά, κε κανέννας δεν ίνε. Κε νά «ι φοθερί τίγρι» πίδισε απ' το ντιβάνι, έτρεχε μέσα στην κάμαρα κε μόνκρισε απ' το φόβο-του. Ο πατέρας ίρθε σιμά-του. Ο Βάσιος χάρικε, ρίχτικε στον πατέρα-μου, άρχισε να μιουλίζι. Ο πατέρας χάιδεβε το τιγράκι, το πήρε στην κάμαρά-του, κι' όλι ίσιχα κμιθίκαμε.

Το προί γνωρίσαμε το Βάσια με τους φίλους-του—τα σκιλιά. Μα αφτά σορέπσανε τα υράδια-τους κάτο απτα ποδάρια-τους κε φέβγανε. Φενότανε, ότι ι μυρυδιά τις τίγρις έκανε στα σκιλιά φοθερί εντίποσι. Μόνο ένα νέο σκιλί τις αθλίσ δε φοβίθικε. Πίδισε από πάνω απ' το Βάσια, το σκύντισε με το πόδι-του κε με δυνατό γάβγιζμα έκανε ένα χαρόμενο πεχνίδι. Ο Βάσιος κυνίθικε κι' αδέκσια έτρεκσε από πίσο-του.

Ο Βάσιος αγαπούσε να χόνετε σιγά στην κάμαρα κε να πέζι εκί. Περισότερο αγαπούσε να τραβάι το μακσιλάρι, να ρασά τιν άκρι-του, κι' ίστερα να το χτιπάι με το ποδάρι-του: τα φτερά πετόνε σ' όλες τις μεριές, κι' ο Βάσιος χτιπάι το μακσιλάρι κε μυνκρίζι.

Ο Βάσις είχε κι' άλλο πεχνίδι—τιν παλιά θάλενκα. Έξερνε
τι θάλενκα στο πάτομα τιν έπιανε σαν ποντικάκι.

Αγαπύσε ο Βάσις ν' ανεβένι στα δέντρα. Έπεφτε πάνο
στο χόμα, σιμάδεβε κε πιδύσε πσιλά. Στι στιγμή ο Βά-
σις γάντζονε με τα δόντια κε τα ποδάρια-τυ, κυνιότανε
πσιλά πάνο απ' τι γι.

Ο Βάσις μεγάλονε. Αρχίζανε να φένουντε τα σινίθια
τις αλιθινίς τίγρις.

Γλίγορα ο πατέρας τον πύλιζε στο ζοοπάροκο.

ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ Κ' Ι ΑΛΕΠΥ

(Παραμίθι)

Ένα λιοντάρι γέρασε κε δεν μπορούσε να κινιγái θεριά.
Νόνισε λιπόν να ζι με πονιριά: πλάγιασε στι σπιλιά κ' έκανε
τον άροστο. Αρχίζανε νάρχουντε τα ζόα να τον ντρανύνε.
Μα κανένα απ' αυτά δε γίριζε πίσο. Το λιοντάρι άρπαζε
κ' έτρογε κάθε ζόο, πυ έμπενε στι σπιλιά.

Έρθε ι αλεπό, στάθηκε στιν πόρτα τις σπιλιάς κε ροτάι
το λιοντάρι:

— Τί κάνις;

— Άσκιμα, λεί το λιοντάρι. Κε γιατί δεν μπένις μέσα
ναρθίς σιμά-μυ;

Κ' ι αλεπό απαντάι:

— Απ' τ' αχνάρια ντρανό: μπίκανε μέσα πολά ζόα,
μα δε θγίκε κανένα.

ΣΚΙΛΙ-ΣΑΝΙΤΑΡ

Στον ερφίλιο πόλεμο πλιγόθικα στο δεκσί-μυ χέρι κε
στο ποδάρι. Έπεσα μέσα σε μια ταραμά. Έχασα πολί έμα,
αδινάτιςα. Ι δικί-μας δε φενόντανε, δεν ακυόντανε... Ίπια
όλο το νερό, πυ ίχα μέσα στιν μπακλάςσκα. Ίμυνα δίχος
έστιςι. Κσιπνό—κάποτε ίνε προί, κάποτε θράδι. Φονάζο θοί-
θια—μα κανέναν δεν απαντάι: φένετε ι δικί-μας πίγανε μακριά.

Κ' ἰ πλιγές-μου πονόνε...

— Εχ, — νυνίζο, — χάρικα.

Κε θα χανόμενα, πεδιά, αν δεν ήτανε ἰ Γάικα.

Στο τέλος του δέφτερου μερόνιχτου ακύο, να ρυθονίζε ἐκί κάπυ σιμά ένα σκιλί. Πολί χάρικα. Νά τώρα—θα με θρι, γιά δε θα με θρι το σκιλί;

Με ἴθρε. Με ἴθρε ἰ Γάικα. Φόνακσε ἀπ' τι χαρά-τις, με γλίφι στι μίτι κε στα μάτια.

— Εχ, αγαπιμένε-μου σίντροφε! Εχ εσί, αγαπιμένε-μου σίντροφε!

Κε πως μπορούσα να μιν τιν πο, σίντροφο! 'Επεσε ἰ Γάικα σιμά-μου κε θάζε μπροστά-μου τι ράχι-τις. Στι ράχι-τις ήτανε ένας τορβάς με κόκκινο σταβρό: «Πάρε, διλαδί, ὅτι θέλεις». Πίρα ἀπό κι ἰόδιο, μπιντ, ἐχίσα ἰόδιο στις πλιγές-μου, κε τις ἐδεσα ὅπος-ὅπος. Κ' ἰ Γάικα πια φέθγι ἀπό μένα με το μπρίνζελ στα δόντια. Το μπρίνζελ ἴνε ένα κοντό κσίλο, πυ δένυνε στο σκιλί-σανιτάρ στιν τραχιλέα. 'Όταν το σκιλί θρίσκι κανένα πλιγομένο πέρνι ἀφτό το μπρίνζελ. 'Ετσι τρέχι στους δικύς-του, στους ἀνθρώπους-σανιτάρ. Κι' αν δε θρι κανένα πλιγομένο, τότε δεν πέρνι το μπρίνζελ στο στόμα-του.

ἰ Γάικα με το μπρίνζελ στο στόμα ἐτρέκσε στους δικύς-μας κρασνοαρμέιτους-σανιτάρ κε τως ἔφερε σιμά-μου.

'Ετσι με γλίτοσε...

Ο ΦΙΛΑΚΑΣ

(Ἀλιθινί ἱστορία)

Ὁ Μιχαίλ Ἰθάνοβιτς ζύσε στιν εκσοχί. Καριά φορά δεν κλίδονε το σπίτι-του, αν κε ἐφεθγε ἀπό κι για πολί κερό. Κε γιατί να το κλιδόσι, ἀφύ ἐχι διο μαθιμένους φίλακες—τζομπανόσκιλα.

Μια φορά γιρίζε στο σπίτι-του κε ντρανά: κάθοντε ἐκί διο ζζόλικι στα σκαμνιά. Ἀντίκρι σ' ἀφτύς κάθοντε τα σκιλιά-του.

— Γιατί κάθεστε, μάτια-μου; — τος ροτάι ο Μιχαίλ Ιθά-
νοβιτς.

— Καθόμαστε, πολίτι. Νά πια τρεις ώρες καθόμαστε,
δε μας αφήνουνε να σαλέψουμε, τα καταραμένα. Μπίκαμε
μέσα, δε λάκσανε. Μα τώρα μόλις θάλις το χέρι στην τσέπι,
για να πάρις κανένα τσιγάρο να καπνίσις, μυνκρίζουνε κε θέ-
λουνε να ε' αρπάκσουνε απ' το χέρι. Δε μας αφήνουνε να θά-
λουμε το χέρι στην τσέπι. Πές-τα, για να μας αφήσουνε να
καπνίσουμε κανένα τσιγάρο. Κυραστήκαμε ολότελα.

— Στι μιλίτσια θα καπνίζετε. Εμπρός μαρςς, κε να
μιν τρέχετε, γιατί τα σκιλιά θα σας κάνουνε κομάτια. 'Υτε
να θάλετε το χέρι-σας στην τσέπι (μπορίτε νάχετε εκί όπλο),
ότε να τρέχετε, τα σκιλιά δε θα σας αφήσουνε: έτσι ίνε
μαθιμένα. Εσί να φιλάγισ εδό! — ίπε ο Μιχαίλ Ιθάνοβιτς
στο ένα σκιλί, — κ' εσί έλα αντάμα-μου! — Κε πήρε αντάμα-
του τ' άλλο.

'Ετσι κ' έφερε τος κλέφτες στι μιλίτσια.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΤΑΧΙΔΡΟΜΟΣ

Αυτό έγινε σε κρία χώρα. Εκί, όπου δεν ίνε τρένα. Εκί,
όπου μια φορά τι θδομάδα με τα σκιλιά κυβαλόνε τιν πόστα.
Ο ταχιδρόμος Μεκ καθότανε στην τζανά τιλιγμένος μέσα
σε γύνα. Ο Τοδ πάνω στο κάθισμα τις τζανάς με τέχνι
κυμάνταρε τα σκιλιά. Τα σκιλιά τον αγαπούσανε. Καλά εέρ-
νουνε τις τζάνες πάνω στο φρέσκο χιόνι. Νά κε το ποτάμι χα-
μιλά στο βαθύλομα. Με φόρα κιλιστίκανε ι τζάνες πάνω στον
πάγο. Τα σκιλιά πήγανε ακόμα πιο γλίγορα πάνω στον ίσιο πάγο.
«Κρακ!» — έτριξε κάτι από κάτω απ' το πολόζι τις
τζανάς.

— «Τρίπα θα ίνε», — πέρασε στο νυ τυ Τοδ, — ι τζανά
ίνε βαριά. — Κε δίχος να νυνίσι, πίδισε στον πάγο.

Τα σκιλιά πήρανε τιν τζανά, πυ έγινε λαφριά κε τρέ-
κσανε μακριά ίσια πάνω στην ακροποταριά. Τα σκιλιά τρέκσανε,

σα λισιαζμένα. Μακριά από πίσο πάνω στον πάγο φενότανε
ι μοναχική φιγούρα του Τοδ.

Ο Τοδ μπήκε στη στρατά πεζά. Μα το χιόνι έπεφτε
ολοένα πιο πιχτά. Ήτανε βαρί να ντρανά κανίς τ' αχνάρια
τις λαφριάς τζανάς.

Σαν μπόρα μπήκε ι τζανά στο χοριό. Απ' όλα τα σπί-
τια τρέχανε ι άνθρωπι, φονάζοντας:

— Ι πόστα, ι πόστα!

— Μα πό ίνε ο Τοδ; Ήξε μονάχος; — ροτίσανε το Μεκ.

Τα σκιλιά φονάζανε κλαψιάρικα κι' ανίσιχα ντρανόςανε,
μίπος φένετε ο μικρός-τους φίλος.

— Πρέπι να πάμε να τον ανταμόσυμε, — φονάκσανε
τα πεδιά, ι φίλι του Τοδ.

Ένας απ' αφτός είμοσε το σκιλί-οδιγό κε ίπε:

— Ο Τοδ ίνε εκί, να τον έβρις, Γρο.

Ο οδιγός ανίσιχα έτρεχε πάνω κάτω κε ύρνιαζε.

Τα πεδιά μόλις κατασόςανε να πιδίςυνε στην τζανά, κε
τα σκιλιά τραβίκσανε πίσο στη στρατά...

— Ο Τοδ πίγενε αργά μέσα στο βαθί χιόνι. Του φά-
νικε, ότι ακύι κάτι μόνκριζμα από μέσα απ' την μπόρα.

«Αφτό ίνε το λάκσιμο του Γρο-οδιγού...»

Ήστερα από ένα λεφτό τα σκιλιά λάζανε κε φονάζανε
απ' τι χαρά, πιδόντας ολόγιρα στον Τοδ. Ο Γρο έγλιψε το
παγομένο-του πρόσωπο, κε τα πεδιά του φονάζανε:

— Κάθισε γρίγορα Τοδ!

Ο Τοδ πιδίσε στην τζανά, φόνακσε «γικ» κε τα σκιλιά
με καρδιά τρέχανε μέσα στην μπόρα.

*Το σκιλί ίνε ιωιστός φίλος του
ανθρώπιου.*

Ι ΛΙΚΙ

Ο παπύς-ρυ ήτανε φίλακας στο όρος. Μια φορά γίριζε στο σπίτι από μέσα απ' το όρος. Βράδιαζε. Πλάκονε ι μπόρα. 'Ακσαφνα ο παπύς άκυσε μόνκριζμα. 'Αρχισε να

περπατάι γλίγορα, μα το μόν-ριζμα ζα να ζίμονε. Ο πα-πύς έτρεκζε πάνω στι στρά-τα. Ντράνεζε ολόγισρα. Βλέπι-σιμά από πίσο-τυ λαμπερά ζι-μάδια. Νά πια ακύι, πως ι λίκι τρίζουνε τα δόντια-τυς.

'Έτρεκζε ο παπύς ζ' ένα πσιλό έλατο κε πίδισε στο κάτω κλαδί. Ι λίκι τον ίδανε πάνω στο δέντρο κε σταθίκανε. Κάρπος! λίκι ζιχοθίκανε στα πσινά-τυς ποδάρια ζιμά στον κορμό τυ δέντρο. Ι λίκι υρλιά-ζανε κι' αρπάζανε με τα δόν-τια-τυς το καπόκι τυ έλατο.

Το καλοκέρι ι λίκι πολύ ζπάνια ορμόνε πάνω στον άν-θροπο. Φένετε, πως χάζανε κάπιο κινίγι.

'Ινε πια πολύ όρα τυ νίχτοζε. Ο παπύς κατάλαθε, ότι θ' αναγκαστί εδό να περάσι όλι τι νίχτα. Βγίκε ακόμα πιο πσιλά, κε κάθισε καλά πάνω ζ' ένα κλαδί. Φίσικζε ο άνερος, τα κλαδιά τυ έλατο κυνιθίκανε, κι' απ' το κεφάλι τυ παπύ πέτακζε το καπέλο-τυ. Ι λίκι αμέσος τ' αρπάκζανε κε το κάνανε κοράτια. Ι λίκι καθόντανε χαμιλά κι' υρνιαζανε ζιχόνοντας πάνω το κεφάλι-τυς. Ο παπύς δυνατά θαστιότανε ζστα κλαδιά, κε το έλατο κυνιότανε κε λίγίζε απ' τον άνεμο.

'Ετσι κάθισε ο παπύς όλι τι νίχτα. Το προί χαθίκανε

ι λίκι. Ο παπός κατέβηκε απ' το έλατο κε πήγε στι στο-
ρόζκα-τυ.

— Τί έπαθες; — φώναξε ι γινέκα-τυ.

— Με τως λίκυς ανανκάστικα να περάσο-τιν μπόρα,
— μπόρεσε να πι ο παπός κ' έπεσε πάνω στο σκαμνί.

*De γτωών το γίμο γιατί ίνε
σταγτερός*

μα γιατί τρού τα ωρόβατα.

*Ο γίμος ένα γίνα, μα ίνε
ραμένι στο κορμι-τυ,*

ΠΟΣ Ι ΛΙΚΙ ΜΑΘΕΝΥΝΕ ΤΑ ΠΕΔΙΑ-ΤΥΣ

Περπατόςα στι στράτα κ' από πίσο-μυ άκουσα μια φωνή.
Φόναζε ένα πεδί-τζομπάνις. Έτρεχε μέσα απ' τα χοράφια
κ' έδιγνε κάτι. Ντράνεσα κε ίδα: μέσα στο χοράφι τρέχυνε
διο λίκι—μια λικοράνα, κ' ένα μικρό. Ο μικρός λίκος κυθα-
λύσε πάνω στι ράχι-τυ σφαγμένο αρνάκι, κε με τα δόντια-
τυ το βαστύσε απ' το ποδάρι. Ι λικοράνα έτρεχε από πίσο.

Όταν ίδα τως λίκυς, έτρεκσα μαζί με τον τζομπάνι από
πίσο-τυς. Αρχίσαμε να φονάζουμε. Στι φονί-μας τρέκσανε κ' ι
χοριάτες με τα σκιλιά.

Μόλις ο γέρο-λίκος ίδε τα σκιλιά κε τον κόζμο, έτρεκσε
στο νέο λίκο, άρπακσε απ' αφτόνα τ' αρνάκι κε το πέτακσε
πάνο στι ράχι-τυ. Κ' ι διο λίκι τρέκσανε γλίγορα κε χα-
θίκανε απ' τα μάτια-μας.

Τότε το πεδί άρχισε να λεί προς έγινε αφτό το πράμα: απ' τιν ταραμά θήκε ένας μεγάλος λίκος, άρπακσε ένα αρνάκι, το έχοπσε με τα δόντια-τυ κε το κυθάλιζε.

Γρίγορα έτρεκσε σιμά-τυ ένα μικρό λικάκι κι' όρμιζε πάνω στ' αρνί.

Ο γέρο-λίκος έδοσε στο μικρό λίκο να κυθαλίσι τ' αρνάκι, κι' ο ίδιος αγάλια έτρεχε σιμά-τυ.

Μόνο όταν ίρθε το κακό, ο γέρος άφισε το μάθιμα κε πίρε μόνος-τυ τ' αρνάκι.

Ο ΑΦΟΒΟΣ ΛΑΓΟΣ

(Παραμίθι)

Γενίθικε μέσα στο όρος ένα λαγυδάκι πυ φοβότανε απτο κάθετι. Τρίξι κάπυ κανένα κλαδί, φτερυγίξι κανένα πυλί, πέφτι απ' το δέντρο κανένα κομάτι χιόνι — πάι να φήγι ι καρδιά τυ μικρύ λαγύ. Φοβότανε το λαγυδάκι μια μέρα, φοβότανε διο, φοβότανε μια θδομάδα, φοβότανε ένα χρόνο. Ίστερα μεγάλωσε κι' άκσαφνα θαρέθικε πια να φοβάτε.

— Τίποτα δε φοβύμε! — φόνακσε σ' όλο το όρος.

— Νά πυ δε φοβύμε καθόλυ, ότι κι' αν κάνις!

— Ε, σι, ζαρομάτι, κε το λίκο δε φοβάσε;

— Κε το λίκο δε φοβύμε, κε τιν αλεπύ, κε τιν αρχύδα,
— κανένα δε φοβύμε!

Αφτό ίτανε πολί γελίο.

— Εδó πολά λόγια δε χριάζυντε! — φόναζε ο λαγός. — Αν μυ τίχι κανέναν λίκος, τότες εγó ο ίδιος θα το φάγο.

— Εχ, κε τί γελίος λαγός! Εχ, κε τί αχράκισ πυ ίνε!...

Φονάζυνε ι λαγί για το λίκο, κε νά ο λίκος θρέθικε στι φονί. Περπατύσε, περπατύσε στο όρος για τις λικίσιες δυλιές-τυ πίνασε κε νύνισε: «Τί καλά πυ θα ίτανε αν ίχα κανένα λαγυδάκι για μεζέ». Ακύι, ότι κάπυ πολί σιμά φονάζυνε ι λαγί κε φέρνυνε στο νύ-τυς αφτόνα το σταχτερό λίκο. Άκσαφνα στάθικε, μιρίστικε τον αέρα κι' άρχισε να

σιμόνι κριφά. Σίμοσε πολύ ο λίκος στους λαγός, πυ πέζανε. Αχί, πος τον περιγελόνε, κι' απ' όλυς περισσότερο ο μαχταντζιάρης λαγός—ο ζαρομάτις, με τα μακριά αφτιά, κε το κοντό υράδι.

«Ε, βρε αδερφάκι, στάσου, νά εγώ θα σε φάγο», — νύνιζε ο σταχτερός λίκος κι' άρχισε να ντρανά πιος λαγός μαχταέβετε για τιν παλικαριά-τυ. Μα ι λαγί τίποτε δε βλέπυνε κε διασκεδάζυνε περισσότερο από πριν. Στο στερνό ο μαχταντζιάρης-λαγός κάθισε στα πισινά-τυ πόδια κι' άρχισε να λέγι:

— Αχύστε-σις, φοβιτσιάριδες! Αχύστε κε ντρανάτε ερένα. Νά εγώ τόρα θα σας δίκσο ένα, πράμα... Εγώ... Εγώ...

Εδώ ι γλώσα τυ μαχταντζιάρη σα να πάγοσε. Ο λαγός ίδε το λίκο. Ι άλι δεν τον ίδανε, μα αφτός τον ίδε κε δεν μπορούσε να πάρι ανάσα. Ίστερα έγινε κάτι ασυνίθιστο.

Ο μαχταντζιάρης λαγός πίδισε προς τα πάνω, σαν τόπι, κι' απ' το φόβο-τυ έπεσε ίσια στο πλατί κύτρο τυ λίκυ. Σαν κυθάρι κατρακίλισε στι ράχι τυ λίκυ, γίρισε ακόμα μια φορά στον άγέρα. Ίστερα πήρε ένα δρόμο, πυ ίτανε έτιμος να σκάσι. Πολί κερó έτρεχε ο λαγός, έτρεχε, όσπυ έχασε ολότελα τι δίναρί-τυ. Όλο κε νύνιζε, ότι ο λίκος τρέχι από πίσο-τυ κε θα τον αρπάξει με τα δόντια-τυ.

Στο στερνό, ο καιμένος έχασε ολότελα τις δίναμές-τυ, σφάλικσε τα μάτια-τυ κ' έπεσε κάτω από ένα δεντράχι.

Κι' ο λίκος αφτί τιν όρα έτρεχε σ' άλι μεριά. Όταν ο λαγός έπεσε πάνω-τυ, τυ φάνικε, ότι κάπιος έσιρε πάνω-τυ με τυφέκι.

Κι' ο λίκος έφίγε: «Μίπος στο όρος δεν έχι άλυς λαγός πυ μπορίς να θρις; Αφτός ίτανε σα λισιαζμένος».

Ο γαγός δεν ίνε φοβισιάρης,
μα γυάμη τον εαυτό-τυ.

Δίγος να δέμη ο γαγός τρέμη.
Αφύ δεν έρη με τι να ισετάμωι.

ΤΟ ΧΤΙΝΟ, ΠΥ ΚΡΥΙ

Έχαμε ένα χτινό, πυ έκρυε τόσο, όστε ίτανε μπελάς. Μια φορά μάλιστα όλο το μαντρί το αναποδογίρισε με τα κέρατά-τυ, χτιπύσε για να πάι στο μυσκάρι. Έχε κέρατα μακριά κείσια. Πολές φορές ο πατέρας ετιμαζότανε να πριονίσι τα κέρατά-τυ, μα όλο κε τ' άφινε για ίστερα.

Νά μια φορά το καλοκέρι ι μάνα-μυ άρμεκσε το χτινό, άφρισε το μυσκάρι κε λέγι στην αδερφί-μυ:

— Λάλεσε-τα, Φοτινί, στο ποτάμι, ας πάνε να βοσκίςυνε λίγο στην ακροποταριά.

Ι Φοτινί πήρε μια θίτσα, τα λάλεσε στην ακροποταριά, τ' άφρισε να βοσκίςυνε, κι' αφτί κάθισε κάτο από μια ιτιά.

Άκσαφνα ι Φοτινί ακύι: κάτι να θυίλι μέσα στις χαμιλές ιτιές. Ντρανά: κάτι σταχτερό θγίκε απ' τα δεντράκια. Το κορίτσι θάρεσε, ότι ίτανε το σκιλί-μας, ο Σερκό.

Άρχισε ι Φοτινί να το φονάζι:

— Σερκό, Σερκό!

Άκσαφνα ντρανά — το μυσκάρι κι' από πίσο το χτινό πάνε ίσια πάνο-τις, σα λισιαζμένα.

Ι Φοτινί έτρεκσε, πετάχτικε στην ιτιά, κε το μυσκάρι ε' αφτίνα. Κε το χτινό τυς έσφινκε με τα πισινά ποδάρια-

το στο δέντρο. Έβαλε κάτω το κεφάλι-του, μυνκρίζι, σκα-
λίζι το χόμα με τα μπροστινά-του τα νίχια κε θάζι τα κέ-
ρατά-του ίσια μπροστά στο λίκο.

Η Φοτινί φοβήθηκε, ανκάλιασε το δέντρο με τα διο χέ-
ρια-τις, θέλι να φονάκσι—φονί δεν έχι. Κί' ο λίκος ρίχτικε
ίσια πάνω στο χτινό, κε πετάχτικε πίσο: απ' τιν πρότι φορά,
φένετε, ότι τον κάρφοσε με τα κέρατά-του.

Άρχισε ο λίκος να πετιέτε μια εδό, μια εκί για να
γαντζοθί κάπος στο χτινό απ' τα πλάγια, ί ν' αρπάκσι το
μυσκάρι. Μα όχι—όπου κε να ριχτί, παντό τα κέρατα τυ
χτινό ίνε μπροστά-του. Το κορίτσι άρχισε τότε να φονάζι κε
να ζιτάι βοίθια.

Η δικί-μας αλετριζανε σιμά. Ακόνε, ότι κε το χτινό
μυνκρίζι, κε το κορίτσι φονάζι. Τρέκσανε στι φονί. Μόλις
ίδε ο λίκος, ότι τρέχυνε άνθρωπι, έτρικσε τα δόντια-τυ
ακόμα διο φορές, κ' έφυγε στα δεντράκια. Χάρικε τότε ο
πατέρας, πυ δεν πριόνισε τα κέρατα τυ χτινό.

Όσο φαίξι το χτινό, τόσο κε
γάγα ωέρονι.
Το χτινό σταν αβρί-στο
τραωέρι γαί.

Ι ΜΑΧΙ

(Αλιθινί ιστορία)

Αυτό έγινε σε μια ζεστή χώρα. Πίγενα με τυς νέγρους.
Άκσαφνα ίδα μακριά ένα άγριο ευβάλι. Γίριζε, με σκιμένο

κεφάλι σιμά σε μια πλουμιστή τίγρι. Απ' το κορμί του θυβαλιού έτρεχε έμα.

— Θέλετε να δείτε, μάχι;—φώναξε ο νέγρος.—Τότε να θήτε πάνω στα δέντρα!

Η νέγρι ανεβένυνε στα δέντρα, σε γάτες. Τραβήκxανε κ' εμένα μαζί-τους. Καθίσαμε πάνω στα κλαδιά και ντρανύσαμε.

Η τίγρι κάθισε, μόνκριξε, και το θυβάλι όλο γίριξε. Έτσι περάσανε κάμποσα λεφτά. Άκxαφνα το θυβάλι ρίχτικε και κάρφωσε την τίγρι με τα κέρατά-του. Η τίγρι πίδισε πάνω στο

θυβάλι, και γαντζόθηκε στο πλεβρό-του με τα δόντια-τις. Ίστερα κιλίστικε πίσω με μεγάλη γλιγοράδα, κ' ίδα μόνο πως στράφτανε τα ταγμαδία του δέρματός-τις μέσα στο χορτάρι.

Η τίγρι σόρεπσε όλες τις δίναμές-τις και με μόνκριμα ρίχτικε πάνω στο κεφάλι του θυβαλιού. Το θυβάλι χαμίλησε την παχιά-του γύλα και σίκοσε από κάτω την τίγρι στα κέρατά-του. Κυνύσε τα κέρατά-του κ' η τίγρι γρατζόνιξε κ' έδακνε. Για ένα λεφτό το θυβάλι κρατύσε την τίγρι πάνω στα κέρατά-του; ίστερα έσκιπσε το κεφάλι-του και την έριχσε πάνω στη γη. Αργά-αργά λιγίζοντας τα γόνατα, πάτιξε την τίγρι πάνω στο χόμα μ' όλο το βάρος-του.

Μόνκριμα... ύρνιαγμα... και μακρόσιρο γατίσιο κλάψιμο. Το θυβάλι κυνόντας το λείφτερό-του κεφάλι, ρυθόνιξε

κε μινκρίζε. Τα ποδάρια-τυ τρομάζανε. Γ φονές τις τίγρις γινόντανε όλο κε πιο αδύνατες. Το θυβάλι ρυθύνιζε κε πα-
τύσε τιν τίγρι με τα πόδια-τυ.

Όταν το λισταζμένο θυβάλι ισίχασε, στάθηκε. Όλο το
μεγάλο-τυ κορμί κουνιότανε από μικρό τρόμαγμα. Κε άκσαφ-
να άρχισε να μινκρίζει — παραπονιαρικά, να μινκρίζει
μακρόσιρτα.

Ίνε θιλικό θυβάλι, — μινκρίρισε ένας απ' τινς νέγρους. —
Φονάζι το μυσκάρι-τυ. Ντρανάτε.

Έδixε το μικρό, μάθρο κε γιαλιστερό κορμί, που ίτανε
μέσα στο πιχτό χορτάρι. Το θυβάλι κουνιότανε κε σίμοσε
στο μικρό-τυ. Σιχόθηκε πάνω, κ'ι θυβάλα άρχισε να το
γλίφι.

ΤΟ ΛΑΦΑΚΙ

Τρις μέρες γίριζε ο Εμέλια στο όρος με το Λισκό, κί
όλο τυ κάκυ: δεν τιχένανε τι λαφίνα με το λαφάκι-τις.
Κί αυτός έδωσε λόγο στο άροστο ανεπσάκι-τυ, στο Γριγο-
ράκι, ότι θα τυ φέρι ένα όμορφο κίτρινο λαφάκι.

Μόνο τιν τετάρτι μέρα όλος διόλυ τιχέα πέσανε στ' αχνάρια
μιας λαφίνας με λαφάκι.

«Μάνα με λαφάκι», νόνισε ο Εμέλια, ντρανόντας πάνω
στο χορτάρι αχνάρια από μεγάλα κε μικρά νίχια.

— Λισκό, χαντράισέ-το, μάτια-μιν!

Το λάφι από πολί κερó μινκρίτικε τον κινιγό, μα άφοβα
παρακολουθύσε τιν κίνιζές-τυ.

— Γ μάνα μ' απομακρίνι απ' το λαφάκι, — νόνιζε ο
Εμέλια, κε σερνότανε όλο κε πιο σιμά προς το λάφι.

Όταν ο γέρος θέλιζε να σιμαδέπει στο λάφι, το λάφι
προσεχτικά έτρεκε κάμποσα θίματα μακριά κε πάλι στά-
θηκε. Ο Εμέλια πάλι σερνότανε πάνω στο χόμα με το τυ-
φέκι-τυ.

Το ζόο δέκα φορές κόντεθε να χάσι τι ζοί-τυ, πολε-

μόντας ν' απομακρίνει τον κινιγό απ' το λαφάκι, που ήτανε
 μυλωμένο. Ο γέρο-Εμέλια κε θίμονε κε θάραζε για την
 αφοβιά του λαφιά. Ο Λισκό ερίθικε πάνο στο χόμα, πίσο
 απ' το νιχοκίρι-του. 'Όταν αφτός ολότελα έχασε το λάφι
 απ' τα μάτια-του, ο Λισκό προσεχτικά τον εχύντισε με τι
 ζεστί-του μίτι. Ο γέρος γίρικε, ντράνεσε κε κάθισε: τριάντα
 θίματα μακριά απ' αφτόνα έστεκε το ίδιο κίτρινο λαφάκι, που

το κινιγύσε ολάκερες τρις μέρες. 'Ίτανε ομορφύτσικο λαφάκι,
 το όλο κάμποσον εβδομάδον, με κίτρινο μαλί κε λιγνά ποδα-
 ράκια. Τ' ομορφύτσικό-του κεφάλι ήτανε ριχμένο προς τα
 πίσο. 'Απλωνε μπροστά τι λιγνί-του γύλα, όταν ίθελε ν' αρ-
 πάξει ψιλά κανένα κλαδάκι.

Ο κινιγός ερίκοσε τον πετινό του τυφεκιά κε εμαδάεψε
 στο κεφάλι του μικρού ζού... Μα τότε ο γέρο κινιγός θιμί-
 θικε, πως ι μάνα υπεράσπιζε το λαφάκι-τις.

Το θιμίθικε κε κατέβασε το τυφέκι. Το λαφάκι περπατούσε
 εμά στο δεντράκι κε τσιμπύσε τα φιλάκια. Ο Εμέλια εφί-
 ρικε, κε το μικρό ζού κρίφτικε μέσα στα δεντράκια.

— Βλέπισ πως τρέχι!... — 'Έλεγε ο γέρος κε χαμογέ-
 λαζε εκεφτικά. — Μόλις κατασόςαμε να το δόμε: εα εαίτα...
 Λισκό, μας κέεφικε το λαφάκι. Μα, αφτό το γλιγοροπόδαρο,
 χριάζετε ακόμα να μεγαλόσι...

Τὴν ἄλι μέρα ὁ Εὐμέλια εἰσήρξε στὴν καλίθα-το.

— Ε... παπούλι, ἔφερές το λαφάκι; — τὸν ἀντάμωσε ὁ Γριγοράκις.

— Ὅχι, Γριγοράκι-μου... Τὸ ἴδα...

— Κίτρινο;

— Κίτρινο κε τὰ μύτρα-το μάρβα. Στέκετε κάτω ἀπὸ ἓνα δεντράκι κε τσιμπάει τὰ φιλάκια... Τὸ σιμάδεψα με τὸ τυφέκι...

— Κε δὲν μπόρεσες νὰ το σκοτόσις;

— Ὅχι, Γριγοράκι-μου, λιπίθικα τὸ μικρὸ θεριό... λιπίθικα τι μάννα-το... Σα σφίρικσα κε τὸ λαφάκι χάθηκε ἀμέσως στὸ πιχτό ὄρος, μόλις τὸ ἴδα. Ἐφίγη τὸ γλιγοροπόδαρο λαφάκι!..

Κι' ὅταν πλαγιάσανε νὰ κιμιθύνε, τὸ ἄροστο πεδί, ἐκί-
τω τῶπερνε ὁ ἵπνος, κάμποσες φορές ροτύζε τὸ γέρο:

— Ἐτσι, ἔφίγη τὸ λαφάκι;

— Ἐφίγη, Γριγοράκι...

— Κίτρινο;

— Ὅλο κίτρινο, μόνο τὸ μυτράκι-το ἴτανε μάρβα κε τὰ νίχια-το.

Τὸ πεδί ἔτσι κε κιμήθηκε κι' ὄλι τι νίχτα ἔβλεπε τὸ μικρὸ κίτρινο λαφάκι.

ΔΕΝ ΠΕΤΙΧΕ

Τὸ κολχόζι ἀγόρασε νέο ἄλογο—τι Ζόρκα.

Ἡ Ζόρκα ἴτανε μάννα με χρομα κοκινο-κίτρινο. Τὰ μικρά-
τις ἴτανε πάντα ὁμορφα, γλιγοροπόδαρα, γνωστικά. Ὅλο τὸ
κολχόζι ἀγαπῶσε τι Ζόρκα κε προ πάντων τὰ πεδάκια.

'Εστεκε ι Ζόρκα στο γλίτζικο μαντρί σε χοριστό παχνί.
'Ιχε χοριστό παραθιράκι. Γλίγορα ι Ζόρκα γένισε πυλάρι.
Τα πεδάκια πιχτά τρέχανε στο παραθιράκι για να καμαρό-
σουνε τι Ζόρκα κε το νέο πυλαράκι.

Ο κυλάκος Δολγυνόφ ζίλεπσε προς το κολχόζι έχι τέ-
τια καλί αλογομάνα. Στενοχοριέτε, όταν ι θυλιές πάνε
καλά στο κολχόζι. Κ' έβαλε στο νό-τυ να κλέπσι τι Ζόρκα.
'Αρχισε να περπατί πιχτά ολόγισρα στο μαντρί. 'Αρχισε να
μερόνι τα σκιλιά τυ κολχοζιού: κάποτες τα έδινε πσομί, κά-
ποτες τ'άριχνε κανένα στύδι. Σινιθίσανε τα σκιλιά, δεν το
λάζυνε.

Χόρισε μια νίχτα πιο σκοτινί, ζίμοσε κριφά στο μαντρί.
'Ανικσε με λοστό τιν κλιδαριά. Σίμοσε κριφά στο παχνί.
Μόλις ίθελε να ρίξει στο κεφάλι τις Ζόρκας το χαλινάρι,
κ' ι Ζόρκα φοβίθικε για το πυλαράκι-τις, χλιμίντρισε ανίσιχα
κε χτιπύσε με τα νίχια-τις τι γονέα. Το πυλαράκι ίτανε
στο γιτονικό παχνί. 'Ακουσε τι μάνα-τυ κε γι' απάντιςι χλι-
μίντρισε κι' αφτό δινατά, χαρούμενα.

Βγήκε έκσο ο αλογάς: γιατί ανισιχόνε τ' άλογα; 'Ετρεκσε
στο μαντρί, κε θλέπι, προς ίτανε ανιχτό. Ο αλογάς ζίκοσε
τον κόζμο στο ποδάρι. Τρέκσανε ι κολχόζνικι. Ανάπσανε
φανάρι, ντρανόνε: στι γονίτσα ίτανε μυλομένος ο Δολ-
γυνόφ.

— Τί κάνις εδό;

Δεν κσέρι τί να πι ο Δολγυνόφ.

— 'Ιρθα να ντρανό τι Ζόρκα.

— Τ' άλογα τι νίχτα δεν τα ντρανόνε κε τις κλιδαριές
δεν τις τσακόνυνε. Πιάσανε τον Δολγυνόφ κε το προί τονε
στίλανε στιν πόλι.

Αυτό ντράνεμα τ' άλογο χορτένε
Μοι μητέβις τ' άλογο με τι βί-
τσα να το μητέβις με γυζάφι.
Το ζοντανό άλογο με τ' ατσα
ζένιο άλογο ινε βοιδί τω νογ
χόζνιν σι δυζιά

ΤΟ ΠΥΛΑΡΙ

Στο όρος θόσκανε άλογα. Σιμά στο βοσκότοπο, από μέσα απ' το όρος, περνύσε σιδερόδρομος.

Ένα πυλάρι χόρτασε απ' το χορτάρι κε νύνιζε να πάι στο σπίτι. Το χοριό ίτανε σιμά. Πίγενε ανάμεσα απτις ράγιες, πάνο στις τραβέρσες.

Άκσαφνα από πίσο ακύστηκε κρότος κε θόριβος. Το πυλάρι ντρανά πίσο-τω κε βλέπι να τρέχι κάτι μάβρο κε μεγάλο.

Φοβίθηκε κε θέλιζε να ριχτί σιν πάντα. Μα εκί ίτανε ψίλομα, πυ πίγενε με μιας ίσα κάτω.

Τότε το πυλάρι έτρεκσε μπροστά κε πάλι ντράνεσε πίσο. Ι μηχανί το κατάσωνε. Τ' άλογο έτρεκσε ακόμα πιο γλίγορα.

Ο μηχανικός λιγόστεπσε λίγο το όρομο τυ παραβόζ. Έδοσε σφίριγμα απ' τι μηχανί, για να διόξει το πυλάρι απ' τι στράτα.

Μα το πυλάρι, σικόνοντας ψιλά το κοντό-το βράδι, όλο έτρεχε ανάμεσα στις ράγιες.

Το παροβόζ πάλι σφίριξε κι άρχισε ν' ανασέει δυνατά απ' το φυγάρο. Η ανάσα του τρένου θροντερά αιδόνιζε σ' όλο το όρος. Το πυλάρι έτρεχε μ' όλη τη δίνανή-του.

Άκσαφνα ντράνεσε, ότι το χόμα έγινε χαμιλότερο.

Γίρισε πίσο κε ίδε τα διο γαλιστερά μάτια τις μηχανής.

Νά-νά το τζαναθάρι θα το κατασόςι... Τότε πίδισε πάνω απ' τις ράγιες κ' έτρεχε στο χορτάρι. Η καρδιά-του χτιπύζε απ' το φόβο, κι ο μηχανικός γελύζε κε νύνιζε:

— Α, φοβίθικες, αγράκιχο. Τόρα πια μπορό να πε-
ρισέπσο το δρόμο.

Το τρένο με κρότο κε θόριβο πίγε παραπέρα κε στο γίριζμα σιμά έδοσε σφίριγμα.

Το πυλάρι έτρεχε παράμερα για να μυλοθί μέσα στο όρος. Μα ίστερα ίδε ότι το μακρί τζαναθάρι έτρεχε σιμά κε καθόλυ δεν επιμαζότανε να το αρπάξει. Με μιας ισίχασε κε στάθικε.

Ίστερα χλιμίντρισε με ψιλί φονίτσα, ρυθόνισε απτι χαρά-του τσίμπισε το χορταράκι κ' ισίχα έτρεχε στο σπίτι με λαφρό τρέξιμο.

Τ' ΑΓΡΙΟ ΠΥΛΑΡΙ ΚΕ ΤΟ ΤΖΑΚΑΛΙ

Ένα κοπάδι άγρια άλογα έβοςκε σ' ένα μικρό όρος από σιλθία. Πίσο απ' ένα δεντράκι καθότανε ένα μεγάλο τζακάλι κε ντρανύζε ένα πυλάρι. Το τζακάλι φίλαγε, πότε να πάι λίγο μακριά ι μάνα απ' το βιζανιάρικο αλογάκι-τις. Δεν έχι για το τζακάλι τίποτε νοστιμότερο, απτο κρέας του πυλαριού.

Το πυλάρι διο φορές πια ίτανε σιμά-του, μα κάθε φορά εδό θρισκότανε κ' ι μάνα-του. Το τζακάλι φοβότανε τα νίχια-τις.

Φίλαγε, φίλαγε, — τίποτε δεν έβγενε. Αποφάσισε το τζακάλι να θάλι καρτέρι κε σίρτικε στιν πάντα.

Τότε το ίδε το πυλάρι. Ίθελε πολί τ' αγράκιχο να μάθι πιος ίνε. Σίκοσε πσιλά το υράδι-τυ κ' έτρεκε στο τζακάλι.

Το τζακάλι καθότανε στον τόπο-τυ κε φίλαγε. Όταν το πυλάρι πίγε σιμά-τυ, το τζακάλι πίδισε κε ρίχτικε μακριά, μα έτσι, πύ να μπορί να τρέκσι από πίσο-τυ το περιέργο πυλάρι.

Ίθελε να τραβίκε το πυλάρι πίσο απ' τι ράχι τυ θυνό, μακριά απ' τα μάτια τις μάνας-τυ.

Άμα ίρτανε πίσο απ' το θυνό, το τζακάλι γίριζε κε σαν αστραπί ρίχτικε στι γύλα τυ πυλαριού. Το πυλάρι πετάχτικε στιν πάντα, πίδισε πάνο, χτίπιζε με τα πσινά-τυ πόδια το χόμα. Τα δόντια τυ τζακαλιού γλιστρίσανε μόνο πάνο στο δέρμα-τυ.

Το πυλάρι λάχτικε με τα ποδάρια-τυ κι άκσαφνα ένιοσε δυνατό πόνο στα νταμάρια-τυ. Έβγαλε δυνατί φονί. Με μιας ακύστικε ι απάντισι. Ι μάνα πέτακε πάνο στο θυνό κε με κατεβαζμένα αφτιά κε μ' ανιχτά δόντια γλίγορα, σα φοτιά, ρίχτικε πάνο στο τζακάλι. Κοράτια κίτρινο μαλί πετάκσανε στον αέρα. Ο πόλεμος με μιας έγινε κινίγμα. Το τζακάλι έτρεχε μπροστά, ένιοθε το σίμομα τον φοβερόν δοντιόν τυ άλογυ. Το τζακάλι ισίχασε μόνο τότε, όταν μυλόθικε πίσο απ' το μακρινό θυνό.

Το πυλάρι ίτανε χαρόμενο, πύ γίριζε με τι μάνα-τυ στο ποταμάκι. Φενότανε, ότι έτρεχε λίγο έμα απ' το πσινό

ποδάρι-τυ. Σημά στο ποταμάκι βίλαχσε μπόλιχο γάλα κε κι-
μίθικε γλικά.

Ο ΑΙΤΟΣ ΜΠΕΡΚΥΤ

Ο πιο μεγάλος αιτός ίνε — ο μπερκύτ. Το χρώμα-τυ
ίνε σκούρο κσανθό. Το μάκρος-τυ ίνε σχεδόν ένα μέτρο. Το
άνιγμα τον φτερόν-τυ απ' τι μια άκρι τυ ενός φτερού ος τυ
άκρι τυ άλυ ίνε περισσότερο από διο μέτρα. Ιμίτι-τυ ίνε δυνατί,
τα νίχια-τυ φοβερά.

Ο Οιλικός αιτός αρχίζει να γενάι αβγά στα μέσα τυ
Μάρτι. Ίστερα από 35 μέρες θγένυνε απ' τ' αβγά τα
αιτόπυλα. Ίνε σκεπα'μένα μ' άσπρα πύπυλα.

Όσο κερό τ' αιτόπυλα βρίσκυντε στι φολιά, ι γονί κλέ-
βυνε ολόγυρα σε 20 — 30 χιλιόμετρα. Σ' αφτό τον κερό
σκοτόνυνε πολί κινίγι. Μια φορά σημά σε μια φολιά ίθρανε
απομινάρια από 40 λαγύς κε τριακόσιες πάπιες.

Ι αιτί ζόνε πολί κερό. Ακόμα κε στι σκλαβιά ζύσανε
περισσότερο από 100 χρόνια. Τα νέα αιτόπυλα, τυ πέρυνε
απ' τι φολιά, γλίγορα ιμερόνυντε. Έτσι σινιθίζυνε στο νικο-
κίρι, όστε τον αροθιμύνε όταν πάι μακριά για πολί κερό.

Μα στι λεφτεριά ο αιτός ίνε φοβερός. Σαν ακύνε τι
φονί-τυ, μυλόνυντε όλα τα πυλιά κε τα θεριά, τυ ίνε πιο
αδύνατα απ' αφτόνα. Κάποτε ο αιτός αρπάζει κε μικρά πε-

διά. Κάποτε ρίχυνε
ακόμα κε πάνω στυς
μεγάλυς.

Νά τι έγινε μια
φορά. Ένας πινα-
ζμένος μπερκύτ ρί-
χτικε πάνω σ' ένα
μεγάλο χιρίδι. Αφτό
χρίλικσε. Ο χοριά-

τις έτρεχε εκί κε τον έδιοχε. Ο αιτός πέταχε απ' τι λιπαρί ράχι τυ χιριδιού, άρπαχε ένα γάτο κε κάθισε πάνω στο φράχτι. Το πλιγομένο χιριδι γρίλιζε, ο ματομένος γάτος φώναζε δυνατά. Ο χοριάτις έτρεχε να πάρι το τυφέκι-τυ. Όταν φάνικε με το τυφέκι, ο αιτός πέταχε κε γαντζόθικε ε'αφτόνα με τα νίχια-τυ. Αρχίσανε να φονάζουνε δυνατά κε να λαλόνε σε βοίθια ι τρις: το λιπαρό χιριδι, ο γάτος κε ο χοριάτις. Τρέκσανε ι γίτονες, πιάσανε τον αιτό κε το δέσανε.

Ο ΧΙΜΟΝΙΑΤΙΣ

Μια φορά το χιμόνα άνικσα το παραθιράκι. Στην κάμαρα πέταχε ένας χιμονιάτις με κόκκινα στιθάκι, με μάβρα φτεράκια κε σταχτερές πλάτες. Το έδοσα ζιτάρι κε ψίχουλα. Τάφαγε, κάθισε πάνω ε' ένα ράφι κε κημίθικε.

Περάσανε κάμποσες μέρες. Ο χιμονιάτις καθότανε πια πάνω στα δάχτυλά-μου κ' έτρογε κυκιά απ' τι φύχτα-μου, ι καθότανε πάνω στην πλάτι-μου.

Σιμά-μου πιχτά έτρεχε το σκιλί. Ο χιμονιάτις στην αρχί το φοβότανε, μα ίστερα το σινίθικε κε γίνανε φίλι. Καθότανε πάνω στι ράχι-τυ, ακόμα κε στο κεφάλι-τυ. Ίτανε πολί διασκεδαστικό. Το σκιλί κυνόσε το υράδι-τυ, έλάζε κε κάποτε χοροπιδούσε. Ο χιμονιάτις κσακολουθούσε να κάθετε πάνω στο σκιλί, σαν πάνω σε ζέλα.

Εγό πιχτά τυ σφίριζα τ' αγαπιμένα-μου τραγουδάκια.

Ο χιμονιάτις πολί αγαπούσε να το χαιδέβυνε. Αγαπούσε, όταν τον έπερνα, το χαιδέβα, κ' έλεγα με σιρτί φονί «αγα-πι-μέ-νε-μου, κα-λέ-μου». Τότε άρχιζε να κελαιδι, φώναζε, κάπος τινάζότανε, ζοίρεβε, πιδούσε. Μια φορά έφιγα απ' το σπίτι για κάμποσες μέρες. Ο χιμονιάτις στενοχοριότανε δίχος εμένα.

Όταν γίρισα πίσο, μόλις μπόρεσα να θγάλο τα ρύχα-μου,—έτσι με μπόδιζε ο χιμονιάτις. Πετύσε πάνω-μου απ'

όλες τις μεριές. Ο χιμονιάτις πέταξε κ' έκατσε πάνω στην πλάτι-μυ, κι άρχισε να τρίβει το κεφάλι-το πάνω στη γύλα-μυ έτσι, όπως τρίβετε η γάτα.

Ίστερα κάποιος πέταξε από πάνω-μυ, έκατσε πάνω στο ντυλάπι κε σφίριξε δίχως λάθος το αγαπιμένο-μυ τραγουδάκι.

ΤΟ ΠΑΡΑΚΣΕΝΟ ΟΡΝΙΘΟΠΥΛΟ

Η γριούλα Δόρα έβαλε 13 αυγά κε κάθισε πάνω σ' αυτά κλόσα. Η γριά δεν ντράνεσε, ότι ένα αυγό ήτανε πρασινοπό κε πιο μεγάλο απτ' άλλα.

Κάθετε η όρνιθα πάνω στ' αυγά ταχτικά, τα ζεστάνει, τρέχει να φάει κανένα σπόρο, να πιει νεράκι κε πάει πάλι στον τόπο-τις.

Κάθισε η ορνιθίτσα πάνω στ' αυγά τρεις βδομάδες, κι αρχίσανε να βγένουνε απ' τα αυγά ορνιθόπυλα.

Αργότερα απ' όλα βγήκε τ' ορνιθόπυλο απ' το πρασινοπό αυγό. Κε τί παράκσενο βγήκε: χνουδάτο, κίτρινο, με κοντά ποδαράκια κε με πλατιά ίσια μίτι! Θάμασε η όρνιθα για το στραβοπόδαρο ορνιθόπυλο, μα τί να κάνει: ότι κι

αν ίνε, πεδί-τις ίνε. Κε τ' αγαπά, σαν τ' άλλα.

Άρχισε η όρνιθα να μαθάνει τα πεδάκια-τις, πως να βρίςκυνε, σκάθοντας το χόμα, κανένα σκυλίκι, κ' έφερε όλι τιν ταιφά-τις στην άκρι τις λίμνις.

Μόλις το στραβοπόδαρο ορνιθόπυλο ίδε το νερό, ρίχτηκε ίσια μέσα. Η όρνιθα φονάει, κυνάι τα φτερά-τις, ρίχνετε στο νερό. Τα ορνιθόπυλα τρέχυνε, πιγενο-έρχυντε, πιπίζυνε: «Βοιθίστε, καλί άνθρωπι, τ' αδερφάκι-μας, πνίγετε!» Μα το

αδερφάκι δεν πνίγιε, χαρούμενα κε λαφρά κολιμπόσε, σκυντόντας το νερό με τα πλατιά μεμβρανοτά-τω ποδάρια.

Στι φωνί τις όρνιθας έτρεξε απ' το σπίτι-τις ι γριά Δόρα. Ίδε τι γίνετε κε φώναξε:

— Αχ! Φένετε, απ' τι στραβομάρα-μυ έβαλα κάτο απτιν όρνιθα αβγό πάπιας!

ΙΝΕ ΦΟΒΕΡΙ

Τα λυχτόρια μαλόσανε στιν αβλί. Ανίχσανε τα φτερά στι γύλα, απλόσανε τις φτερούγες-τους. Το ένα λυχτόρι ίτανε μικρό, μα σα σίκοσε πάνω τα φτερά-τω, τέτιο μεγάλο λυχτόρι έγινε, πυ σ' έπιανε φόβος. Κ' ι όρνιθα σικόνι πάνω τα φτερά-τις, σα χολιάζετε. Κι' αφτί γίνετε πιο μεγάλι. Κε πάνω στο μεγάλο κάθε εχτρός δε μπορί να ριχτί—φοβάτε.

Ι ΙΛΕΧΤΡΙΚΙ ΚΛΟΣΑ

Τρέκσανε τα πεδιά στο Μακσίμ:

— Πές-μας, Μακσίμ, πως ο ιλεχτριζμός θγάξι απ' τ' αβγά πυλάκια.

— Μα εσίς, πρότα να μυ πίτε: πόσα αβγά μπορίτε να θάλετε κάτο απ' τιν κλόσα-σας;

— Δεκαπέντε,—ίπε δίχος να νυνίξι ο ζθέλτος Δίμος.

— Νά, λιπόν. Μα ι δικί-μυ κλόσα—ι ιλεχτρικί, θγάξι με μιας κάμποσες εκατοντάδες αβγά κε περισσότερα.

Τα πεδιά θαμάσανε.

— Ι δικί-σας κλόσα πότε κάθετε πάνω στ' αβγά;

— Το καλοκέρι!—φονάχσανε τα πεδιά.

— Μα ι δικί-μυ ι ιλεχτρικί—ολάκερο το χρόνο.

— Κ' ι δικί-συ ι όρνιθα, Μακσίμ, έχι κι' αφτί φτερά κε ποδάρια;

— Δεν έχι ότε ποδάρια, ότε φτερά. Ίνε μια κάσα, κε μέσα σ' αφτίνα θρίσκυντε ιλεχτρικές λαμπίτσες. Απ' τις λαμπίτσες ζεστένετε ο αέρας, πυ ίνε μέσα στιν κάσα, ζεστένουντε κε τ' αβγά. Αφτό λέγετε ινκυμπάτορ.

Εδώ ο Δίμος δεν μπόρεσε να κρατηθεί, σιχόθηκε πάνω:

— Μα αν θράσυνε άκσαφνα τ' αβγά μέσα στην κάσα!

Κι' απ' το θραζμένο άβγό, όπος κσέρετε, κ' ι ιλεχτρική όρνιθα ορνιθόπυλα δεν μπορέ να θγάλι!

— Ίστε γνωστικά πεδιά, μα μόνο κίνος, πυ νόνισε κε ίθρε το ινκυμπάτορ, δεν ίτανε πιο αχμάκισ από μας. Το ινκυμπάτορ ίνε καμομένο έτσι: άμα γίνι μέσα στο ινκυμπάτορ πολί ζέστι, τότε μια απ' τις λαμπίτσες ζθίνι.

— Κ' ι δικί-συ όρνιθα πόσες μέρες κάθετε πάνω στ' αβγά;

— Ι δικί-μυ όρνιθα κάθετε πάνω στ' αβγά τόσο κερό, όσο κ' ι δικί-σας—ίσα-ίσα ίκοςι μια μέρα.

Νά λιπόν, μόλις θγόνε απ' τα αβγά τα ορνιθόπυλα, τα κυθαλόνε στο κσεραντίρι. Εδώ ι ιλεχτρική σόμπα σε μια στιγμή τα ζεστένι κε τα κσερένι.

Κι' απ' το κσεραντίρι χριάζετε να κυθαλίσυνε τα ορνιθόπυλα στι «μάννα». «Ι μάννα» αφτί ίνε από τρις κάμαρες: Ι πρότι έχι ιλεχτρική σόμπα κε ίνε για να κινύντε, ι δέφτερι κάμαρα ίνε για περίπατο, κ' έχι γιαλένια στέγι, ι τρίτι ίνε μικρή αβλί με στέγι από πλεχτό τέλι.

Εκί κε ζόνε τα μικρά ορνιθόπυλα στι «μάννα», έχσι ίσαμε οχτό θδομάδες όσπυ να δυναμόσουνε.

Ι ΝΙΚΟΚΙΡΑ Κ' Ι ΟΡΝΙΘΑ

Μια όρνιθα έκανε κάθε μέρα από ένα/άβγό.

Ι νικοκιρά νόνισε, ότι αν θα τις δόςι περισσότερο φαί, ι όρνιθα θα γενάι διο φορές περισσότερα.

Έτσι κ' έκανε.

Μα ι όρνιθα έγινε λιπαρί κε δε γενόσε πια καθόλυ.

ΧΟΡΙΚΟΣ, ΣΑΝ ΤΟ ΝΙΧΙ ΜΙΚΡΟΣ

Μια μέρα τυ κρίν χιμόνα περνύσα
το δάσος. Θιμύμε, πος ίχε γερι παγονιά.

Με κόπο μικρά αλογάκι τραβύσε
αμάκσι κσερά φορτομένο κλαδιά.

Κε βλέπο: πιγένι θαρίς, κορδομένος,
κρατόντας τα νκέμια κοντός χορικός,
με μπότες μεγάλες, με γύνα ντιμένος,
με γάντια... κι' ο ίδιος—σα νίχι μικρός.

— Καλί-συ ι όρα!—Για τράθα μπροστά-συ!

— Ο, βλέπο, πος ίσε πεδί τρομερό.

Πό ίθρες τα κσίλα;—Στο δάσος, κοντά-συ:

ο κίρις-μυ κόφτι κ' εγό κυθαλό.

(Κι' αλίθια ο χτίπος σιμά αντιχύσε.

Βαριά το τσεκύρι κατέθενε δο).

— Κι' ο κίρις-συ έγι φαμίλια μεγάλη;

— Μεγάλι φαμίλια, κ' ι άντρες-τις—διο.

Πσομί δε μπορόνε να θγάλυν ι άλι.

Ο κίρις-μυ μόνο δυλέβι κ' εγό...

— Νά κίτα! Μα έχις τί όνομα;

— Βάσος.

— Χρονόν πόσο ίσε;—Πατό στα εφτά...

— Ε, πσόφιο!—φονάζι ο μικρούλις σα μπάσος,
τραθάι τα νκέμια κε πάι μπροστά.

ΤΟ ΠΥΛΙΜΑ ΤΟΝ ΠΕΔΙΟΝ

Αφτό γινότανε πριν από πολί κερό, ακόμα στον κερό
τυ τσάρυ.

Κάνανε έτσι. Ερχότανε ο αγοραστής στις φτοχός τυ χοριώ,
τυ ζιτήσανε να κσεφορτοθόνε το ενιάχρονο αγόρι ι κορίτσι-τυς,
για να μιν τρήι πια το πσομί-τυς. Έλεγε κάθε λογιό πσε-
φτιές έδινε λόγο, ότι θα μάθι το πεδί, ότι τέχνι κι' αν
θέλι. Ι γονιέ δένανε τα πεδιά-τυς με χαρά.

Έτσι σορευόντανε καριά δεκαριά αγόρια κε κορίτσια. Σιφονύσε με τον κοντόκτορα κ' έστελνε το ζοντανό φορτίο δίχως μπιλιέτο στην πόλι.

Εκί ο αγοραστής πήγανε τα πεδιά στους κυστάρους: στους παπυτσαδες, στους κλιδαράδες, στους καπειλάδες.

Όταν έπερνε από δέκα ρύθλια για κάθε κεφάλι, ο αγοραστής πυλύσε κάποτε καριά δεκαριά ανθρώπους σε μια μόνο κβαρτίρα κ' έπερνε νέο ζαχάζι.

Ο αγοραστής τυ ζοντανό εμπορέματος ανισιχί, ροτάι:
— Με δίνις αυτό το πεδί, — μπορί νάχι εδó εσί;
— Μιν ανισιχίτε, — απαντάί κίνος τυ τδóσε, — αυτό κανένα εδó δεν έχι θρίσκετε όλο στι θέλισί-συ.

Ο ΓΙΑΝΙΣ ΖΥΚΟΦ

Το Γιάνι Ζύκοφ, πεδί ενιά χρονό, το δόσανε ε' ένα παπυτσα για να μάθι τιν τέχνη.

Μια φορά, όταν φέγανε νικοκίριδες κ' κελφάδες, πήρε απ' το ντυλάπι τυ νικοκίρι το καλαμάρι κε το κοντίλι με τι σκυριαζμένι πένα. Άπλωσε μπροστά-τυ ένα συρρομένο φίλο χαρτί κ' άρχισε να γράφι.

Πριν να γράψι το πρότο γράμα, κάμποσε φορές φοβιτσιάρικα ντράνεσε στην πόρτα κε στα παράθια. Το χαρτί ίτανε πάνο στο σκαρνί, κ' ο Γιάνις γονάτισε, μπροστά ε' αυτό.

— Αγαπιμένε-μυ πάπό, Κοσταντίνε Μαχάροβιτς! — έγραφε, — συ γράφο γράμα. Δεν έχο ύτε πατέρα, ύτε μάνα, μόνο εσί μυ απόμινες.

Ο Γιάνις αναστένακσε, θύτισε τιν πένα κ' έγραφε πάλι.
— Κε χτες με θγάλανε έκσο απ' το σπίτι γιατί κυνύσα το μορό στο κυνί κε δίχως να θέλο κινίθικα. Ι καλ-

φάδες με γελόνε, κι' ο νικοκίρις με χτιπά, με ότι τίχι, κε φαί καθόλυ δεν έχο. Το προί μυ δίνυνε πσομί, το μεσιμέρι κάσσα κε το θράδι πάλι πσομί. Με λένε να κιρύμε στο χαγιάτι, κι' όταν κλεί το μορό, εγώ δεν κιρύμε καθόλυ κε κυνό το κυνί.

— Αγαπιμένε-μυ παπυ, κάνε-μυ καλό, πάρε-με απ' εδó στο σπίτι-μας, στο χοριό. Δεν έχο κανένα τζαρά. Γονατίζο μπροστά στα ποδάρια-συ, πάρε-με απ' εδó, γιατί θα πεθάνο.

Ο Γιάνις ζάροσε το στόμα, σκύπισε με τι μάθρι-τυ γροθιά τα μάτια, τον πήρε το κλάψιμο.

— Έλα, αγαπιμένε-μυ παπού,—έγραφε πάλι ο Γιάνις. —Λιπίσυ-με, το καιμένο τ' ορφανό, πάρε-με από δο. Γιατί όλι με χτιπόνε, κε θέλο πολί να φάο, κ' έχο τέτια στενοχόρια, πυ δεν μπορό να το πο, όλο κλέο. Κι' ακόμα στέλνο χερετίζματα στην Ελένι, στο στραβοπόδαρο Γιόργι κε στον αρακιά, κε τιν αρμόνικα-μυ κανένα μιν τι δίνις. Μένο ο ανεπσιός-συ Γιάνις Ζύκοφ. Αγαπιμένε-μυ παπού, νάρθις.

Ο Γιάνις δίπλοσε σε τέσερα το γραμένο φίλο κε το έβαλε μέσα στο κονθέρτο, πυ αγόρασε πριν απο μια μέρα για ένα καπίκι. Νόνισε λίγο, βύτισε τιν πένα κ' έγραψε τιν αντρέσα:

«Στο χοριό για τον παπού».

Ίστερα κσίθικε λίγο, νόνισε κε πρόστεσε: «Κοσταντίνο Μακάριτζ».

ΣΤΟ ΠΣΑΡΑΔΙΚΟ

Ένα προί ο μπάρμπας κσίπνιζε το Λία κε τυ λεί:

— Νίπσυ καθαρά κε γλίγορα.

— Για πό;—νίσταγμένος ρότιζε ο Λίας!

— Για δουλιά! Θα δουλέβις στο ψαράδικο...

Ο Λίας πήγενε στι στρατα με τον Πέτρο. Όταν ίρθε

στο μαγαζί, εκί πίσω απ' τιν κοντόρκα έστεκε ένας απσιλός χοριάτις με πολί μεγάλη κιλιά.

— Χερέτιζε!—πσιθίριζε ο Πέτρος στο Λία.

— Πός σε λένε;—θρόντιζε μέσα στο μαγαζί μια πολί χοντρί φονί.

— Λία,—απάντιζε ο Πέτρος.

— Λιπόν, Λία, ντράνα-με καλά, τα μάτια-συ τέσερα. Τόρα εσί, εκσόν απτο νικοχίρι-συ, κανένα δεν έχις. 'Υτε σοί, ύτε γνόριμυς, κατάλαβες; Εγό ίμε για σενα κε μάννα κε πατέρας.

'Ενας απτυς πρικάζτιζικυς έβαλε το Λία να χορίζι απ' το πιθάρι, ναρχομένα ψάρια. Το πεδί είχοσε πσιλά τα μανίχια-τυ κι' άρχιζε να πιάνι τα ψάρια, όπος τίχενε.

— Απ' το κεφάλι να τα πέρνις χοντροκέφαλε!—ίπε ο πρικάζτιζικος με μισί φονί.

Κάποτε ο Λίας κατά λάθος άρπαζε κανένα ζοντανό ψάρι, πυ στεκότανε ακίνιτο: αψτό γλιστρούσε απ' τα δάχτιλά-τυ.

— Κάνε πιο γλίγορα!—κυράνταρε ο πρικάζτιζικος.

Ο Λίας κάρφοσε το δάχτιλό-τυ με το στύδι ενός ψαριώ κε, τόχοσε στο στόμα-τυ, άρχιζε να το βιζένη...

— Βγάλε το δάχτιλό-συ!—με χοντρί φονί φόνακσε ο νικοχίρις.

'Ιστερα δόσανε στο πεδί ένα μεγάλο τσεκύρι, τυ ίπανε να κατεβί στο ποντθάλι, για να τσακόσι τον πάγο έτσι, πυ να γίνι ίσιος. Τα κομάτια τυ πάγου πιδύσανε στο πρόσσοπό-τυ, πέφτανε μέσα στο γιακά-τυ.

Στο ποντθάλι ίτανε κριο κε σκοτάδι.

'Ιστερα από κάμποσα, λεφτά ο Λίας, όλος θρεμένος, θγίκε απ' το ποντθάλι κε ίπε στο νικοχίρι:

— Τσακόσα εκί κάτω μια μπάνκα...

Ο νικοχίρις τον ντράνεσε προσεχτικά κε τυ ίπε:

— Για πρότι φορά σε σιχορό. Σε σιχορό, γιατί το ίπες μόνος-συ. Μα τι δέφτερι φορά θα θγάλο τ' αφτιά-συ...

Ι ΑΝΙΧΤΙ ΣΤΡΑΤΑ

Ο πατέρας του Βασίλι δουλέβι στη φάμπρικα, που κάνει παπούτσια. Ήρθε απ' τη δουλιά στο σπίτι. Ντρανά: Ο Βασίλις διαβάζει βιβλίο. Του λέει:

— Τι διαβάζεις;

— Νά διαβάζω ένα δείγμα για το Γιάνι Ζύκοφ.

— Όμορφο ίνε;

— Όμορφο, μα ίνε πολύ λιπιτερό.

— Για διάθασέ-μου ν' ακύσο.

Ήρχισε ο Βασίλις να διαβάζει, πως ζύσε ο Γιάνις Ζύκοφ σιμά στον παπυτσα, πως το χιτύσε ο νικοκίρις, κε πως έγγραψε γράμα στο χοριό στον παπού-του.

Ο πατέρας του Βασίλι τ'άκυσε κε λέει:

— Όλα αφτά ίνε σοστά γραμένα. Έτσι κ' εμένα με μαθένανε από μικρό πεδί.

Κ' ίστερα χαμογέλασε κε πρόστεσε:

— Καλά, γλίγορα θαρθί κ' ι σιρά-σου. Έμαθες γράματα κε σόνι! Ήνε κερός κε ζένα να σε μάθουμε κάπια τέχνη. Νά θα σε πάρο απ' το σχολιό κε θα σε δόσο σε κανένα μάστορι. Κε ζένα έτσι θα σε μαθένυνε.

Ο Βασίλις απαντάι:

— Μα, όχι. Στο σχολιό μας ίπανε: τόρα όλι ίσαμε δεκαεφτά χρονό πρέπει να μαθένυνε στα σχολιά. Κε δε θ' αφίσο να με χιτύσουνε. Γλίγορα θα γραφό πιονέρος, θα με ιπερασπίσι το τάγμα.

Ο πατέρας γελάι:

— Σοστά λες. Τόρα δεν ίνε κίνα τα χρόνια. Ι σοβιετική εκσυζία δεν αφίσι να τιρανύνε τα πεδιά. Τόρα όλος διόλυ άλο λογιό μαθένυνε τυς εργάτες.

— Μα πός;

— Νά πως. Χριάζετε να τελιόσις όλο το σχολιό. Κι' όταν τελιόσις το σχολιό θα μπις στο φαμπζάβυτζ. Το φαμπζάβυτζ ίνε ένα τέτιο σχολιό στο εργοστάσιο, όπου τα πεδιά

μαθένουνε στην παραγωγή. Κε θα θγίς από κί εργάτις για
τι μεγάλη παραγωγή. Μπορί να μπίς κε στο τέχνικουμ. Κί
αν θα μαθένίς καλά, μπορίς να γίνίς κε ινζενιέρου. Τόρα
για τον εργάτι ι στράτα ίνε ανιχτί, μόνο μάθενε κε μιν
τεμπελιάζις.

Ο ΙΛΙΟΣ ΜΥΣΑΦΙΡΙΣ

(Δύγμα δασκάλυ από ένα σαμογέτικο σχολιό)

Στον κερό τυ τσάρυ για τον κόζμο τυ Βορά κανίς δεν
άνιγε σχολιά. Δικό-τυς αλφάβιτο δεν ίχανε. Δεν ίχανε κε
βιβλία στι γλώσα-τυς. Στον κερό τις σοβιετικίς εκσυζιάς έχυ-
νε δικό-τυς αλφάβιτο, βιβλία, σχολιά.

Φέρνουνε τα πεδιά-τυς στο σχολιό από μακριά. Το ζόι-
τυς πλανάτε στι τόντρα ίσαμε 600—700 χιλιόμετρα απ'
το χοριό, όπου βρίσκετε το σχολιό.

Το καλοκέρι τιν τόντρα τι σκεπάζι ζυμερό χορτάρι.
Ανάμεσα στα χορτάρια γιαλίζυνε λίμνες, θάλτι, ποταμάκια.
Κε το χιμόνα ι τόντρα σκεπάζετε από πάγο κε χιόνι. Κε
τότε όλι ι στράτα ε' όλο τον τόπο ίνε καλί για τα λάφια,
που ίνε λαφριά στο τρέκσιμο.

Ζέβγι ο σαμογέτις τα λάφια σε λαφριές τζάνες, θάζι
στιν τζανά τα πεδιά κε τα φέρνι στο σχολιό ίσαμε τιν άνιχί.

Ι πιο χαρόμενι μέρα τυ χρόνυ για τυς σαμογέτες-μα-

Οιές ίνε ι μέρα, πυ φένετε ο ήλιος.

Νά εσίς ζινιθίσατε να ντρανάτε κάθε μέρα τον ήλιο. Μα ε' εμάς διο μίνες βαστάι ι πολικί νίχτα με μπόρες κε μπυράνια.

Σιμά στο σχολιά-μας ίνε ένα πσιλό θυνάχι. Από κι φένετε πολί μακριά. Απ' το πσιλό αφτό θυνάχι πρότος ντρανάς τον ήλιο. Δεν πρέπει να χόσις, τιν πρότι μέρα. Ο ήλιος μόλις ζικόνετε πσιλά απ' τι γι κε πάλι βασιλέθι. Μα τί χαρά ίνε να δυς τιν πρότι-τυ αχτίδα!

Τα πεδιά τρέχυνε έκσο απ' το σχολιό κε ντρανόνε, προς όλος ο κόσμος τυ χοριώ ζορέβετε πάνο. στο πσιλό θυνάχι. Όλι ίνε αντάμα—κ' ι άνθρωπι κε τα σκιλιά.

Νά, κοκίνιζε ι άκρι τυ χαμιλό ζίνεφυ. Όλι με προσοχί φιλάγυνε. Κε νά τιναχτίκανε ι φοσερές αχτίδες. Ο κόσμος κυνίθικε. Πσιλά στον ορίζοντα θγίκε ο ήλιος. Τα πεδιά φονάζυνε: «Ήλιος, ήλιος!» Τα νέα παλικάρια ζίρυνε με τα τυφέκια. Κε γέρι κε νεί χτιπόνε τα χέρια-τυς, ανκαλιάζυνε ο ένας τον άλλο, χέρυντε για τον ήλιο. Σαν αρκυδάκια κάνυνε κυτρυθάλες μέσα στο χιόνι, κι' αντάμα-τυς κε τα σκιλιά.

Τόρα ι μέρα θ' αρχίσι να μεγαλόνη.

Στο Βορά πολί αγαπόνε τον ήλιο. Ι πιο χαιδεφτικί λέξι στο Βορά ίνε ο ήλιος.

Ι σαμογέτες έτσι τραγυδόνε στο αγαπιμένο-τυς τραγύδι:

Ζυάδνμε με ντρανό το γιαγό.
Ζυαγά ίνε με για τυς τρις-μας.
για μένα, για το γιαγό με
για τον ήλιο.

Ι ΚΙΣ ΜΑΡΙΑ

Κις — στι γλόσα τον γιακύτον σιμένι κορίτσι. Αφτό το μικρό κορίτσι ζι μέσα στα όρι, στα θυνά, στα ποταμάκια σε χαμιλό σπιτάκι με μικρότσικα παραθιράκια.

Το σπίτι, όπου ζι ι κις-Μαρία, λέγετε γιωρτά, κ' ι χώρα — Γιακύτια.

Στο χοριό-τους όλι ίνε κινιγί. Έχυνε κολχόζι τον κινιγόν. Ι κινιγί σκοτόνυνε τα θεριά κε φέρνυνε τα δέρματα στην κοοπεράτσια. Εκί τους δίνυνε, αλέβρι, ζάχαρι, νκάζι, μπασμά. Απ' τιν αρχί τω χιμόνα ι Μαρία άρχιζε να πιγένι στο σχολιό. Απ' αφτό το χιμόνα όλα τα πεδάκια χριάζετε ν' αρχίζυνε να μαθένυνε.

Σ' όλι τι Σοβιετικί Ένοσι, κε στι Γιακύτια δεν πρέπει ν' απορίνυνε αγράματα πεδιά. Κάθε προί πάνο απ' το άσπρο χιόνι από λογιό-λογιό τόπος αρχίζυνε να πιγένυνε μικρές φιγύρες.

Κάθετε ι κις με τις φιλινάδες-τις στο νέο σχολιό.

Κ' ι δασκάλα ίπε, ότι γλίγορα θα χτίζυνε πολί μεγάλο σχολιό από τύθλα, όπος στις μεγάλες πόλες.

Λέι ι δασκάλα για τι μεγάλη πόλι, λεί προς τιν έστιλε το σελ-σοβιέτ να μάθι, για να μπορί να μαθίζι τα πεδιά στο χοριό-τους. Ι κις-Μαρία κε τα πεδιά ακύνε. Ι δασκάλα τα λεί για τι Σοβιετικί Ένοσι, για τον κόσμο, που ζι στην Ένοσι.

Ακούι ι κις-Μαρία, αφύ κάρφοσε πάνο στι δασκάλα τ' αχόρταστα ματάκια-τις, κε δεν πιστέβι.

«Μίπος ίνε πεδιά, που περπατόνε γιμνά, γιατί κάνι ζέ-στι; Μα εμίς έχυμε μακρινό, πολί μακρινό χιμόνα κε τέτιο κοντινό καλοκέρι!»

Κε κίνι περπατί με γύνα για να μιν παγόσι.

Ι κις-Μαρία θέλι όλα να τα καταλάβι, όλα να τα μάθι.

Ι μικρή κίς έρχεστε απ' το σχολιό, πέρνι το βιβλιό-τις
κε διαβάζι.

Ίστερα πέρνι το μολίβι-τις κι' αρχίζι να γράφι γράματα.
Βγένυνε ι λέκκες:

— Να ίσε έτιμος!

ΤΟ ΧΥΛΙΑΡΙ ΚΕ ΤΟ ΒΡΑΚΑΚΙ

(Γράμα ενός πεδιώ υζμπέκυ)

Ι μάνα-μυ έβαλε μπροστά-μυ ένα πινάκι με πιλάφι κε
ίπε:

— Φάγε!

Το πιλάφι ίνε το πιο νόστιμο
φαί στον ντυνιά. Ίνε ρίζι ταραγμένο
με κοματάκια προβατίσιου κρέας.
Ντρανεσα στο πινάκι κε δεν έτρογα.

— Τί φιλάγης;—ρότισε ι μάνα.

— Χυλιάρι—ίπα.

Τότε ριχόθηκε απ' τον τόπο-
του ο πατέρας-μυ, μ' άρπαχσε απ'
τιν πλάτι κε με τίναχσε μ' όλι-
του τι δίναμι.

— Κε τα δάχτυλα, γιατί τα έχις;—φόναχσε. Ι κομυ-
νιστές-σας στην πεδικί πλατία όλο κε θγάζυνε απ' το νύ-τυς
λογιό-λογιό χυλιάρια. Φάγε με τα χέρια-συ!

Μια φορά στην πλατία ι δασκάλα ίπε:

— Πεδιά, τόρα ίνε ζέστι, ν' αρχίσετε να φορίτε βρα-
κάκια.

Ίρθα στο σπίτι, παρακάλεσα τι μάνα-μυ να μυ ράψει
βρακάκι. Ι μάνα-μυ τρόμαχσε κε το ίπε στον πατέρα-μυ.
Ο πατέρας δεν ίπε τίποτα, θυμομένα με ντρανεσε κ' έφυγε
απ' το σπίτι.

Το βράδι γίρισε. Έβγαλε ένα κσιλένιο χυλιάρι κε μυ
τόδοσε.

— Νά, Χασάν, πάρε. Μπορίς να τρώγεις πιλάφι με χυλιάρι. Μπορίς κε τα χίλια-συ να τα σκυπίζεις με τιν πετσέτα. Μα μι θάζεις στο νύ-συ, ότι θα φορέσεις βραχάκι. Αν σε διο, θα σε σκοτόσο. Ας τα φορόνε ι ρύσι, μα για μας, τως υζ-μπέκους, αφτό ίνε φοβερό κρίμα.

Νά πόσο βαρί ίνε ε' εμάς, στο Υζμπεκιστάν, να κά-νουμε κάτι νέο. Μα το χυλιάρι, πια το κέρδισα. Μπορί να κερδίσο κε το βραχάκι.

Ο ΑΧΟΡΤΑΓΟΣ ΜΥΛΑΣ

Μια φορά έρχετε ένας άνθρωπος στο μυλά κε λεί: πέθανε το σκιλί-μυ, δός-μυ τιν άδια να το παραχόσο σαν άνθρωπο.

— Αφτό δε γίνεται, — απαντάι ο μυλάς.

— Μα το σκιλί ίτανε πιστός-μυ φίλος.

— Εγό δεν το κέρο, — λεί ο μυλάς.

— Μα εγό θα σε πλιρόσο όσα θέλεις!

— Αν θα με πλιρόσεις, τότες γίνεται. Αν θέλεις, εγό ο ίδιος μπορό να παραχόσο το σκιλί-συ.

Νά τι λογió ίτανε ο μυλάς-μας.

Ι ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΥΖΜΠΕΚΑΣ

— Νιάζ, φέρε το ζιμάρι!

— Νιάζ, άναψε τι φωτιά!

Ιδρομένι ι Νιάζ πάι κ' έρχετε μέσα στην αβλί.

— Πίγενε, μόνο μι στέκεις πολί όρα στη στρατα.
Ι Νιάζ βγάζι απ' τι γονέα τον παραντζά-τις. Ι Νιάζ μυ-λόνη μέσα στον παραντζά το κεφάλι, τα χέρια κε τα ποδά-ρια-τις. Κε σκέπασε το πρόσοπό-τις με μάθρο δίχτι από μαλιά.
Ι Νιάζ πάι με τον παραντζά. Δεν κάνι ν' ανιχτί, θα τι θρίσυνε.

Ίρθε στη Χαμρά.

— Κσέρις, — λεί ι Χαμρά, — ίνε ένα σπίτι, όπου σορέ-
βουντε ι γινέκες-μας, εκί κάνι ν' ανίχσις το πρόσωπο. Το λένε
κλυμπ.

Με παραντζά πάνε διο γινέκες. Σκίπσανε, μόλις σα-
λέβυνε. Το δίχος άλλο, θα ίνε γριές.

Νά ένα μεγάλο πέτρινο σπίτι. Τα παράθιρά-του ίνε πλα-
τιά, φοσερά. Σ' αφτό το σπίτι μπίκανε κ' ι διο γινέκες.
Βγάλανε απ' τα πρόσωπά-τους τα δίχτια. Δεν ίνε γριές, μα
ίνε νέα κορίτσια.

Σε μεγάλη, απσιλί κάμαρα στο τραπέζι κάθουντε γινέκες.

Κε μια λιγνί γινέκα ρύσα λεί:

— Χριάζετε να
βγάλετε τον παραντζά.
Δε σας λένε τιν αλί-
θια ι γέρι, ότι ι υζ-
μπέκα χριάζετε να περ-
πατί σκεπαζμένι. Απ'
τον παραντζά χαλνά
ι ιγία, άσκιμα βλέπυνε
τα μάτια. Κε να μάθι
χριάζετε ι υζμπέκα, —
τότε θα μπορί να ζι-
πιο λαφρά. Ντρανά-
τε, πόσες γινέκες περ-
πατόνε πια ανιχτές. 'Ιστε νέες, θα δουλέβετε. Ανίχστε τα
πρόσωπα.

Ι Νιάζ ακύι. 'Ινε πολί ενδιαφέρο! Στο σπίτι καριά φορά
έτσι δε μιλούσανε.

— Νιάζ, στο μάθιμα πιγένις;

Ι Νιάζ κυνάι το κεφάλι κε τρέχι απτι σπάτα. Με
τριανταφιλένιο φουστάνι κε με πράσινη πιρπετέικα στο κε-

φάλι. Κε δίχος παραντζά. Πιγένη κε χαμογελάι. Όλος διόλου
άλι έγινε ι Νιάζ.

— Δεν ντρέπετε!—μυρμουρίζει ένας ασπρομάλις γέρος.

— Μορέ κερός!—λεί ο άλλος.

Μα ι Νιάζ δεν ακύι. Έτρεκσε κε μπίκε στο κλυμπ.

Ένε θαρί να θαστά στο χέρι-τις το κοντίλι. Δεκαπέντε
χρόνια έζιζε ι Νιάζ κε καριά φορά δεν έκανε αφτί τι δουλιά.

Μα τόρα όλα θα πάνε άλλο λογιό, έπρεπε μόνο ν' αρ-
χίσι.

Ι ΟΧΤΟ ΤΥ ΜΑΡΤΙ

Δυλέβι ακύραστα το καλεντάρι.

Χτες ήταν Γενάρης κε πια το Φλεβάρη

τα φίλα-το χάνοντας όλο κιλά.—

Ο χρόνος δε στέχετε, φέβρι, περνά!

Μα νά πυ μ' αγάπι ι μάνα σικόνι

μικρό ένα φίλο. Τιν άκρι διπλόνι:

— Νά κόρι-μυ, κίτα, κοντέβι ναρθί

το Μάρτι ι οχτό ι δικί-μας γιορτί.

Ι ΚΡΑΣΝΟΖΝΑΜΕΝΚΑ

Έρθε ι μάνα τυ Νίκυ στο σχολιό, κι' άρχισε να θγάζι
το παλτό-τις. Εδώ τα πεδιά ίδανε στην κόφτα-τις το πα-
ράσιμο τις Κόκινις σιμέας, πυ γιάλιζε σα φωτιά.

— Μπα! Θία, κε με παράσιμο!—με θαμαζμό φώνα-
κσε ο Κλυμπ.

— Κε μίπος κε στις γινέκες δίνυνε παράσιμα;

— Όπος ντρανάς! Το φορί—σιμένι προς τις ακσίλι.

— Κε για πιό πράμα σας δόσανε παράσιμο; Πέστε-
μας,—θοριβύσανε τα πεδιά.

Ι μάνα τυ Νίκυ χαμογέλασε κε ίπε:

— Καλά, πεδιά, θα σας το πο. Αφτό έγινε στο 1919.
Έτανε τότε θαρίς κερός. Ι γενεράλι κ' ι οφιτσέρι τριγυρίζανε

απ' όλες τις μεριές τι νέα ακόμα Σοβιετική ρεσπύμπλικα.
Σχεδόν όλι ι εργάτες τις φάμπρικάς-μας πήγανε στο μέτοπο.
Αντάμα μ' αφτύς πήγα κ' εγώ.

Μια φορά τον κερό, πυ σίρανε τυφεκιάς, άκσαφνα
θγίκανε απ' το όρος ι κοζάκι. Τρομάκσανε ι κρασνοαρ-
μέιτσι, κάμποσι πετάκσανε τα τυφέκια κε φήγανε.

Εγώ δε θάστακσα κε φόνακσα: «Σίντροφι, μιν παρα-
δίνεστε!»

Κ' εγώ ι ίδια με το τυφέκι στο χέρι ρίχτικα πάνο στις
κοζάκους. Από πίσο-μου θρόντισε το «υρά». Όλο το ποικ
ρίχτικε από πίσο-μου. Αποκρύσαμε τον εχτρό.

Νά για τι πέρα το παράσιμο τις Κόκινις σιμέας.

Ι ΜΑΝΑ ΠΕΤΑΚΣΕ

Στιν ίσια τι γι
πλατιά τι σκιά
τι ρίχνι πετόντας τ' αερο-
Ήτανε μέρα [πλάνο. Κε φόβο καθόλυ
γιομάτι χαρά,
πυ πέτακσε ι μάνα-μου πάνο.
— Νά ι προπέλα
θυίξι,
γριίξι,
πιο γλίγορα πάι.
Πσιλά,
πιο πσιλά,
πιο ίσια τραβάι.
Κε νά πια πυ μιάξι
μέρμινχι μικρό.

Δερμάτινο σλέμι
σακάκι ζεστό
τι μάνα σκεπάξι.
Κε φόβο καθόλυ
δεν έχο ποτέ στιν καρδιά,
— ι μάνα-μου έμαθε, κσέρι
καλά να πετά.
Κ' εγώ σα θα γίνο μεγάλος,
κ' εγώ σαν τι μάνα
καλά θα πετό.
Κ' εγώ θα κρατό
στα χέρια-μου πάντα γενέα
ς' αεροπλάνο
σοβιετικό
τι δοκσαζμένι δικί-μας σιμέα.

Ι ΑΝΙΚΣΙ

Ι άνικσι χτες μόλις άρχισε, Μα λίπισ δάκρια δεν έχυν.
πεχνίδι για να θρι δεν άρχισε, Στι ζέστι λιόνυν, δεν αντέχυν
τα σπίτια κλένε στα γερά. τα κρυσταλάκια στα πσιλά.

ΤΟ ΠΡΟΤΟ ΤΙΛΕΓΡΑΦΙΜΑ ΑΠ' ΤΟ ΟΡΟΣ

Πετάχσανε κ' ἴρθανε πολλές καλιακίδες. Στο ὄρος τραγυδύσανε τα σκαθιά, ἡ μελισσοφάγι, ἡ τριποφράχτες. Φιλάγουμε τα μαβροπούλια κε τὺς κοριδαλὺς.

Πολὺ χιονόνερο ἴτανε κάτω ἀπ' τὸν πάγο. Στο ὄρος πέφτυνε σταλαματιές· λιόνι τὸ χιόνι πάνω στα δέντρα. Τὺς νίχτες ἡ παγονιές δένυνε τὸν πάγο.

Ἡ θιλικιά κορόνα γένιζε τὸ πρότο-τὺς ἀβγό. Για να μὴν κριόσι τὸ ἀβγό κε να μὴν παγόσι μέσα τὸ μικρό, ἡ κορόνα δεν αφήνι τι φολιά. Ἡ ἀρσενικιά κορόνα τὺς κυθαλί τὸ φαί.

Τὸ νερό θγένι πάνω ἀπτον πάγο. Τὸ χιόνι νκρεμίζετε κάτω, κ' ἡ ἀγριοπετινὶ λαλόνε, ἡ κσιλοφάγι χτιπόνε.

Ἡ ἀφκὺδα ἀκόμα κινάτε.

ΤΑ ΒΙΖΑΝΙΑΡΙΚΑ ΣΤΟ ΟΡΟΣ

Ἐνας λαγός γένιζε μικρά λαγυδάκια. Ἐκσι. Μιάζυνε με κυθάρια μαλακό μαλί με ποδαράκια. Γενιθίκανε πάνω στο χιόνι. Τα λαγυδάκια ἔχυνε ἀνιχτά τὰ μάτια ἀπ' τι μέρα πὺ θα γενιθόνε. Ἰστερα ἀπὸ κάμπους ὄρες, ἀφὺ γενιθίκανε, ἡ μάνα-τὺς πίνασε. Τ' ἀφρισε πάνω στο χιόνι κ' ἔτρεχε στο ὄρος να θρι κάτι να φαί. Ὅταν γίρισε πίσο στον παλιό τόπο, δεν ἴτανε ὅτε ἕνα λαγυδάκι. Ἡ τρομαγμένι μάνα ἀρχισε δυνατά να χτιπαί τα μακριά ἀφτιά-τὺς. Ἐτσι ἡ λαγὶ λαλόνε τὰ πεδάκια-τὺς.

Στο λάλεμα τὺς μάνας γιρίσανε πίσο μόνο τρία ἀπ' τὰ ἔκσι. Τ' ἀλα χάσανε τι στράτα κε παγόςανε. Μπορί να τ' ἀρπαχσε κ' ἡ ἀλεπού.

ΤΙΝ ΑΝΙΚΣΙ

Πάμε, πάμε μπροστά
κε στεκούμαστε,
τὰ λανκάδια, θυνά
καμαρόνουμε.
Καμαρόνουμε

κι' ἀφουκρούμαστε,
πος θυίζυν, πέρνὸν
τὰ νερά πεχνιδιάτικα,
πος γλικά κελαιδὸν
τὰ πυλιά τ' ἀνικσιάτικα.

ΤΑ ΜΑΒΡΟΠΥΛΙΑ ΙΡΘΑΝΕ

— Ντρανάτε, τα μαβροπόλια! — φώναξε κάποιος.

Κι' αλίθια, τα μαβροπόλια καθόντανε ψιλά στα κλαδιά του καβακιόν. Ίστερα απτα σταροπόλια φενόντανε ασινίθιστα μεγάλα κε παραπολί μάθρα.

Τα μαβροπόλια αρχίσανε να σορέβυνε στι φολιά-τυς μοχ, μπαμπάκι, φτερά, πύπουλα.

Αγαπώνε τα θαθιά σπιτάκια. Εκί δεν μπορί να χόσι ι γάτα το ποδάρι-τις, δεν μπορί να' ήάλι μέσα τι μίτι-τις ι κορόνα.

Το μαβροπόλι καμιά φορά τιν άνικσι δε ζιτάι το φαί-τυ ότε στον αέρα, ότε στα δέντρα. Το φαί-τυ ίνε πάνο στι γι, κε μέσα στι γι. Καταστρέφι σ' όλο το καλοκέρι πολά μαμύδια, πυ ίνε θλαθερά για τυς μπαχτζέδες κε τα περι-θόλια.

Ίνε πολί ενδιαφέρο να ντρανάς, όταν κινιγái ανάμεσα στις θραγιές για να θρι φαί. Το περπάτιμά - τυ ίνε πολί γλίγορο κε λίγο άσκιμο, γέρνι απ' τι μια μεριά στιν άλι. Άκσαφνα στέκι, γιρίζι στι μια μεριά, στιν άλι. Σκίφτι το κε-φάλι-τυ μια στ' αριστερά, μια στα δεκσιά. Γλίγορα κάτι τσιμπά με τι μίτι-τυ κε τρέχι παραπέρα. Κε πάλι, κε πάλι.

Καλίτερα απ' όλα ίνε να ντρανόμε το μαβροπόλι πολί προί προτύ να θγι ο ίλιος. Αν κάθεστε το προί ίσιχα κά-πυ σε κανένα μπαχτζέ, τότε τα' μαβροπόλια γλίγορα σας σινιθίζυνε. Δοκιμάστε να τα ρίχσετε σκυλίκια, λιγοςτέβοντας ολοένα τιν απόστασι. Ίστερα από κάμποσο κερó το μαβρο-πόλι θα πάρι το φαί απ' τα χέρια-σας κε θα κάθετε στιν πλάτι-σας.

ΣΠΥΔΑΧΤΟ ΓΡΑΜΑ ΑΠΤΟ ΟΡΟΣ

Στο όρος ίνε νεροσίχομα.

Ι άνικσι έφερε πολά κακά στον κόζμο τυ όρους. Το χιόνι γλίγορα έλιωσε. Τα ποτάμια σικοθίκανε κε σκεπάσανε

τις άκρες-τους. Σε κάμποςους τόπους έγινε ζοστός κατακλι-
ζμός. Απ' όλους τους τόπους μας έρχυντε χαμπάρια για τα
θίματα απ' το νεροσίκομα.

Περισσότερο απ' όλους πάθανε ι λαγί, τα τιφλοπόντικα,
τα χοραφοπόντικα κε τ' άλα μικρότσικα θεριά, που ζύνε πάνο
κε κάτω απτι γι. Το νερό μπίκε στα σπίτια-τους. Τα θεριά
ανανκαστίκανε να φύγυνε απ' το σπίτι-τους. Το καθένα γλί-
τονε τον εαφτό-του απ' το νεροσίκομα, όπος μπορούσε.

Το τιφλοπόντικο λίγο απόμινε να φουρκιστί στο σπίτι-του
κάτω απ' το χόμα, όταν το νερό σκέπαζε την ακροποτα-
μιά. Βγήκε απ' το χόμα, ήρθε πάνο στο νερό κι' άρχισε να
κολιμπάι για να θρι κανένα κσερό τόπο. Αφύ ήρθε στην
ακροποταμιά, πάλι με ισιχία χόθηκε κάτω στο χόμα.

ΣΠΥΔΑΧΤΟ ΤΙΛΕΓΡΑΦΙΜΑ ΑΠΤΟ ΟΡΟΣ

Από κάτω κάποιος είκοσε το χιόνι, κε φάνικε το μεγάλο
μάθρο μύτρο ενός θεριού.

Βγήκε από κι ι αρχύδα με διο αρχυδάκια. Χαζμουρίθηκε
γλικά ανίγοντας όλο το στόμα-τις, ίστερα πήγε στο όρος.
Τ' αρχυδάκια τρέχανε από πίσο-τις με πιδήματα.

Σ' όλο το χιμόνα πολί φτόχινε κ' έγινε πολί μαλιαρί.
Τώρα γιρίζι μέσα στο όρος πολί πιναζμένι ίστερα απ' το
μακρινό-τις ίπνο. Τρόγι όλα, ότι πέφτυνε στα μάτια-τις:
ρίζες, περσινό χορτάρι κε γιάγοντες. Σαν τίχι κανένα λα-
γυδάκι, κι' αφτό δεν τ' αφίνι. Τ' αρχυδάκια βιζένυνε το γά-
λα-τις.

ΔΕΝ ΕΧΙ ΑΛΟ ΠΑΓΟΝΙΑ

Το σταροπόλι στι μιλιά
πιδά κε κελαιδί.

Δεν έχι άλο παγονιά—

Τσιχ-τσιχ-τσιρίχ!

Γοργά κιλόν τα ποταμάκια.

Το χιόνι έλιωσε στι γι.

Κε δεν κριόνυν τα πυλάκια—
Τσιχ-τσιχ-τσιρίχ!

Ι στράτες πια θα κσεραθύνε.

Θα πρασινίσι το κλαδί.

Κε τα μαμύδια θε να θγύνε—

Τσιχ-τσιχ-τσιρίχ!

ΓΡΑΜΜΑ ΜΕ ΤΙΝ ΠΟΣΤΑ ΤΟΝ ΠΥΛΙΟΝ

Τα πυλιά πολά-πολά πάνε στην πατρίδα-τους. Ο ερχομός τον πυλιόν στην πατρίδα γίνεται με μεγάλη τάξι, με τάγματα. Κάθε τάγμα πάι με τι σιρά-τυ.

Τα πυλιά πετύνε σ' εμάς απ' τις ίδιες στρατές στον αέρα, έτσι όπως πετύσανε ι προπαπύδες-τους χίλια χρόνια με τι σιρά.

Πρότα μπένυνε στη στρατά κίνα, που το φτινόπορο πετάκσανε από μας στερνά. Στερνά κίνα, που πετάκσανε από μας πρότα το φτινόπορο. Πιο αργά απ' τ' άλλα πετύνε κ' έρχυντε τα πιο γιαλιστερά κε πλυμιστά πυλιά: αφτά χριάζετε να φιλάγυνε τα φρέσκα φίλα κε το χορτάρι. Αφτά φένυντε πολί πάνο στη γυμνί γι κε στα δέντρα. Τόρα ακόμα δεν μπορόνε να μυλοθύνε στον τόπο-μας απ' τους εχτρός—τ' αρπαχτικά θεριά κε τα πυλιά.

Στη στρατά τα φιλάγυνε πολά κακά. Πιχτά τυμάνια σα γονέα στέκυντε μπροστά στους φτεροτός τακσιδιότες. Στο ιγρό σκοτάδι τα πυλιά χάνυνε τη στρατά, με φόρα χτιπώντε στους συθλερός θράχυς.

Ι δυνατί άνεμι τυ γιαλό τσαχόνυνε τα φτερά-τους, σπάνυνε τις φτερούγες-τους, τα κυθαλόνε μακριά απ' το ακρογιαλί.

Το κσαφνικό κριο παχόνι τα νερά. Τα πυλιά πεθένυνε απ' την πίνα κε το κριο. Με τις χιλιάδες χάνυντε απ' τ' αχόρταγα αρπαχτικά—τους θαλασινός αιτός, κε τα γεράκια.

Μα τους φτεροτός τακσιδιότες, που πάνε πιχτά πιχτά τίποτα δεν μπορί να τους σταματίσι. Από μέσα απ' τα τυμάνια κε μέσα απ' όλα τα εμπόδια πετύνε κ' έρχυντε στην πατρίδα-τους, στις φολιές-τους.

ΠΟΣ ΕΦΤΑ ΚΣΙΛΥΡΓΙ ΠΕΡΝΥΣΑΝΕ ΑΠ' ΤΟ ΠΟΤΑΜΙ, ΟΤΑΝ Ο ΠΑΓΟΣ ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ ΣΑΛΕΒΙ

(Δύγμα ενός κσιλυργού)

Σιμόναμε πια ρτι μέρι το πάγου, όταν από πάνω απ' το ποτάμι κάτι θύριε με κακό χαμπάρι. Τιν ίδια ρτιγρί ο πάγος κολίμπιρε κάτω απ' τα ποδάρια-μου, κ' εγώ κινίθικα. Μόλις ντράνερα πάνω ρτο ποτάμι, ο φόβος μ' έπιρε απ' τη γύλα, έχασα τι φονί-μου, ρκοτινιάσανε τα μάτια-μου. Το ρτα-χτερό καπόκι το πάγου έφερε ζοί, καρπύριαζε. Με λαφρό ρφίριγμα ριμά-μου έτρεχε το νερό. Σε κυφό φοβερό θόριβο αιδόνιζε ι φονί το 'Οριπ:—Φίγετε... ρκορπιστίτε—πιγένετε χοριρτά... Πίγε μανύλα, πίγε. Πιο γλίγορα πεδιά! Πιδύρε ρα να πέσανε πάνω-το ρφίρε. Ο πάγος έτριζε κάτω

απτα ποδάρια-μου, τσακονότανε ρε μικρά κοράτια, το νερό ρκέπυρε τα ποδάρια-μου. Πιδύρε, κε τιφλά έτρεχε ρτον 'Οριπ.

— Πό πιγένιρ;—φόναχε.—ΰτάρυ! Μι γιοίριρ! Μι μαζέθερετέ όλι ρ' ένα τόπο, τα κεφάλια-ραρ θα τσακόρο!

— Θα φυρκιστόρε,—ίπα ριγά.

— Συτ, ρόπα!... Να φυρκιστί κι' ο αχμάκιρ μπόρι μα ρσί να βρερ τζαρά να θγιρ...
Πρότορ θύλιαχε ο Μοκέι Μπυντίριν. Περπατόρε πιο

ίσιχα απ' όλους κι' άκσαφνα, σα να τονε τραβίκσανε απ' τα ποδάρια, χάθικε. Πάνο στον πάγο απόμινε μόνο το κεφάλι κε τα χέρια-τυ, πυ γαντζόσανε στο σανίδι.

— Βοίθια! — φώναξε ο Όσιπ — μι σορέθεστε όλι, ένας, διο — βοιθίστε!

Κι' ο Μοκεί έλεγε:

— Τραβιχτίτε μακριά, πεδιά... Εγώ μόνος-μυ... Δεν ίνε τίποτα...

Βγήκε πάνο στον πάγο κε, αφύ τινάχτικε, ίπε:

— Έτσι, κε με τα σοστά μπορίς να φυχκιστίς.

Τα θρεμένα ρύχα-τυ κε τα παπούτσια-τυ, τον μποδίζανε να πιδίσι, τον τραθύσανε κάτω: όλι γλιστρόσανε, γίνανε αδέ-κσι, περπατόσανε βαριά, αγάλια κε με φόβο. Ο Όσιπ πιθύσε σα λαγός απτον ένα πάγο στον άλο. Πιδα, ζτέκι για ένα δε-φτερόλεφτο, ντρανά ολόγιρα κε φονάζι δυνατά:

— Ντρανά καλά, όπος χριάζετε, ε!

Όσο σιμόναμε στην ακροποταμιά, τόσο πιο λιγνός, πιο τριμένος ίτανε ο πάγος κι' όλο πιο πιχτά θυλιάζανε ι άνθρωπι.

Περάσαμε πια την πόλι από σιμά, γλίγορα ο πάγος θα μας κυθαλίσι στο Βόλγα. Κ' εκί ο πάγος ακόμα, δεν κυ-νίθικε κε θα μας τραβίξει απο κάτω-τυ.

— Όπος φένετε, θα φυχκιστόμε, ίπε χαμιλά ο Μορντβίν. Μα άκσαφνα ένας πολί μεγάλος πάγος στάθικε στην ακρο-ποταμιά.

Τρεχά-τε-ε!... — φώναξε ο Όσιπ. — Τρέκστε μ' όλι τι δίναρί-σας!

Πίδισε πάνο στον πάγο γλίστρισε κ' έπεξε κάτω. Ο Μορντβίν κ' εγώ σταθήκαμε, θέλοντας να βοιθίσουμε τον Όσιπ.

— Τρέκστε, χιριδόςκιλα, εμπρός!

— Σίκο μπάριμπα...

Κατέβασε το κεφάλι-τυ.

— Σα να τσάκοσα το ποδάρι-μυ... δε θα μπορέσο να σικοθό...

Εμίσ τον σικόσαμε, τον κυθαλίσαμε, κι'αφτός μυρμύριζε:

— Θα φυρκιστίτε, διαθόλι! Ντρανάτε, εκί όπου ο πάγος δεν ίνε σκεπαζμένος με χιόνι, εκί ίνε πιο σκληρός...

Βρεμένι, παγομένι κε χαρούμενι ίμαστε πια στην ακροποταμιά ανάμεσα στον κόζμο τυ χοριού.

Ι ΓΙΟΡΤΙ ΤΥ ΠΡΟΤΥ ΑΒΛΑΚΙΥ

Χριαζότανε ν' αλετρίσουνε πεντακόσια εχτάρια.

Ι ώρα πέντε το προτ' χαρούμενα θύισε το νέο κολχόζι. Ανίκσανε τις αθλόπορτες, απ' τις αθλές θγένανε τ' αμάκσια, ι στράτα γέμιζε από αμάκσια κι' αλέτρια. Το θύιζμα κσίπνιζε τα πεδάκια. Σ' ένα αμάκσι κιμάτιζε ι σιμέα. Ίτανε δεμένι στην ντυγά. Το άλογο κυνύσε το κεφάλι. Ι σιμέα κυνιότανε.

Νά κε το χοράφι. Όλο το χοράφι ίτανε χοριζμένο σε ίκοσι ίσα κομάτια. Σε κάθε κομάτι πίγανε από δέκα αλέτρια.

Για στερνί φορά ο ήλιος ντρανύσε τα σίνορα.

— Τελιόσανε πια ι στενές λυρίδες τις γις, —λέγανε ι γέρι κ' ι νέι. — Πολί γι χανότανε τυ κάκυ. Εκατοντάδες χρόνια θγάζανε λυλύδια τ' αγριοχόρταρα στα σίνορα.

Τα σίνορα μας χορίζανε τον ένα απ' τον άλο. Τα σίνορα πεθένυνε. Αρχίζι νέο ζίσιμο. Πότε ίτανε αφτό, να περνύνε με μιας διακόσια αλέτρια!

Τα συθλερά ινία το ένα ίστερα απ' το άλο μπένανε μέσα στο λιπαρό μαθρόχορα. Ι κολχάζνικι αρχίσανε τι δουλιά.

Ο ΤΕΜΠΕΛΙΣ

ΤΙ ΕΛΕΓΕ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ
ΤΥ ΚΟΛΧΟΖΙΥ:

ΚΕ ΤΙ ΕΚΑΝΕ:

15 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ

Δε βγήκα στη δουλιά: το χέρι-
μου πονούσε.

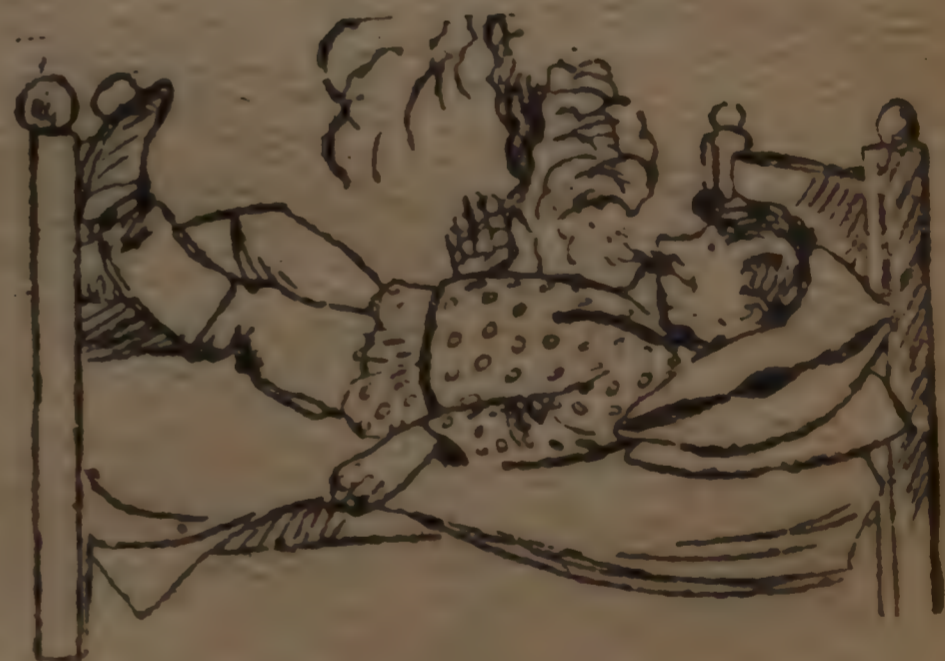
25 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ.

Έφτιαξα απ' τη δουλιά: η γινέκα-
μου αρόστισε, τα μικρά πεδάκια απο-
μίνανε μόνα-τους στο σπίτι.

30 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ.

Δεν πήγα στη δουλιά: σπυδα-
χτές δουλιές με βαστάκσανε στο
σπίτι.

Η σινεδρίασι του κολχοζιού έβγαλε απόφασι: Καρτακόλιμα
τον τεμπέλι απ' το κολχόζι. Η τεμπέλιδες δεν έχουνε τόπο
στο κολχόζι.

ΘΑ ΒΡΕΚΣΙ ΔΙΝΑΤΑ

Την άνικσι τα σίνεφα
σαν ενκονάκια πέζυνε
με τον παπύ τον πρίνο
τον ήλιο το χρυσό.

Στα δεξιά σορέφτικαν,
γενίκαν ένα ζίνεφο
μεγάλο, που απλόθικε—
κε μάθριζε. Τα δάκρια
γραμές-γραμές σα νίματα
πια πέφτυνε στι γι.

Το ζίνεφο κυνίθικε—
θα θρέξει δυνατά!
Στα δεξιά το ζίνεφο
τραβίχτικε παράμερα,
χαρά κε φος απλόθικε—
δε θρέχι πια εκί.

ΤΟ ΜΕΤΑΛΑΓΜΑ ΤΥ ΒΑΤΡΑΧΥ

Νά μέσα στι λίμνι κσιπνίσανε ι βάτραχι. Κολιμπίσανε
κε θγίκανε πάνο, θγάλανε απ' το νερό τα τρίγωνα μύτρα-
τους με τα ρυθύνια. Ένας μεγάλος βάτραχος πήγε κε κά-
θισε στιν άκρι τις λίμνις μέσα στο νερό κ' έκραζε:

— Κυάκς—κυάκς...

— Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε... Μπρε κε-κε-κε-κε-κε, — τυ
απάντισε το κόρο τον βατράχον.

— Κακς-κυκάκς, — τραγουδύσανε ι βάτραχι.

— Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε, — απαντύσανε ι άλι κε ζινάμα
απ' τις άκρες τυ στόματός-τους ίτανε θγαλμένες μεγάλες διά-
φανες δερμάτινες φύσκες, κε γι' αφτό φονάζανε έτσι δυνατά.

Ρίχνανε ι βάτραχι αβγά στο νερό. Κάθε αβγό ίνε
κυκυλομένο με μαλακί διάφανι πιχτί: μέσα σ' αφτί έχι ζε-
στασιά το μάθρο αβγό, θρίσκετε εθρίχορα κε δίχος φόβο.

Έρθε ι ζέστι, πρασίνισε ι λίμνι. Ι πιχτί με το αβγό
κολιμπύσε πάνο στο νερό. Ο ήλιος ζεστένη τα μάθρα αβγά
κάτο απ' τιν πιχτί, κί' αφτά γλίγορα μεγαλόνυνε. Κε νά
μέσα σ' αφτά κυνίθικε το μικρό τυ βατράχου με λιγνό υρα-
δάκι κε με μικρό κεφαλάκι. Στενοχορίθικε μέσα στο αβγο-
λάκι, αφτό έσκασε κε το μικρό κολίμπιζε στ' ανησιά. Σιμά
στο κεφαλάκι-τυ γι' ανάσα φίτροσε γιακαδάκι απο νταντέλα
—τα θράνγια. Το μικρό τυ βατράχου ακόμα δεν μπορί να
φαί, να ντρανά. Μεγάλωσε λίγο, πάχινε, ανίχσανε τα μά-
τια-τυ, σχηματίστηκε το στόμα-τυ.

Πέρασε λίγος κερός, κε στα μικρά τυ θατράχτυ αρχίσανε να μεγαλόνυνε τα πρισνά ποδάρια-τυς, ίστερα από μια βδομάδα—τα μπροστινά.

Στο κορμί-τυς σχηματιστίκανε τα πλεμόνια.

Αρχίσανε τα μικρά τυ θατράχτυ από κερό σε κερό να θγένυνε πάνω στο νερό κε να πέρνυνε ανάσα.

Το υράδι άρχισε να μικρένι κ' έμινε στο στερνό ένα κοματάκι.

Βγήκανε τα θατράχια απ' το νερό κι' αρχίσανε να ζύνε κε στο χόμα κε στο νερό.

Τόρα πια δε θέλυνε να τρώνε φιλτά, μα τρώνε σαλιάνκυσ, γιμνοσάλιανκυσ, κυνύπια, κε μικρότσικες μιάνες.

ΤΑ ΖΟΝΤΑΝΑ ΣΠΙΤΑΚΙΑ

— Γλίγορα! Εδώ!

Τα πεδιά τρέκσανε στο χαντάκι.

— Ντρανάτε! Ζοντανί θόλι.

Στον πάτο τυ χαντακί, ανάμεσα στον πιλό κε στα σκυπίδια, σιγά σαλέθανε ι θόλι. Σα να ίτανε κολιμένοι από κοματάκια φίλα. Ο θόλος μένι ακίντος, κε δεν μπορίς να το ους ανάμεσα στο σαπιμένο φίλο. Μα όταν σέρνετε—με μιας φένετε. Απ' το θόλο θγήκανε τα ποδαράκια. Γλίγορα χορίζανε τα κομένα φίλα.

Μέσα στο θόλο κάπιος ζύσε. Πιος ζι μέσα στο θόλο; Ας ντρανόμε. Βγάλαμε ένα θόλο. Σα να ίτανε σολινάρι από φίλα. Προσεχτικά κόψαμε το θόλο. Απ' το θόλο θγήκε μια μακριά, ασπρότσικι κάμπια. Έκσι ποδαράκια. Κεφάλι. Ι κάμπια γίριζε στην παλάμι ενός πεδιού. Άφισε το χέρι-το μέσα στο νερό.

Ι κάμπια γλίστρισε, θύτικσε στον πάτο, γλίγορα έτρεκσε ανάμεσα στα σκυπίδια.

Ένας μεγάλος σκάθαρος-κολιμβιτίς τυ νερού ρίχτικε στην κάμπια κε την άρπακσε. Ι κάμπια θέλιζε να φύγι, μα

τανε αργά. Ο σκάθαρος έδακσε το κεφάλι-τις κε τιν έφαγε.

Στον πάτο τυ χαντακιού ζύσανε πολλές τέτιες κάμπιες σε σπιτάκια. Ι μέρες περνύσανε, ι κάμπιες μεγαλόνανε.

Μεγάλοσε ι κάμπια, το σπιτάκι-τις έγινε στενόχορο. Ι κάμπια τ'όχτισε από πάνο. Γινότανε αφτό πολί απλά. Ι κάμπια θρίκε ένα σαπιμένο φίλο. Έκοψε απ' αφτό ένα κοματάκι κ' έστερα με μια αραχνιά πυ κολνάι το στερέοσε στην άκρι τυ σπιτιού. Κομάτι με κομάτι το έκανε δυνατό.

Μέσα στο σπιτάκι-τυ ο κολιμβιτίς σκάθαρος δεν μπορί να τι δι.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΥ ΚΥΝΥΠΙΥ

— Έμε γέριχο κυνόπι
με ψιλύτσικα φτερά,
με ποδάρια μακριά,
με τι μίτι συβλερί—
έμε ράτσα πονιρί.

Όλι πάντα με φοβύντε,
τι γενιά-μυ καταριύντε:
το θεριό κε το πυλί,
το αρνάκι, το πεδί.
Πίνο το ζεστό-τυς έμα.
Δε φοβύμε γο κανένα!

Το άκουσε ο τζιτζικας κε λεί:

— Μι μαχταέθεσε, κυνόπι, για τιν πονιριά κε τιν επιδεκσιότιτά-συ. Στο πιχτό όρος, σε πιλόδιχο βάλτο ζι ι δροσέρα.

— Μα δεν μπορί να με πιάσι!— λεί το κυνόπι.

Βύισε κε πέτακσε.

Πέτακσε, πέτακσε κ' έπεσε το κυνόπι στι δροσέρα.
Έθελε το κυνόπι να φίγι, μα...

Τα ποδάρια-του πιαζμένα —
ίνε τόρα κολιμένα
κε τι μίτι-του κρατά
ι δροσέρα δινάτά.
Τα φτερά-του τα κυνί,
μα να φίγι δε μπορί.

Λιγιστίκανε ι λιγνές καρφίτσες, χοθίκανε στο κορμί του κυνυπύ, σφίχσανε το κυνύπι στο φίλο. Ίπιε ι δροσέρα το έμα του κυνυπύ ος τι στερνί σταλαματιά. Εδó το κυνύπι πέθανε.

Μα ι δροσέρα κε τόρα ζι στο θάλτο, φιλάγι κι' άλλα κυνύπια.

ΤΟ ΖΙΣΙΜΟ ΤΙΣ ΠΟΤΑΜΙΣΙΑΣ ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ

Ίμαστε τριακόσια κοράτια. Όλι καθόμαστε μέσα σε μικρά αβγυλάκια στο υράδι τις μάνας-μας. Ι μάνα μπίκε αντάμα-μας σε κάπια τρίπα κάτω απτιν απόκριμνι ακροποταμιά. Έβγαλε από κι τα μακριά-τις μυστάκια κε τις ψαλιίδες-τις κ' έπιανε το κάθε τι, που τι ζίμονε. Μα αφτί απ' τιν τρίπα δεν έβγενε, γιατί φοβότανε για μας. Έτσι σκεδόν όλο το χιμόνα ι καραβίδα έτρογε λίγο, δε σάλεθε. Μονάχα κυνύσε το υράδι-τις, σκυντόντας ε' εμάς φρέσκο νερό, για να μι φυρκιστόμε.

Τιν άνικσι εγó πια μεγάλουσα σαν ένα μερμίνκι κε κυνιόμουνα μέσα στο αβγυλάκι-μου. Ίστερα κέςκισα το τσέφλι του αβγύ. Αντάμα-μου θγίκανε έχσο στη λεφτεριά τ' αδέρφια-μου κ' ι αδερφές-μου. Γαντζοθίκαμε όλι με τα ψαλιιδάκια στα κολιμπιτικά ποδάρια τις μάνας κε καθόμαστε πάνο ε' αφτίνα κάτω απ' το υράδι-τις. Τόρα ίμαστε όχι περισσότερι από εκατό, τις άλλες το χιμόνα τις φάγανε τα μαμύδια του νερύ.

Ι μάνα-μας θγίκε αντάμα-μας απ' τιν τρίπα κε κινιγύσε να θρι φαί. Στο νερό ίτανε όλα μπόλικα, έτρογα πολύ κε

γλίγορα μεγάλονα. Πολές φορές το δυνατό-μυ τσόφλι με στενοχορούσε. Σ' ένα χρόνο το μετάλακσα οχτό φορές. Ίστερα άρχισα να το μεταλάζο όχι πιχτά. Τόρα το μεταλάζο μόνο μια φορά το χρόνο.

Κάνις για τον εαφτό-συ τρίπα κάπυ κάτο από μια πέτρα κι' αρχίζις να τρίβις τ'όνα ποδάρι με τ'άλο. Κυνάς τα μυστάκια, πλαγιάζις πάνο στι ράχι, όσπυ να χοριστί το τσόφλι απ' το κορμί. Ίστερα πλαγιάζις κι' όλα τα φοβάσε: να μι σε ου κανένα πσάρι κε σ' αρπάκσι. Το κορμί αφτό τον κερó μεγαλόνη γλίγορα, κε πάνο στι ράχι γίνετε δυνατό τσόφλι. Τότε αρχίζις να τρώγις. Δε χορίζο φαγιά κι' όλα τα τρώγο: κε μαμύδια, κε πσαράκια κε θατράχυς. Σαν τίχι κι' αρπάκσο κάτι με τα πσαλίδια-μυ, τότε το βαστό δυνατά.

ΤΟ ΠΡΟΙ

Τ' άστρα ζθίσανε κ' ι μέρα
γλιχοφένκι ντροπαλί
κε στον ίσιχο αγέρα
κελαιδούν κοριδαλί.

Σε λιβάδια ανθοςπαρμένα
κε γιομάτα μιρυδιά
χίλια αρνάκια σκορπιζμένα
θόσκυν χόρτο κε όροσιά.

Κάθε φίλο κε λυλύδι,
κάθε θρίσι κε πυλί
για τον ήλιο λεί τραγύδι,
χερετάι τιν αβγί.

Λάμπι ο κόσμος! Για να ήίτε
τιν πανόρια ζογραφιά,
απτον ήπνο σιχοθίτε
να χαρίτε ομορφιά.

ΤΑ ΠΑΠΑΚΙΑ ΚΕ ΤΑ ΠΕΔΑΚΙΑ

Στι στρατά μέσα στὶ σκόνι ἴδα κάτι χοριάτικα πεδιά,
πὺ ρίχνανε τὰ καπέλα-τους πάνω σ' ἓνα πράμα. Ὅταν τὰ
σίμοσα, τὰ πεδιά ἴχανε στὰ χέρια-τους ἀπὸ ἓνα ἄγριο πα-
πάκι. Ἐραθα, ὅτι μια μικρὴ ἄγρια πάπια κυβαλῶσε τὰ πα-
πάκια-τις ἀπὸ μέσα ἀπ' τὴ στρατά, κάνοντας τὸ γύρο τὸ
χοριῷ.

— Τί θα τὰ κάνετε;—ρότισα αφστιρὰ τὰ πεδιά.

Αφτὰ ἀπαντίσανε:

— Θα τ' ἀφίσαμε.

— Νά λιπόν «θα τ' ἀφίσαμε»,—ἴπα εγὼ χολιαζμένα,
—γιατί τὰ πιάσατε; Πὺ ἴνε τόρα ἰ μάνα-τους;

— Νά-τινα κάθετε,—φονάκσανε ἀντάμα τὰ πεδιά.
Κι' ὅλα μὺ δίκσανε τὸ θυνάκι τὸ αλετριζμένον χοραφίῷ,
πὺ ἴτανε σιμά.

Πσιλά σ' αφτὸ καθότανε ἰ πάπια μ' ἀνιχτό στόμα ἀπ'
τὴν ταραχί.

— Γλίγορα!—φόνακσα στὰ πεδιά.—Να πάτε να δό-
σετε πίσο τὰ παπάκια.

Αφτὰ σα να χαρίκανε μάλιστα κε τρέκσανε με τὰ πα-
πάκια στὸ θυνάκι. ἰ μάνα πέτακσε λίγο μακριὰ κε, ὅταν
τὰ πεδιά φέγανε, ρίχτικε στὰ παπάκια-τις. Κάτι τὰ ἴπε
γλίγορα στὶ γλόσα-τις, κ' ἔτρεκσε στὸ χοράφι, πὺ ἴτανε
σπαρμένο με γυλάφι. Ἀπὸ πίσο-τις τρέκσανε τὰ παπάκια,
πέντε κομάτια. Κ' ἔτσι ἀπ' τὸ γυλαφένιο χοράφι, κάνοντας

το γίρο το χοριώ, ι ταιφά όλο έκανε το ταξίδι-τις προς
τι λίμνι.

Χαρόμενος έβγαλα το καπέλο-μου κε κινόντας-το, φό-
ναχσα:

— Όρα καλί, παπάκια!

Τα πεδιά γελάσανε.

— Τί γελάτε, αχράκιχα, — ίπα στα πεδιά, — θαρίτε ίνε
λαφρό να πάνε τα παπάκια στη λίμνι; Βγάλτε τα καπέλα-
σας γλίγερα φονάκστε: αντίο!

Κε τα καπέλα ριχοθίκανε στον αγέρα. Όλα τα πεδιά
φονάκσανε αντάμα:

— Αντίο, παπάκια!

ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Μεσημέρι. Ίσιχία.

Δε σαλέβυν τα δεντράκια.

Καθρεφτίζετε ο ήλιος.

Κολιμπώνε τα ψαράκια.

Στο ήλιόλυστο ποτάμι

Ο ψαράς ανκίστρια ρίχνι.

Στ' ασιμένα τα νερά-του

Τόρα πλέυνε ι κίχνι.

ΑΠΟ ΠΥ ΤΡΕΧΙ Ι ΣΕΡΕΜΠΡΙΑΝΚΑ

Ι Σερεμπριάνκα τρέχι ίσιχα, χαιδεφτικά λαμπρίζι σαν
ασίμι ριμά στις πέτρες κε στα σκαλοπάτια.

— Από πό τρέχι ι Σερεμπριάνκα; — ρότιζε ο Λίας
Σινίτσιν.

— Απ' το Γριμπάνοβο, — απάντιζε ο Νίκος Κλίμοφ.

— Δεν ίνε απτο Γριμπάνοβο, μα απ' το Δυμπτσί, —
ίπε ο Σιμεόν Κόσαρεφ.

— Πός απ' το Δυμπτσί; Το Δυμπτσί — νά πό ίνε κ'ι
Σερεμπριάνκα — νά από πό τρέχι.

Νά τί, αδέρφια, — ίπε ο Λίας, — ας πάμε προς τα πάνω
στι στράτα το ποταμιώ κ'ι ας το μάθυμε μόνι-μας.

— Κι' αν αφτό ίνε μακριά;

— Το ίδιο κάνι, ας πάμε.

4
Ίστερα από μια μέρα ι ταξιδιώτες-μας πήγανε να
βρύνε, από πύ τρέχι ι Σερεμπριάνκα. Ίτανε πέντε. Ο
μεγαλύτερος απ' όλυς—ο Πέτρος Μπίκοφ—κυβαλύσε στι
ράχι-τυ ένα μικρότσιχο σακούλι με ψομί κε πατάτες, κε στο
χέρι-τυ ίχε ένα καζανάκι.

Ι Σερεμπριάνκα κάποτε λιγότεβε κε γινότανε μικρό-
τσιχο ποταμάκι, πυ μπορούσανε λαφρά να πιδίσυνε από πάνο-
τυ. Το νερό σε τέτυς τότυς έτρεχε με λαφρό θύζμα. Σε
κάμποςυς τότυς μεγάλονε, απλονότανε, σε μικρή λίμνι.
Το νερό εδό ίτανε ίσιχο. Μόνο πετύσανε από πάνο-τυ
χελιδόνια τις ακροποταμιάς κε στις άκρες κολιμπύσανε τα
ψάρια.

— Νά ένα χοριό,—έδixε μπροστά ο Νίκος.

— Ίνε ι Αλεξάντροφκα,—ίπε ο Πέτρος.

Ένας χοριάτις με τα γένια, άμα ίδε τυς ταξιδιώτες-
μας, φόναξε :

— Ε, παιδιά, από πύ ίστε;

— Ίμαστε απ' τι Λοπούχοφκα.

— Κε πύ πάτε;

— Πάμε να δύμε από πύ τρέχι ι Σερεμπριάνκα.

Ο χοριάτις γέλασε.

— Κε αφτό τί σας χριάζετε;

— Απλύστατα θέλυμε να το μάθυμε. Εσί μπάρμπα, δεν
κxέρις, από πυ τρέχι;

— Κxέρο, εγό ίμυνα ε' αφτύς τυς τότυς. Αφτό, πε-
δάκια-μυ, ίνε κάτο απ' το θυνό Βιντίμ.

— Βιντίμ;

— Νε, νε, απ' αφτό το θυνό ε' όλες τις μεριές μπο-
ρίς να δυς μακριά, κε γί' αφτό το λένε Βιντίμ.

— Κε πύ ίνε αφτό;

— Νά θα πάτε ακόμα τρία χιλιόμετρα, ι Σερεμπριάν-
κα θα γιρίσι δεκσιά, εκί ίνε ένα παλιό μιλάρι, κε εις να δίτε
δεκσιά. Απ' το γιαρ φένετε καλά το θυνό.

Κόντεθε πια να θραδιάσι, όταν ι μικρί τακσιδιότες έρθανε στο χοριό. Στι στρατά ανταμόσανε ένα χοριάτι, κε μάθανε, ότι εδό ίνε το χοριό Γριμπάνοβο.

Τα πεδιά δεν κατασόςανε να περάσινε διο σπίτια κι' άκσαφνα ένα μικρό μαλιαρό σκιλάκι με δυνατό λάκσιμο ρίχτικε απάνο-τους. Λίγο κόντεπσε να δάκσι το ποδάρι τυ Νίκυ

Απ' το σπίτι θήκε μια γινέκα. Ρότισε τα πεδιά:

— Ε, παλικάρια, από πό ίστε;

— Ήμαστε απ' τι Λοπόχοφκα.

— Κε πό πάτε;

— Στο θυνό Βιντίμ.

— Κε γιατί;

— Θέλουμε να μάθουμε, από πό τρέχι ι Σερεμπριάνκα.

— Ι Σερεμπριάνκα; Κε τί σας χριάζετε αυτό;

— Απλύστατα θέλουμε να το μάθουμε. Εσί δεν κσέρις, από πό τρέχι;

— Σκεδόν φτάσατε. Νά έτσι, κε να πάτε απ' το μονοπάτι στο μάκρος τυ ποταμιού. Θα δύτε πιγάδια, εκί ίνε κ' ένα με τα κσίλα.

Από μέσα απ' το δροσερό κε σκιερό όρος τα πεδάκια πήγανε στο μάκρος τις Σερεμπριάνκας. Εδό μόλις μυρμούριζε στα σκαλοπάτια ανάμεσα στις πέτρες.

Στο γίριζμα τα πεδιά ίδανε ένα λαμπερό καταράχι, ακύσανε το θύζμα τυ νερού.

Εδό τα μικρά ποταμάκια τρέχανε προς το γιαρ απ' όλες τις μεριές. Αρχίζανε όλα λίγα θίματα μακριά απ' το γιαρ. Το μεγάλο ποταμάκι έτρεχε απ' το πιγάδι, πυ ίτανε στερεομένο με κσίλα.

— Ντρανάτε, προς θγένι το νερό απ' τι γι.

— Ζίτο! Το ίθραμε! Νά από πό τρέχι ι Σερεμπριάνκα-μας.

Ο ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΘΟΡΙΒΟΣ

Ο πράσινος θόριβος τόρα θρούϊ.
Γ άνικσι ίρθε. Το δάσος θούϊ.
Φισά τ' αγεράκι, κυνά τα κλαδιά.
Θαρίς, κυβεντιάζυν τα φίλα κριφά.
Ο ήλιος κσιπνάι νορίς κι' ανεθένι,
χαιδέθι τα δέντρα, γλικά τα ζεστένι.
Γ φίσι γιορτάζι, γενιέτε κσανά
κε πράσινι όλα φορόν φορεσιά.
Ο πράσινος θόριβος τόρα θρούϊ.
Γ άνικσι ίρθε. Το δάσος θούϊ.
Φισά τ' αγεράκι. Κυνά τα κλαδιά.
Ατέλιοτο θρούϊμα γίρο σκορπά.

ΑΛΟΣ ΓΕΛΑ, ΚΙ' ΑΛΟΣ ΚΛΕΙ

Όλι στο όρος χέρυντε, κ' ι σιμίδες κλένε.
Κάτο απ' τις ζεστές αγτίδες τυ ήλυ το ζυμί ολοένα
πιο γλίγορα τρέγι ε' όλο το άσπρο-τυς κορμί. Απ' τυς πόρυς
το καπυκίω το ζυμί θγένι έχσο.
Γ άνθρωπι λογαριάζυνε το ζυμί τις σιμίδας οφέλιμο κε
νόστιμο πιστό. Χαράζυνε το καπύκι κε το σορέθυνε μέσα
σε μποτίλιες.
Τα δέντρα, απ' όπυ θγάζυνε πολί ζυμί, κσερένυντε κε
χάνυντε.

Για να υιοθετήσουμε το δέντρο
χρησιμοποιώντας ωστόσο ζεστά,
μα για να το μεγαλώσουμε
— σιατό χρόνια.

Ι ΚΟΛΕΚΤΣΙΕΣ

Ίνε πολύ προί.

Πίσω απ' το όρος φάνηκε ο ήλιος.

Ζοντάνεψε το όρος. Κελαιδίσανε τα πυλιά. 'Αρχισε τι
δυλιά όλος ο κόσμος τυ όρου.

Μα άκσαφνα όλο το όρος ταραχτικε.

— Τρυ-ρυ-ρυ-υ-υ. Τραμ-ταμ-ταμ. Τρυ-ρυ-ρυ-υ-υ.

Τί ίνε; Πιος τυς ανισίχισε όλος;

Στο λιθάδι κάτω απ' τι φονί τις τρομπέτας κε τυ τίμ-
πανυ θήκε ι κολόνα τον πεδιόν. Ο οδιγός έδοσε τιν κυ-
μάντα:

— Τάγμα, σλτ!

— Λιπόν, πεδιά, ίμαστε στο σπίτι. Ελάτε να χτίσουμε
τα τζαντίρια.

Δεν πέρασε ύτε μια όρα, όταν ε' όλο τον κάμπο
ασπρίσανε τα τζαντίρια. Τα πεδιά σκορπιστίχανε στο όρος να
σορέψυνε κσερά κσιλαράκια για ν' ανάψυνε φωτιά. 'Όλο
ακυόντανε φονές:

— 'Οι, κε τί πολύ σκάθαρι!

— Βρε ει, τί σκάθαρι ίνε αφτί! Ίνε μερμίνκια.

— 'Αι, άι, κε τί χοντρό σκυλίχι!

— Κ' εγώ ἴθρα ἓνα πολὶ μεγάλο σκάθαρο.

Κσέρετε τί, πεδιά, — λέι ο Θανάσις. — Ελάτε ας κάνουμε κολέκτσια. Αφτό θα ἴνε το δόρο-μας στο σχολιό απ' το λάγερ.

— Μπράβο-συ, Θανάσι! Καλά, πυ τ'όκοπσε ο νύς-συ.

'Εβραζε ι δουλιά τον πεδιόν. Πίρανε μπάνκες, κυτάκια, δίχτια για πεταλύδες, βιβλία για τον κόζμο τυ όρουσ κε τυ ποταμιώ.

'Όλο το καλοκέρι σορέθανε, Μάθανε πιος ζι κάτο απ' το καπούκι, πιος χτίζι σπιτάκια στα φίλα, πιος μυλόνετε στα κυτόκια. Κε κανίς απ' αφτός τόρα πια δε λέι τα μερμίνκια σκάθαρος.

ΤΟ ΔΑΣΟΣ

Ζγυρό κε πράσινο το δάσος-μας κσιπνάι.

Τα φίλα-τυ φωτίζι ι χρισί αβγί.

Περνόν τα σίνεφα. Ι φλόγα τ' ανκαλιάζι κε καθρεφτίζυντε στις λίμνις το γιαλί.

Κε τα πυλιά στα δέντρα πάνο κελαιδύνε.

Στο ποταμάκι κελαρίζι το νερό.

Βυίζυνε τα φίλα. — Κι' όλα χερετόνε με το τραγύδι-τυς τον ήλιο το λαμπρό.

Ι ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΥ ΟΡΥΣ

Να ἴσε φίλος τυ όρουσ κε να το φιλάγισ.

Ο φίλος τυ όρουσ δεν τσακόνι τα κλαδιά, δε γδέρνι απ' τα δέντρα το καπούκι. Δεν κόβι τα φίλα, δε λιγίζι, δε σαλέβι τα μικρά δεντράκια. Δε θγένι πάνο στα δέντρα κε δεν κόβι τις ρίζες.

Ο φίλος τυ όρουσ δεν ανάβι φωτιά μέσα στο όρος, για να μι γίνι πικκαγιά.

Ο φίλος τυ όρουσ κσέρι, ότι τα πυλιά φιλάγυνε το όρος απ' τα βλαθερά ζόα — τυς σκάθαρος, τις κάμπιες, πυ χαλ-

νόνε το καπόκι κε τρόνε τα φίλα. Ο φίλος τυ όρους δε
χαλνά τις φολιές. Δεν πέρνι απ' τις φολιές αβγά. Αν έβρι
μικρό πυλάκι, τότε πολεράι να το βάλι πίσο στι φολιά-τυ.

Ποζά όρι-ωζα γιόνια,
ωζα γιόνια-ωζα σιάρια,
ωζα νερά-ωζα χορτάρια.
Αω' ένα δέντρο μωορί μανίς
να μάνι ένα εματομίριο σιφί-
τα, με μ' ένα σιφίτο μωορί να
μάνισι ένα εματομίριο δέντρα.

ΣΤΟ ΟΡΟΣ

Στο όρος δεν ίνε τόσο εβρίχορα, όσο ίνε στο χοράφι
μα εκί ίνε καλά το ζεστό μεσιμέρι... Κε τί δεν τρανάς
στο όρος: πσιλά κοκινοπά πέφκα κρεμάσανε τις θελονόδικές-τους
κορφές. Τα πράσινα έλατα λιγίζυνε τ' αχαντένια-τους κλαδιά.
Καμαρόνετε ι άσπρι κατσαρί σιμίδα με τα μισοδάτα-τις φίλα.
Τρομάξι ι σταχτερί λέφχι κ' ι μεγαλόριζι θαλανιδιά έρικσε
κάτο σαν τέντα τα βαθιά κομένα-τις φίλα.

Απ' τα χορτάρια μέσα ντρανά το άσπρο ματάκι τυ λυ-
λυδύ τις ζερλιανίκας, κε δίπλα κοκινίξι πια ι μισοδάτι
γιάγοντα.

Ι ΠΡΟΤΟΜΑΓΙΑ

Πάμε μπρος...
για τος αγόνες
τους τρανός
ς' όλι τι γι.

Μπίτε όλι
στις κολόνες,
σκιματίστε
μια γραμί!

Ι ΣΙΜΕΕΣ ΛΑΛΥΝΕ Ι ΜΙΑ ΤΙΝ ΑΛΙ

Την Προτομαγιά ι δουλεφτάδες όλυ τυ κόσμυ θγένυνε
στι στρατά.

Ι κόκινες σιμέες τις Σοβιετικίς-μας ρεσπόμπλικας λένε
στους εργάτες όλυ τυ κόσμυ:

— Νικίσαμε. Ίμαστε δινατί. Ελάτε μαζί-μας. Θα σας
ιποστηρίξουμε.

— Ζίτο ι Προτομαγιά!

Την ίδια μέρα αφίνυνε τι δουλιά κε πάνε στην ντεμον-
στράτσια κ' ι εργάτες τυ εκσοτερικού.

Εκί δεν έχι σοβιέτ. Ι κόκινες σιμέες τον εργατόν τυ
εκσοτερικού λένε στους καπιταλιστές:

— Ι εργατικί τάκσι ίνε έτιμι στον αγόνα ενάντιά-σας,
τίρανι καπιταλιστές. Ακόμυ το λάλεμα τον εργατόν τις χό-

ρας τον Σοβιέτ. Αφτί θα μας υποστηρίξουνε. Ίμαστε δυνατί.
Θα νικίσαμε!

— Ζίτο ι Προτομαγιά!

Ι ΚΟΚΙΝΙ ΣΙΜΕΑ

Ι πόρτα τυ σχολιού ανέγι κε κλί κάθε λεφτό. Τα πεδιά
τρέχουνε στο σχολιό, φονάζουνε, σαν ένα κοπάδι σταροπού-
λια.

Κι' απ' τι στρατά ακύετε το ίδιο χαρόμενο βύζμα. Ο
ήλιος, μπένοντας απ' το ορθάνιχτο παράθυρο πέφτι πάνο
στον πάτο με λαμπερύς νταγμάδες.

Ι στοροζζίχα Τροφίμοβνα κι' ο ενκονός-τις Στέφανος,
στέκουντε στο παράθυρο.

— Μανάχα, κλες; Πάλι θιμίθικες τι μάνα-μου κε τον
πατέρα-μου! Πές-μου!

— Κε τί να σου πο; Σαν τυς θιμιθό, κόβετε ι ανάσα-
μου! Ίτανε ο γιόκας-μου κε δικός-σου πατέρας, κατσαρός,
χαρόμενος κε τραγουδιστίς...

Κι' όλο τραγουδύσε για τον κόζμο, για τι λεφτεριά...
Νά μια φορά ίπε: «Ι Προτομαγιά ίνε γιορτί όλον τον δυ-
λεφτάδον».

Ντρανό—ο πατέρας-σου με τι μάνα-σου, ετιμάζουντε να
πάνε έκσο απ' τιν πόλι. Κε κίνι δύλεβε στι φάμπρικα.

Ίρθανε ι ζίντροφί-τυς απ' τις φάμπρικες, κε σιχόσανε
μεγάλο θόριβο. Αλέκο, πρέπει να θγάλις λόγο. Για τέτως
λόγυς καθότανε πια στι φιλακί ο Αλέκος-μας. Εγό τυ ίπα:

— Αλέκο, πιο λαφρά! Μα πύ ν' ακύσι! Μονάχα γέλασε.
Κι' άρχισε να ετιμάζετε για τι στρατά...

Ο ήλιος φότιζε όπος σήμερα, μα τότε τέτιο βύζμα δεν
ίτανε: μπροστά τι γιορτί τον δυλεφτάδον δεν τιν τιμύσανε ι
αφεντάδες-μας...

Πίγανε, κε σι σα να ίκσερες κάτι, κσίπνισες κι' άρχισες
να κλες: «Μάμα!» Ίσυνα τότε ενός χρονού. Πίγανε. Κά-

Θυμε, τος φιλάγο. Ετίμασα το φαί. Δεν έρχοντε. Φιλάγο
— πάλι φιλάγο. Ο ήλιος βασίλεβε πια, όταν, στο στερνό,
γίρισε μονάχι η Αναστασία. Μόνο το χρώμα χάθηκε απ' το
πρόσοπό-τις.

— Ο Αλέκος, — φονάξο, — τί έπαθε;

Μόλις μπόρεσα να καταλάβο τί έγινε... Σορεφτίκανε
η εργάτες έχσο απ' την πόλι. Σιχόσανε τις σιμέες, τις κσε-
τιλίχανε, τις βαστόςανε. Βύσανε τα τραγύδια-τους. Κε
πάνο στο δέντρο αρχίσανε να θγένυνε κίνι, πυ θγάζανε
λόγο. Κι' ο πατέρας-συ θγίκε πάνο στο δέντρο... Ήχε φονί
δινατί, καθαρί, σαν καρπάνα... Τον ακύνε η άνθρωπι...

περικιχλόσανε τος αγαπιμένους-μας η κοζάκι. Ορμίσανε με να-
γάικες...

Αρχίσανε να σίρυνε με τα τυφέκια... Τον Αλέκο το
ρίχσανε με το βόλι απ' το δέντρο.

Σκοτονότανε η Αναστασία στι δουλιά... Η στενοχόρια
έφαγε όλι την καρδιά-τις... 'Αρχισε να θίχι... Το σπιτι-
μας ήτανε ιγρό... Αρόστισε κε πέθανε... Κ' εμής η διο απο-
μίναμε μονάχι-μας.

Αχ, ντράνα! Η δικί-μας τόρα μπένυνε σε κολόνες, κ' η
σιμέα ίνε έτιμι...

Μόνο τόρα κανένα για την κόκινι σιμέα δε σκοτόνυνε...

Στα χέρια του μαθητή κοκινίζει μια σφύρα με τη χτυπιτή επιγραφή: «Ζίτο η Προτομαγιά!» Και στα στήθια του πεδίου στράφτανε μικρά κόκκινα αστράκια, σαν το έμα του δουλεφτάδου, που σκοποθίκανε κάποτε.

— Λιπόν, μανάκα, θα πάο!

Κι' ο Στέφανος αποφασιστικά μπήκε στις σφύρες του μαθητόν...

Ο ΓΙΟΡΤΑΖΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΑΓΙΑΣ ΣΤΟΝ ΚΕΡΟ ΤΥ ΤΣΑΡΥ

Πίσω απ' τη γωνιά τις στρατάς σε στενό σοκάκι σορέφτικε κόσμος καριά εκατοστή άνθρωπι. Στι μέσι του κόσμου ακύστικε η φωνή του Βεσόφτζικοφ.

— Στρανκίζυνε το έμα-μας, σαν να ίμαστε κλιώκβα!

— Σοστά!—απαντίσανε κάμποσες φωνές με μιας με βροντόδικο φονί.

— Πολεμάι το πεδί!—ίπε ο Αντρέας. — Ας πάο, λιπόν, να το βοιθίσο!... — Ακύστικε η γλικιά-του φονί:

— Σίντροφι! Λένε, ότι στη γι ζι λογιό-λογιό κόσμος — εβρεί κε γερμανί, ενκλέζι κε τάταρι. Μα εγώ αφτό δεν το πιστέβο. Ίνε μονάχα διο κόσμι, διο ράτσει αφιλίστες — η πλύσι κ' η φτοχί. Η άνθρωπι φορύνε λογιό-λογιό ρύχα κε λογιό-λογιό μιλόνε. Μα ντρανάτε, πως η πλύσι γάλι, γερμανί, ενκλέζι φέρυντε με τον εργατικό κόσμο έτσι κε θα οίτε, ότι όλι αφτί ίνε εχτρί για τον εργάτι κε στύδι στη γύλα-του.

Μέσα στον κόσμο κάποιος γέλασε.

— Κι' απ' τιν άλι μεριά αν ντρανόμε, — έτσι θα ούμε, ότι κι' ο γάλος εργάτις, κι' ο τάταρος, κι' ο τούρκος ζι το ίδιο σκιλίσιο ζίσυμο, όπος κε μισ, ο ρύσικος εργατικός κόσμος!

Απ' τη στρατά ερχότανε όλο κε περισσότερος κόσμος. Ο ένας από πίσω απ' τον άλο, η άνθρωπι σιοπιλά, τεντό-

γανε τι γύλα, ρικονόντανε πάνο στα δάχτυλα τον ποδαριόν,
χονόντανε στο ροκάκι...

— Ι πολίτσια! — φόναχσε κάπιος.

Απ' τι στρατά στο στενό ροκάκι ίσια πάνο στον κόζμο
ερχόντανε, κυνόντας τις θίτσερς τέσερις καθαλάριδες πολις-
μάνι κε φονάζανε:

— Σχορπιστίτε!

Ι άνθρωπι κατεθάσανε τα φριδία-τυρς, άθελα δίνανε δρόμο
στ' άλογα. Μερικί ανεθένανε πάνο στυρς φράχτερς.

— Βάλανε τα χιριδόπουλα πάνο στ' άλογα, κι' αφτά
γριλίζυνε—νά κ' εμίρς ίμαστε πολεμάρχι, — ακύστικε κάπια
θροντερί, χολιαζμένι φονί.

Ο Αντρέασ απέμινε μόνορς στι μέρι το ροκακί. Πάνο-
τυ ορμύσανε, κυνόντας το κεφάλι, διο άλογα.

ΕΤΙΜΟΣ ΠΑΝΤΑ ΝΑ ΙΣΕ!

Κόκινι, τίμια παντιέρα,
ρίκο πριλά στον αγέρα,
ρίκο, κημάτιζε πια
ς' όλο το ρκλάθο ντυνιά!
Ε, πιονέρε! Σιμόνι ι όρα,
πυ θα κρεσπάρι ι κρίςιρι μπόρα.
Κράτα παντό τι ριμέα ρφικτά.
Τράθα στο δρόμο τυ Λένιν πιστά.
Πάλεπρε, ρπύδαρε, ζίρε.
'Ετιμορς πάντα να ίρε!

Ο ΓΑΡΙ ΑΙΖΜΑΝ

Ο Γάρι 'Αιζμαν μάθενε γράματα ρτιν Αμερικί, ρτο
ρκολιό. Εχί οργάνορε πιονέριχο τάγμα, όπυ μπίκανε όλα
τα προλετάρικα πεδιά τυ ρκολιό. Αντάμα με τυρς ριντόφρυρ-
τυ έκανε ολάκερι ριρά από πιονέριχα τάγματα.

Μια φορά ίτανε ρινεδρίαρι τον πιονέρον.

Ο Γάρι λαλούσε τα παιδιά στον αγώνα για τη σοβιετική εκσυζία σ' όλο τον ντυνιά.

Έτρεχε εκεί ένα ιπικό τάγμα τις πολιτίσιας. Ι πολιζμάνι χοθίκανε μέσα στον κόζμο τον πιονέρον. Όταν ένας πολιζμάνος ήρθε σιμά στο Γάρι. Αιζμαν, αφτός άρπαξε τ' άλογο απ' το χαλινάρι. Αμέσος αρεστάρανε το Γάρι.

Ίστερα από κάμποσες μέρες δικάσανε το Γάρι. Ι δικαστές καταδικάσανε το Γάρι σ' έκσι μινόν φιλάκισι. Στι φιλακί θάβανε το Γάρι αντάμα με τυς κλέφτες. Τυ φερόντανε πολί άσκιρα.

Όταν ο Γάρι τέλιωσε τι φιλακί-τυ, ο νατζάλνικος τις φιλακίς τυ ήπε:

Αν πέσις στα χέρια-μας ακόμα μια φορά, τότες θα τυν πάθις άσκιρα.

Μα ο Γάρι δεν ήνε από κίνυς τυ μπορίς να φοβερίσις.

Εκατό χιλιάδες άνεργι τις Νέας Ιόρκις θγίκανε στι στρατά κε ζιτύσανε «πσομί για δουλιά». Ο Γάρι ήτανε αντάμα-τυς. Τον αρεστάρανε πάλι κε το δικάσανε.

Ι καταδίκι ήτανε τέτια: πέντε χρόνια σοφρονιστική φιλακί.

Ι ΖΟΙ-ΤΥ ΙΝΕ ΒΑΡΙΑ

Τυ σκλάβυ τυ νέγρυ θαριά ι ζοί.

Τον δέρνυν κε σκάθι τ' αφέντι τι γι.

Προστάζουν να φέρνι μαζί στι δουλιά

ι μάνα τα μάθρα μικρά-τις πεδιά.

Βραδιάζει κ' ι Σάλι ακόμα λιγίζι

τι ράχι. Ο ίδρος το χόμα ποτίει.

Θαμπόνουν τα μάτια. Ι Σάλι πινάι,

μα λέκσι ι μικρόλα να τι δεν τολμάι.

Ο ΠΙΟΝΕΡΟΣ ΤΙΜΠ

Ο φορτοτίς Ράρι ήπε στον Τιμπ:

— Ίσε μικρός, σα σταλαματιά. Αν ι σταλαματιά θα κιλίσι το θράδι στι στρατά, μπορί να τι δι κανίς;

— Κανίς δεν μπορέ να τι δει—απάντισε ο Τιμπ.

— Πήγενε τότε, σα σταλαματιά, στη φάρμπικα κε κό-
λιζε νά αφτό.—Κί' ο Ράμι έδωσε στον Τιμπ ένα μεγάλο
φιλό χαρτί.

Το προί ο κόσμος σορέφτικε στην αβλόπορτα τις φάρ-
μπικας. Ο απσιλός Αράν διάβαζε φοναχτά:

— «Πινόμε. Σόνι πια πυ υποφέρουμε! Κάτο ι πλύσι!
Σ' όλες τις γονιές τυ ντυνιά γίνετε μεγάλος αγόνας. Γερ-
γάτες πολεμύνε ενάντια στον καπιταλιζμό».

'Ακσαφνα φανίκανε άνθρωπι με κσίλα κε ρεβόλθερα.
Σχορπίσανε τον κόσμο. Χόσανε τον Αράν μέσα στο αφτο-
κίνιτο κε τον κυθαλίσανε.

Το βράδι ο Τιμπ,—ζιτόσε να βρι το Ράμι:

— Ράμι,—ίπε ο Τιμπ,— εγό θα κολνό κάθε νίχτα
πα φίλα-συ. Ας πάνε να φονάζυνε σ' όλυς:

— «Σόνι πια να υποφέρουμε! Κάτο ι πλύσι!»

Ο Τιμπ έγινε μικρός πιονέρος.

ΑΛΟ ΛΟΓΙΟ ΔΕΝ ΜΠΟΡΙ ΝΑ ΓΙΝΙ

Ο ενιάχρονος Καρλ σήμερα απόμινε μόνος στο σπίτι.
Γ μάνα-τυ έφριγε. Ο πατέρας-τυ δε φενότανε πια διο θδο-
μάδες. Μα ο Καρλ δε θαμάζι γι' αφτό. Κσέρι, ότι ι πο-
λίτσια ζιτάι τον πατέρα-τυ, κε καλά πυ δεν ίνε στο σπίτι.

Ο πατέρας τυ Καρλ ίνε κομμουνιστίς.

Ο Καρλ ακύι θίματα. Ανίγι ι πόρτα. Μπένυνε τρις.

— Εσί μόνος ίσε εδό, πεδί;—Νε...

— Κ' ι μάνα-συ πό ίνε;—'Εφριγε.

— Κί' ο πατέρας-συ;—'Εφριγε.

— Πό;—Ο Καρλ απάντισε, ότι δεν κσέρι.

— Εγό θα σε πάγο στη φιλακί,—λέι ένας απσιλός
άνθρωπος.

Γ καρδιά τυ Καρλ τρόμακσε. Μα δεν ίπε τίποτα.

Τον Καρλ τον πύγανε κάτω, το βγάλανε στη στρατά κε τον καθίσανε στ' αφτοκίνιτο.

Ίστερα από μισί ώρα βρέθηκε σε μια μεγάλη φωτερί κάμαρα.

Μπροστά-τυ καθότανε ένας άνθρωπος με φόρμα πολιςμάνου.

— Πόσο χρονό ίσε; Πός σε λένε; Πιγένις στο σχολιό;

Ο Καρλ απάντισε.

— Κε θέλις να φας;—Νε, θέλι.

Ίστερα από διο — τρία λεφτά ο Καρλ κσεπάστρεψε το πσομί κε τιν καλμπασά.

Άκσαφνα ο πολιςμάνος χαμιλά κε γλίγορα ροτάι:

— Κε πύ ίνε ο πατέρας-συ;—Ο Καρλ πάγοσε.

— Πύ ίνε ο πατέρας-συ;—Σιοπί.

— Πύ ίνε ο πατέρας-συ; — σε ροτό.

Ο Καρλ φυρκίζετε, μα σοπένι.

Στιν κάμαρα ίνε ισιχία, μονάχα το ρολόι τις γονέας χτιπά.

Κάπιος μπύκε μέσα.—Σας ζιτόνε.

Ο πολιςμάνος έβρισε κε βγήκε απ' τιν κάμαρα.

Περάσανε κάμποσα λεφτά. Κανέννας δεν ερχότανε. Ο Καρλ έτρεκε στην πόρτα κε τι σκύντισε.

Ι πόρτα άνικσε. Ο Καρλ βγένι. Ι στρατιότες δε δί-
νονε καμιά προσοχί. Κί' ο Καρλ τρέχι, τρέχι στο σπίτι.

Ι ΦΙΛΙ-ΜΑΣ Κ' Ι ΕΧΤΡΙ-ΜΑΣ

Ι χόρα-μας ίνε ι ΕΣΣΔ.

Ίνε στον ντυνιά κι' άλλες χόρες.

Ας ροτίσουμε τον κόσμο αφτόν τον χορόν:—πιος ίνε ο γίτονάς-σας;

Θ' απάντίσυνε:—Ι Σοβιετικί Ένοσι.

Ας ροτίσουμε:—Τί ίνε Σοβιετικί Ένοσι;

Ι εργάτες θ' απαντίσυνε:—Ο καλύτερός-μας φίλος.

Ι καπιταλιστές θ' απαντίσυνε:—Ο πιο καχός εχτρός-μας.

Ας ροτίσουμε τος εργάτες:—Γιατί ίνε φίλος;

— Εχί ίνε μπολσεβίχι. Ι πάρτια τον μπολσεβίχον ίπε:

«Προλετάρι όλυ τυ κόσμυ ενοθίτε!» Ι πάρτια τον μπολσεβίχον ίπε: «Ι φάμπρικες κε τα εργοστάσια ίνε δικά-σας. Τα χοράφια κε τα όρι ίνε δικά-σας. Καρτακολίστε τος πομέστζικυς κε τος φαμπρικάντες».

— Ι μπολσεβίχικι πάρτια ίνε εχτρός-μας,—θα πόνε ι καπιταλιστές.

— Γιατί;

— Γιατί ι πάρτια ίπε: «Προλετάρι όλυ τυ κόσμυ ενοθίτε!» Ι εργάτες αφίς τις χόρας ίπανε: «Ι φάμπρικες κε τα εργοστάσια ίνε δικά-μας. Τα χοράφια κε τα όρι ίνε δικά-μας». Αφτί μας καρτακολίσανε. Μας τα πέρανε όλα.

Ι εργάτες κ' ι χοριάτες τις μεγάλις χόρας ίπανε:

— Ερίς καρτακολίσαμε τος εχτρός-μας. Τόρα—όλα ίνε δικά-μας.

— Θα χτίσουμε τι χόρα-μας,—ίπε ι πάρτια.

— Θα χτίσουμε τι χόρα-μας,—ίπανε ι εργάτες κ' ι χοριάτες.

ΜΕ ΤΟ ΡΑΔΙΟ

Ι αντένες διαλαλόνε,
πος στι χόρα πολεμόνε,
πος ι φάμπρικες φυντόνουν,
τα κολχόζια δυναμόνουν,
πος γιρίζουν τα λυριά

στα μοτόρια βιαστικά,
πος γιρίζουν ι τροχί
στα βαγόνια με ορμί,
πος μαθένυνε καλά
τα πεδιά-μας στα σχολιά.

Ι ΦΟΝΕΣ ΑΠ' ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟ

— Χτίζουμε ιλεχτροστάντσια.

— Κάναμε νέο σιδερόδρομο.

— Χτίσαμε νέο εργοστάσιο.

— Διο φορές περισέψαμε την παραγωγή τις φάρμακας-
μας.

— Χτίζουμε κενύργια σπίτια, κενύργιες πόλεις για τους
εργάτες.

— Πρότι τελιόσαμε τι σπορά.

— Χτίσαμε το πιο γλίγορο αεροπλάνο.

Τόρνυς, κολχόζια

χτίζουμε τόρα.

Όλι δουλέβυν.

Βράζι ι χόρα.

Λόγο να δόσουν

όλι χροστύνε,

πος πολεμύσαν

φέτος να πύνε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	ΣΕΛ.		ΣΕΛ.
Το προί	3	Τ' αθέριστο χοράφι	33
Ο παλικαράς	—	Πός θυλέθαμε στο εργοστάσιο στον κερό τυ τσάρου	34
Ι θροχι	4	Ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ Λένιν	—
Ι μπόρα	5	Στο θάνατο τυ Λένιν	39
Για μανιτάρια	—	Ο αποχερετιζμός με τον αρχιγό—	
Το ποταμάκι	6	Αρχιγός, δάσκαλος, φίλος	40
Το φίδι	—	Ο Ιοσίφ Βισαριόνοβιτζ Στάλιν—	
Το τόπι	8	Ο Οχτόβρις κσαχολυθάι	42
Το λύσιμο	—	Χτίζουμε	—
Το τάγμα στο λάγερ	9	Εχτελέσαμε τι θυλιά	43
Ι βοιθί	—	Σίμερα κι' άθριο	—
Το περιθόλι	10	Τόν λαλίσανε	44
Το περιθόλι-μας	11	Στι φρυρά	45
Τις ρίζες ί τις κορφές	13	Γράμα κόκινυ στρατιότι	—
Τ' αγριόχορτα	14	Ο κσένος κι' ο δικός-μας	46
Λαχανο-πεταλύδες	—	Ι χόρα-μας	47
Ι κάμπια	15	Ο σιδερόδρομος	48
Ο θάτραχος	—	Τ' ατσαλένιο ιπικό	49
Ο μπαχτζές	16	Τυρκσίμπ	—
Το κσένο κλαδάκι	17	Το σινιάλο	50
Στον μπαχτζέ τυ Μιτζόριν	18	Ο πιονέρος Αμπροσίμοφ	51
Ο φίλακας	19	Ι εφεβρετικότητα τυ κόκινυ αεροπόρου	52
Ι αλάλετι μυσαφίριδες	20	Αεροπλάνα	53
Ι πιστί φίλακες	21	Πόσο αγαπύσε ο Γριγόρις το ράδιο	54
Τα σταροπόλια	22	Ο κλιζμένος πασαζίρος	55
Το σταροπόλι στι φολιά	—	Το ταχιδρομικό θαγόνι	56
Ένα κακό	23	Ο, τί φοβερός πυ ίνε	—
Πριν κε τόρα	24	Το τιγράκι	57
Στον τόπο τυ θάλτυ	25	Το λιοντάρι κ' ι αλεπού	58
Ιλεχτροστάντσια	26	Σχιλί-σανιτάρ	—
Το χτίσιμο	27	Ο φίλακας	59
Ο ιλεχτριζμός	—	Ο μικρός ταχιδρόμος	60
Διο λάμπες	28		
Μυσαφίριδες απτι ΜΤΣ	29		
Στον παλιό κερό	30		

	ΣΕΛ.
Ι λίχι	62
Πος ι λίχι μαθέυνε τα πεδιά- τος	63
Ο άφοβος λαγός	64
Το χτινό πυ κρούι	66
Ι μάχι	67
Το λαφάχι	69
Δεν πέτιχε	71
Το πολάρι	73
Τ' άγριο πολάρι κε το τζακάλι	74
Ο αιτός μπερκύτ	76
Ο χιμονιάτις	77
Το παράκξενο ορνιθόπυλο	78
Ίνε φοθερί	79
Ι ιλεχτρικί κλόσα	—
Ι νικοκιά κ' ι όρνιθα	80
Χορικός, σαν το νίχι μικρός	81
Το πύλιμα τον πεδιόν	—
Ο Γιάνις Ζύκοφ	82
Στο ψσαράδικο	83
Ι ανιχτί στρατά	85
Ο ήλιος μυσαφίρις	86
Ι κισ Μαρία	88
Το χυλιάρι κε το βρακάχι	89
Ο αχόρταγος μυλάς	90
Ι ιστορία μιας υζμπέκας	—
Ι οχτό το Μάρτι	92
Ι κρασνοζνάμενκα	—
Ι μάνα πέταχσε	93
Ι άνικσι	—
Το πρότο τηλεγράφιμα	
απτο όρος	94
Τα βιζανιάρικα στο όρος	—
Τιν άνικσι	—
Τα μαθροπούλια ήρθανε	95
Σπυδαχτό γράμα απτο όρος	—
Σπυδαχτό τηλεγράφιμα, απτο όρος	96

	ΣΕΛ.
Δεν έχει άλο παγονιά	—
Γράμα με τιν πόστα τον πυλιόν	97
Πος εφτά κσιλυργί περνύσανε απτο ποτάμι, όταν ο πάγος άρχιζε να σαλέβι	98
Ι, γιορτί τυ πρότυ αθλακιό	100
Ο τεμπέλις	101
Θα βρέκσι δυνατά	—
Το μετάλαγμα τυ θατράχυ	102
Τα ζοντανά σπιτάκια	103
Ο θάνατος τυ κυνυπιό	104
Το ζίσιμο τις ποταμίσις καρα- βίδας	105
Το προί	106
Τα παπάκια κε τα πεδάκια	107
Στο ποτάμι	108
Από πύ τρέχι ! Σερεμπριάνκα	—
Ο πράσιнос θόριβος	111
'Αλος γελά, κι' άλος κλεί	—
Ι κολέκτσιες	112
Το δάσος	113
Ι κανόνες τυ όρους	—
Στο όρος	114
Ι Προτομαγιά	115
Ι σιμέες λαλόνε ι μια τιν άλι	—
Ι κόκινι σιμέα	116
Ο γιορταζμός τις Προτομαγιάς στον κερό τυ τζάρυ	118
'Ετιμος πάντα να ίζε	119
Ο Γάρι 'Αίζμαν	—
Ι ζοί-τυ ίνε θαριά	120
Ο πιονέρος Τιμπ	—
'Αλο λογιό δεν μπορί να γίνι	121
Ι φίλι-μας κ'ι εχτρι-μας	122
Με το ράδιο	123
Ι φονές απ' το χτίσιμο	—

Стат. форм. 75x105.

8 печ. лист. — 260,400.

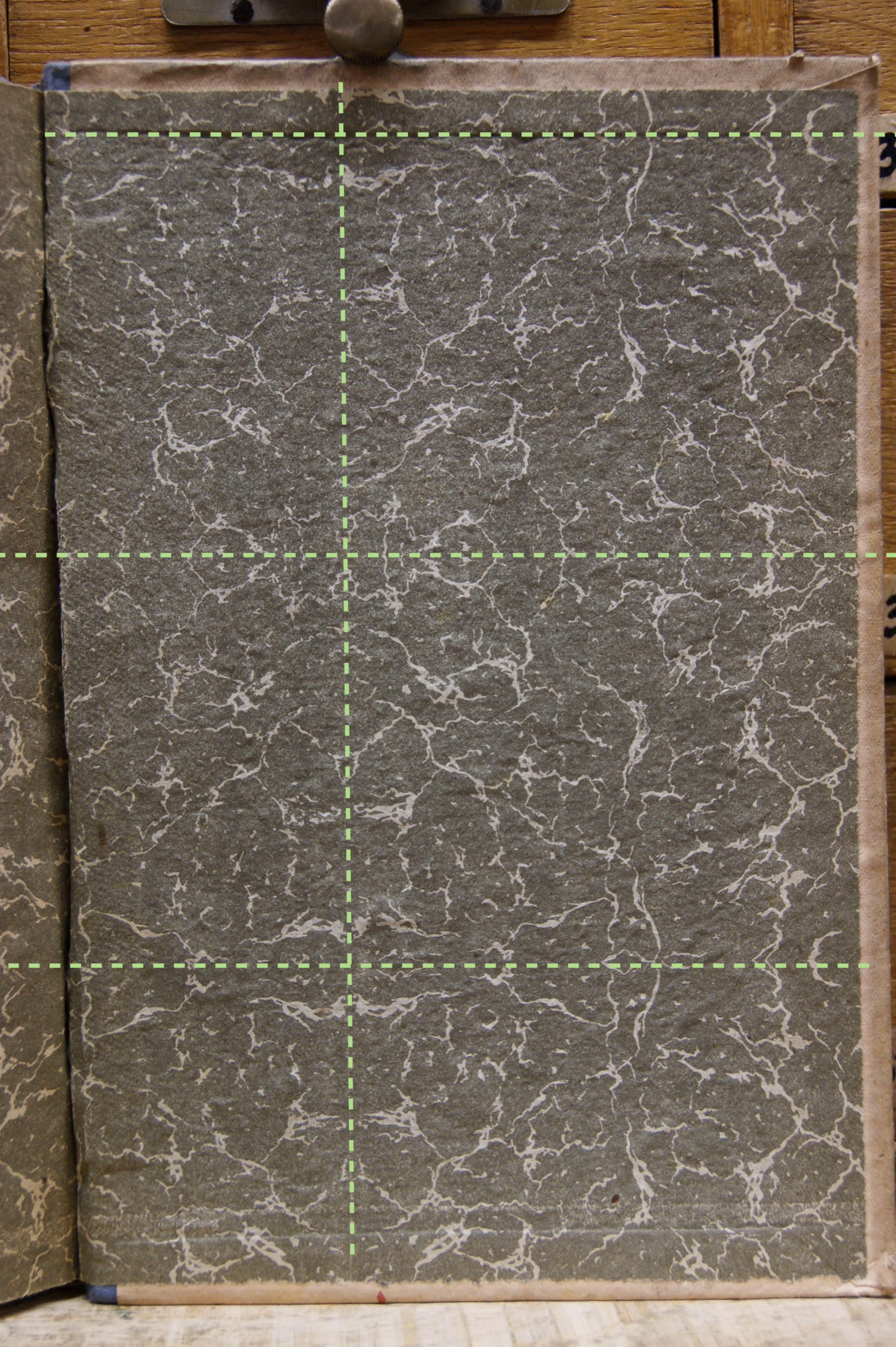
Тираж 4200.

Міськліт 1479

м. Маріупіль, держдрукарня ч. 17.

Зам. № 5717.

2943/22

Д 19

18-2

90

ТІМІ 50 КАП.

ДЕСІМО 35 КАП.

ЦІНА 50 КОП.

ОПРАВА 35 КОП.

ГРЕЦЬКОЮ МОВОЮ:

Е. Я. ФОРТУНАТОВА
ЧИТАНКА

ЧАСТ. II, 2Й РІВ НАВЧАННЯ

НА ГРЕЧЕСКОМ ЯЗЫКЕ:

Е. Я. ФОРТУНАТОВА
КНИГА ДЛЯ ЧТЕНИЯ

ЧАСТЬ II, 2 ГОД ОБУЧЕНИЯ

|| УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО ||
|| НАЦМЕНШОСТЕЙ ПРИ ПРЕЗИДІІ ВУЦВК'У ||
„УКРДЕРЖНАЦМЕНВИДАВ“